nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 243 (8031)

TRST, nedelja, 17. oktobra 1971

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PONOVNA FARSA

Osemindvajset predstavnikov vse slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, na Tržaškem, Goriškem in v Beneški Sloveniji, je že 27. septembra sporočilo v svoji izjavi, da — tako kot pred desetimi leti — tudi letos niso dozoreli pogoji za popis po narodnosti in so zato zavrnili rezultate tega popisa, ker posledice fašističnega raznarodovanja ter povojnih diskriminacij še vedno trajajo.

Dosežke takšnega popisa so že vnaprej ovrgli zato, ker po vsakodnevnih izkušnjah spoznavamo — in dejstva, ki jih navajamo spodaj, to potrjujejo — da bodo nam nenaklonjeni krogi tudi letos otežkočali ali onemogočali pošteno narodno izpoved.

Ne samo eden, ampak cela vrsta primerov govori o tem, da so za popis odgovorni ljudje ukrepali na takšen način, da bi čimbolj negativno vplivali na rezultate popisa po narodnosti ter jih končno povsem izmaličili.

V mestu Trst, za primer, kjer živi največ Slovencev, popisovalci sploh niso imeli slovenskih, ampak samo italijanske popisnice. Ko smo zahtevali tudi slovenske, so se izgovarjali, da so jih drugi popisovalci odnesli na Kras, v nekaterih primerih pa so se znebili še kakšne nacionalistične žaljivke.

Takšna razdelitev tržaške pokrajine na mesto in podeželje ponovno razgalja raznarodovalni namen stare nacionalistične politike, da imamo Slovenci pravico do dvojezičnosti samo na podeželju, ne pa v mestu.

In tudi v zgornji okolici tržaške občine so popisovalci razdeljevali samo italijanske pole in so šele na izrecno zahtevo prinesli tudi slovenske.

Takšen odnos odgovornih občinskih funkcionarjev do naše skupnosti dokazuje, da je sedanji popis po narodnosti prav takšna farsa kot je bil pred desetimi leti popis Slovencev na temelju pogovornega jezika v družini.

V Trstu bi popis po narodnosti začeli vsaj kolikor toliko korektno, če bi vsem 430 popisovalcem že pred pričetkom dela na občini strogo naročili, da morajo *v vsaki družini* takoj seznaniti poglavarja ali njegovega namestnika, *da lahko dobi poleg italijanske še slovensko popisnico.* Takšen pristop bi se skladal z duhom določil ustave, določil posebnega statuta ter črko in duhom posebnega statuta Londonske spomenice.

Toda to zahtevati od naših oblastvenikov bi bilo očitno preveč, saj se je neki funkcionar tudi javno čudil možnosti takšnega odnosa med popisovalcem in družinskim poglavarjem in je v utemeljitev svojega začudenja navedel, kaj bi v takšnem primeru rekel kakšen prenapet italijanski meščan.

Na takšen način bi se morali popisovalci obnašati tudi v goriški in videmski pokrajini, kjer bi morala veljati enaka merila kot za tržaško.

Spodbudno je, da so pod vplivom boja tržaških Slovencev za uveljavljanje svojih jezikovnih pravic v sedanjem štetju tudi nekateri goriški Slovenci zahtevali slovenske popisnice. Niso mogli razumeti — in prav imajo, če ne razumejo — da imamo Slovenci v Štivanu pravico do slovenske popisnice, v tri kilometre oddaljenih Jamljah pa samo do italijanske, ker je pač Štivan tržaški, Jamlje so pa v goriški pokrajini. Ne morejo razumeti — in prav je tako — zakaj uvajajo oblasti dvojno mero, ko pa vendarle vsi živimo v isti državi, celo v isti deželi, kjer imamo skupno zakonodajo, skupne slovenske šole itd.

Pozdravljamo te primere ter želimo še več takšnih dokazov o povezanosti vseh nas v skupnem narodnostnem boju.

Hkrati opozarjamo na diskriminacijo, ker popisa po narodnosti niso izvršili ne v goriški pokrajini in tudi ne v Beneški Sloveniji ter so s tem podprli nacionalistične skrajneže v njihovem poskusu dokazovanja, da Slovencev v Benečiji ni.

Popisniki izjave o ljudskem štetju so to diskriminacijo obsodili, hkrati pa izjavili, da predstavlja popis po narodnosti samo v tržaški pokrajini hudo zapostavljanje in diskriminacijo Slovencev na Goriškem in Videmskem.

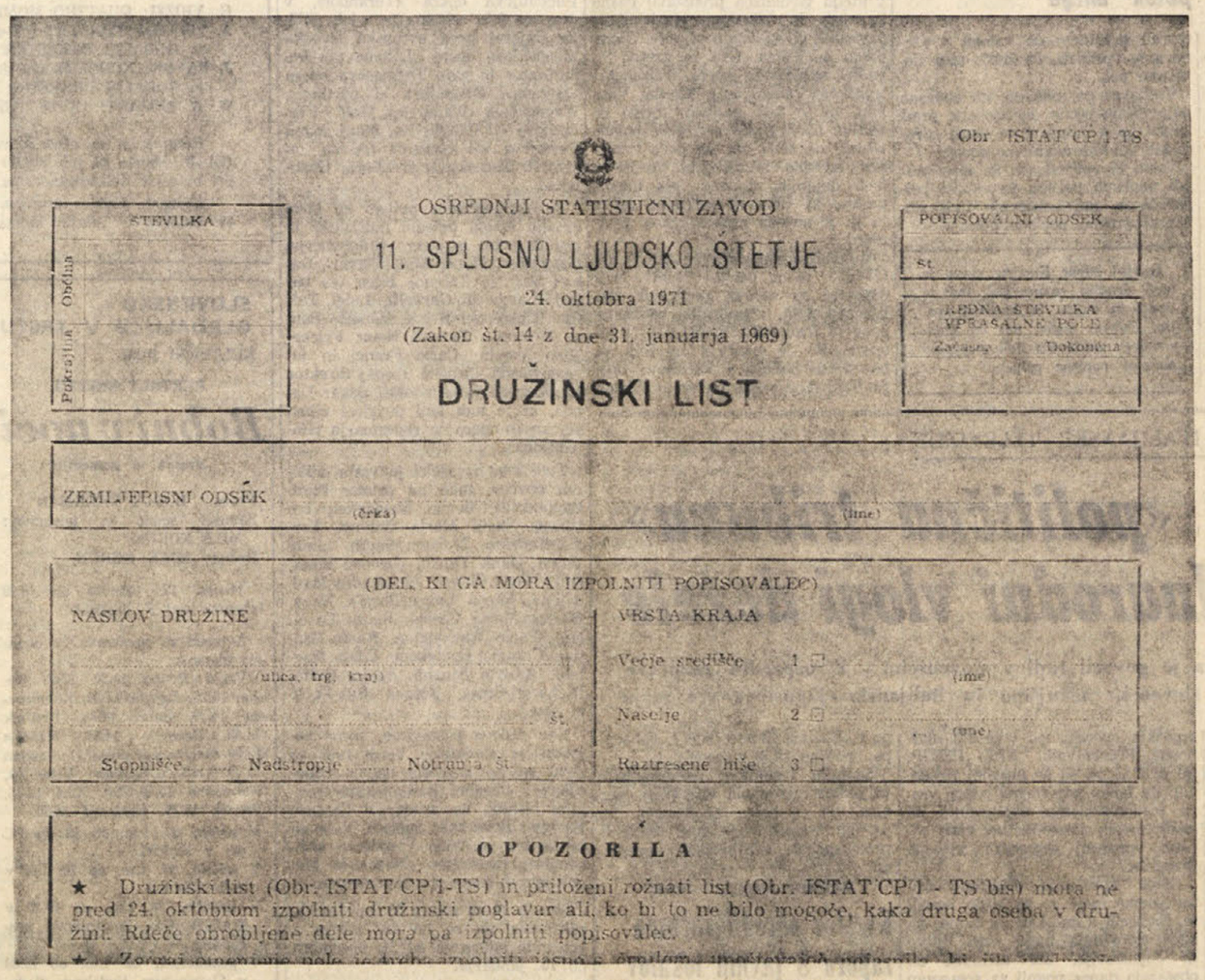

Obr. ISTAT CP/1-TS

OSREDNJI STATISTIČNI ZAVOD

11. SPLOSNO LJUDSKO ŠTETJE

24. oktobra 1971

(Zakon št. 14 z dne 31. januarja 1969)

DRUŽINSKI LIST

ŠTEVILKA — Občina — Pokrajina

POPISOVALNI ODSEK — St.

REDNA ŠTEVILKA VPRAŠALNE POLE — Začasna — Dokončna

ZEMLJEPISNI ODSEK (črka) (ime)

(DEL, KI GA MORA IZPOLNITI POPISOVALEC)

NASLOV DRUŽINE (ulica, trg, kraj) St.

Stopnišče Nadstropje Notranja St.

VRSTA KRAJA

Večje središče 1 (ime)

Naselje 2 (ime)

Raztresene hiše 3

OPOZORILA

★ Družinski list (Obr. ISTAT CP/1-TS) in priloženi rožnati list (Obr. ISTAT CP/1 - TS bis) mora ne pred 24. oktobrom izpolniti družinski poglavar ali, ko bi to ne bilo mogoče, kaka druga oseba v družini. Rdeče obrobljene dele mora pa izpolniti popisovalec.

Taka je slovenska popisna pola, do katere imamo pravico. Popisovalci nam jo morajo izročiti. Če je nimajo, zahtevajmo naj se vrnejo z obema: italijansko in slovenskim prevodom

ENOTNA ZBOROVANJA V NEAPLJU, RIMU IN MILANU

Sindikati za rešitev gospodarskih težav

Delodajalci in vlada hočejo prevaliti odgovornost in posledice na delavce - Sindikati kovinarjev za takojšnjo sindikalno združitev

RIM, 16. — Danes so bila v raznih mestih Italije enotna sindikalna zborovanja, na katerih so obravnavali vidni sindikalni predstavniki vseh treh organizacij pereča gospodarska vprašanja in predloge, ki so jih izdelali sindikati za rešitev teh težav.

Pri tem je zelo zanimivo, da ni bilo nobene razlike med govori voditeljev raznih sindikalnih konfederacij, da so v bistvu govorili povsem enako socialdemokratski predstavnik UIL Vanni, komunist in generalni tajnik CGIL Lama, demokristjan tajnik CISL Storti in drugi.

To pa je še zlasti zanimivo, ker je prišlo do težav glede procesa sindikalnega združevanja, saj na petkovem sestanku sindikalnih tajništev niso rešili spornih vprašanj, ki se nanašajo na vlogo kmetov v združenem sindikatu, na mednarodne povezave in na nezdružljivost funkcij sindikalistov v političnih strankah in izvoljenih organih. Očitno gre za sporna vprašanja, vendar pa tudi za jasen napor vseh treh sindikalnih central, da ohranijo bistveno enotnost sindikalne akcije in to še zlasti, ko gre za napad delodajalcev na zaposlitev in na stvarno življenjsko raven delavcev.

V Neaplju je tako tajnik CISL Storti na skupnem zasedanju vodilnih predstavnikov vseh treh sindikalnih organizacij Juga ugotovil, da sedaj skušajo prevreči na sindikate odgovornosti za sedanjo krizo ter da skušajo na tak način delodajalci in javne oblasti prikriti resnične vzroke. V resnici pa gre za zastarel gospodarski sistem, za kar je odgovoren velekapital, oblast in monetarni ukrepi, ki nosijo znamko «Made in USA».

Sindikati se trudijo, da se krizo reši in to na tak način, da delavci ne bodo plačali posledic. Skupno so izdelali osnovno linijo in sestavili predloge, katerih uresničitev bo zagotovila polno zaposlitev, ohranitev realnih prejemkov, izvajanje reform ter razvoj Juga.

V Milanu je govoril tajnik UIL Vanni, ki je prav tako izhajal iz poskusa oblasti in delodajalcev, da prevržejo na pleča delavcev posledice obstoječih težav ,ko pa gre za krizo obstoječega gospodarskega sistema in ko je nezadostno notranje povpraševanje in se zaradi tega naprave nezadostno izkoriščajo.

V Rimu je tajnik CGIL Lama ugotovil, da je potreben razgovor med osrednjimi sindikalnimi centralami in sindikati kategorij, da se ugotove konkretna vprašanja in možnosti enotnega boja za zahteve, ki jih vsebuje skupna resolucija CGIL, CISL in UIL o gospodarskih vprašanjih. Na tak način se bo lahko zavrlo obstoječe gospodarsko krizo in se bo lahko mobiliziralo delavce.

V Rimu so se sestala vsedržavna tajništva vser treh sindikatov kovinarjev, ki so ugotovila, da je «sedaj še zlasti potrebna sindikalna enotnost», saj je treba odgovoriti na obtožbe in poskuse poslabšanja življenjskih pogojev delavcev. Kovinarji so proti temu, da bi umetno ustvarjali nova preizkusna razdobja in so za takojšnjo organsko sindikalno enotnost. Sklenili so, da bodo v začetku novembra sklicali skupno zasedanje generalnih svetov kovinarjev, na katerem bodo prisotni tudi delegati tovarniških odborov.

NARAŠČANJE NAPETOSTI MED INDIJO IN PAKISTANOM

Pakistanske čete na indijski meji

Indira Gandi opozarja na možnost nove vojne

NOVI DELHI, 16. — Glasnik indijskega obrambnega ministrstva je izjavil, da se pakistanske čete zbirajo vzdolž indijske meje v Vzhodnem in Zahodnem Pakistanu. Dodal je, da so v Pakistanu v zadnjih tednih močno okrepili vojaški aparat ter da je Indija že začela pripravljati ustrezne protiukrepe.

Predsednica vlade Indira Gandi je že predvčerajšnjim opozorila, da Pakistan grozi z vojno proti Indiji. «Storili bomo vse — je dejala — da bi preprečili novo vojno, istočasno pa se mora vse ljudstvo pripraviti na to možnost.» Ves indijski tisk je v zadnjih dneh objavljal na prvih straneh in z velikim poudarkom vesti, po katerih je Pakistan poslal številne divizije na mejo z Indijo. Čete naj bi se zbirale predvsem v Kašmiru, ki je bil že dvakrat v preteklosti prizorišče indijsko - pakistanskih vojn: kot je znano, je bila zadnja vojna med obema državama leta 1965.

Danes se je medtem sestala indijska vlada, takoj nato pa svet za politične zadeve, ki je poslušal poročila vojaških predstavnikov o položaju na meji s Pakistanom.

Kongres CSU

BONN, 16. — V Münchnu na Bavarskem se je danes začel kongres CSU, bavarskega krila krščanskih demokratov CDU. Kongres je osvojil predlog strankinega predsednika Straussa o ustanovitvi mešane komisije s CDU, ki naj bi odločala o skupnih programih in izbrala skupnega kandidata za zveznega kanclerja.

DRUGA KISSINGERJEVA MISIJA PRI ČUENLAJU

Nixonov svetovalec odpotoval proti Kitajski Jutri začetek razprave o vstopu Pekinga v OZN

Kissinger bo moral skupno s kitajskimi voditelji določiti datum Nixonovega obiska - Vprašanje izključitve Formoze iz svetovne organizacije

NEW YORK, 16. — Henry Kissinger, zunanjepolitični svetovalec ameriškega predsednika Nixona, je odpotoval danes s predsedniškim letalom iz Washingtona proti Pekingu, kjer bo imel s kitajskimi voditelji pogovore za pripravo obiska šefa Bele hiše na Kitajskem. Kissinger se bo moral dogovoriti o protokolu ter o temah, ki jih bo Nixon obravnaval v Pekingu, ter bo moral tudi določiti datum obiska. Ta datum bodo objavili verjetno po Kissingerjevem povratku v Washington.

Nixonov zunanjepolitični svetovalec je zapustil Washington danes opoldne v spremstvu devetih visokih funkcionarjev Bele hiše in zunanjega ministrstva. Potovanje bo trajalo cele štiri dni, saj se bo predsedniško letalo po prvem današnjem postanku v letalski bazi Travis v Kaliforniji ustavilo še na Havajih, na otoku Guam in končno še v Šangaj, od koder bo dospelo v sredo v Peking. Kot je pojasnil glasnik Bele hiše, so se člani odločili za tako zamudno potovanje zaradi tega, da bi Kissinger in njegovi sodelavci dospeli v Peking čim bolj odpočiti glede na težavna tridnevna pogajanja, ki jih čaka v kitajskem glavnem mestu.

Na vzdušje, na katerega bo Kissinger naletel v Pekingu, bo prav gotovo vplival potek razprave o vstopu LR Kitajske v OZN, ki se bo začela v ponedeljek v generalni skupščini. Za sedaj je še vedno nemogoče predvideti, kakšen bo izid glasovanj predvsem glede vprašanja izključitve Formoze iz svetovne organizacije. Skupščina bo morala glasovati predvsem o dveh resolucijah: prvo so predstavile Albanija in drugih 21 držav in predvideva vstop Pekinga kot edine zakonite kitajske vlade v OZN ter istočasno izključitev Formoze, drugo pa so predložile ZDA, ki zagovarjajo stališče, da je vprašanje izključitve Formoze «važno vprašanje», o katerem je treba sklepati z dvotretjinsko večino. V sedanjem trenutku je mnenje opazovalcev, da bo albanska resolucija prevladala nad ameriško, čeprav dajejo ameriški funkcionarji v OZN v teh dneh optimistične izjave.

Za sedaj še ni bilo določeno, koliko bo trajala razprava v generalni skupščini, predvideva pa se, da bo prišlo do glavnih glasovanj šele prve dni novembra. K razpravi se je prijavilo 47 delegatov, seznam pa se bo prav gotovo podaljšal najmanj na sto. Prvi bo govoril albanski zunanji minister Nesti Nase, za njim pa njegov alžirski kolega Buteflika. Tretji pa bo na vrsti ameriški predstavnik George Bush.

Agnew v Atenah

Podpredsednik ZDA je prišel ponujat grškim fašistom novo vojaško in finančno pomoč

ATENE, 16. — Ameriški podpredsednik Spiro Agnew je dospel danes na uraden obisk v Atene, kjer so mu fašistične oblasti priredile veličasten sprejem, kakršnega protokol predvideva za državnega poglavarja. Odredili so celo šolske počitnice, medtem ko so javne urade zaprli že opoldne. Tako se je zgodilo, da so bili na ulicah samo šolarji in javni uradniki, odsotno pa je bilo grško ljudstvo, ki vidi v obisku ameriškega predstavnika samo okrepitev fašističnega režima in torej nadaljevanje zatiranja in diktature.

Glavna tema pogovorov, ki jih bo Agnew imel s predsednikom atenske vlade Papadopulosom, bo seveda gospodarska in vojaška pomoč ZDA režimu. Washington naj bi v zameno zahteval vsaj delno omiljenje političnega terorja ter uvedbo nekaterih malenkostnih oblik demokracije, menda pa ne namerava preveč vztrajati na teh zahtevah. O tem priča že samo dejstvo, da je Nixon poslal v Atene najbolj desničarskega izmed svojih sodelavcev, ki je poleg tega še grškega porekla (njegovo pravo ime je Spiridonis Anagnostopulos) ter goji odkrite simpatije do grških polkovnikov.

Malo pred prihodom ameriškega gosta sta v bližini letališča eksplodirali dve bombi, ki sta poškodovali avtomobila dveh ameriških funkcionarjev. Na desetine osebnosti starega grškega režima pa je naslovilo na Agnewa pozive, naj si prizadeva za vrnitev demokracije v Grčiji ter naj ne podpira fašističnega režima. Dramatičen poziv mu je poslala tudi Panagulisova mati, ki pravi, da bi bilo bolje, ko bi njenega sina ustrelili, namesto da bi ga vsak dan mučili v celici.

Sadatovo poročilo o obisku v SZ

KAIRO, 16. — Predsednik ZAR Anvar El Sadat se je danes sestal z egiptovskimi političnimi voditelji, katerim je poročal o komaj opravljenem obisku v SZ. Ob zaključku centralnega komiteja egiptovske socialistične stranke, je bilo izdano poročilo, v katerem se pudarja, da prijateljstvo s SZ «ni trenutno, temveč trajno, ker so mu osnova isti cilji». CK se v poročilu zahvaljuje KP SZ, sovjetski vladi in voditeljem za pomoč, ki so jo vedno nudili arabskim narodom, ter samemu predsedniku Sadatu, ki je z obiskom okrepil razumevanje in prijateljstvo med ZAR in SZ. Sadat je kongresu poročal tudi o pogovorih s sirskim predsednikom Asadom ter o obiskih v Kuvajtu in Iranu.

Kar se tiče Sadatovih izjav, da bo Egipt do konca leta odločil, kako naj se reši kriza na Bližnjem vzhodu — s ponovnimi spopadi ali s političnim sporazumom — so po Sadatovem obisku v Moskvi vsi izredno oprezni. Egiptovski tisk in agencije poudarjajo samo, da se bo do konca leta odločilo o načinu, kar pa še ne pomeni, da so nujni ponovni spopadi.

V Egipt se je vrnil tudi zunanji minister Riad, ki je pred kratkim nameraval iz Moskve odpotovati direktno v New York na zasedanje skupščine OZN. Riad bo za mesec dni ostal v Kairu, v New York pa bo odpotoval, ko bo skupščina OZN začela razpravljati o vprašanju krize na Bližnjem Vzhodu. Zdi se, da je njegova odločitev povezana s Sadatovimi napadi na ZDA in s posredovanjem Rogersa, ki je baje zašlo v slepo ulico.

Izraelski zunanji minister Eban je med današnjim intervjujem za ameriško televizijo omenil Sadatov obisk v SZ in skupno poročilo, ki je bilo izdano ob zaključku obiska. S tem v zvezi je dodal, da bodo morale ZDA korenito pregledati vojaške obveznosti, ki so si jih prevzele z Izraelom, kajti «stanje nujno zahteva ustanovitev zopetnega ravnotežja, tako političnega kot vojaškega».

Tito v Indiji

NOVI DELHI, 16. — Glavno mesto Indije je priredilo zelo topel in prisrčen sprejem predsedniku Jugoslavije, ki je s soprogo prispel na uraden obisk v Indijo. Na letališču, kjer so predsedniku Titu izkazali najvišje časti, so predsednika Jugoslavije in njegovo soprogo pozdravili predsednik Indije Giri, podpredsednik Indije, predsednica indijske vlade in druge visoke osebnosti. Po pozdravih s člani diplomatskega zbora in predstavniki jugoslovanskih državljanov, ki živijo v Novem Delhiju, je predsednik Tito v spremstvu predsednika Indije Girija ob pozdravih prebivalstva Novega Delhija odpotoval v palačo predsednika republike, kjer bo njegova rezidenca med bivanjem v Indiji. Jutri bo predsednik najprej položil venec na grob Mahatme Gandija, zatem pa na grobove prvih predsednikov vlad Indije Nehruja in Šastrija. Uradni razgovori Tito - Indira Gandi se bodo pričeli v ponedeljek.

PREDSEDNIK VLADE COLOMBO PODELIL ZLATO ODLIKOVANJE OBČINI STAZZEMA

Moralni in politični nauk odporniškega gibanja

Odporniško gibanje je v bistvu svoboda, ki smo jo izbojevali proti režimu, ki jo je potlačil - V vasi Sant'Anna di Stazzema so nacisti pobili 12. avgusta l. 1944 560 ljudi

SANT'ANNA DI STAZZEMA (Lucca), 16. — V manjši vasi, kjer je sedaj menda samo še sestnajst obljudenih hiš, so nacistični esesovci 12. avgusta 1944 pobili 560 ljudi, po večini žena, starcev in otrok. Danes je na zastavo občine Stazzema pritrdil predsednik vlade Colombo zlato medaljo za vojaške zasluge, ki jo je podelil predsednik republike za «junaško zadržanje prebivalstva med osvobodilnim bojem».

Nekaj nad vasico Sant'Anna je na griču postavljen spomenik - okostnica, ki spominja na tragičen dan pred 27 leti, ko so oddelki SS Walterja Rederja pobivali prebivalstvo in prvega med njimi domačega župnika Lazzerija, junaško mater Marsili, ki je s svojim truplom obranila sinčka, ko so nacisti uporabili metalec plamena. Na svečanosti so bili prisotni predstavniki odporniški organizacij, oboroženih sil ter občin iz Toscane. V bližini cerkve je bil postavljen napis z imeni: Boves, Cassino, Vinca, Grugliasco, Villa Marzana, Marzabotto, Fosse Ardeatine in Sant'Anna. Nato pa le nekaj besed: «Mučeniška mesta so svetilnik, ki nas vodi za obrambo svobode, miru in bratstva med narodi».

Predsednik vlade Colombo je v svojem govoru dejal, da predstavlja vlado pa tudi vse one politične, socialne in kulturne sile, ki vidijo v osvobodilnem boju pričevanje, na katero ne smemo nikoli pozabiti in na katero se moramo vedno sklicevati. Dejstvo, da danes po tolikih letih prejema občina Sant'Anna di Stazzema zlato odlikovanje za vojaške zasluge, pomeni, da je še vedno veljaven moralni in politični nauk odporniškega gibanja. Čas je minil, toda ideali so ostali. Vedno obstaja razlika med ideali in njih praktično uresničitvijo, toda to ne pomeni, da smo nanje pozabili. To prav obratno pomeni voljo, da jih uresničimo, pomeni zvestobo. Obstajajo težave, ki jih bomo težko premostili, ostra kritika, ki ni v skladu s stvarnostjo, z našimi željami in našimi pričakovanji, ki izhajajo iz osvobodilnega boja. Vse želje in vsa upanja se niso pretvorile v stvarnost, mnoge pa žive v naši republiki.

25 let po osvoboditvi smo hodili po poti posejani s preprekami, reševali smo vprašanja, ki so včasih zgledala kot nerešljiva in ko smo jih rešli, naredili smo napake. Toda Italija je svobodna in je napredovala na vseh ravneh. Obstaja svobodna in neodvisna republika, obstaja demokracija, ki je predvsem moralna, pa tudi politična sila. Obstaja volja za socialno preosnovo, ki ni samo želja, temveč vsakodnevna akcija in je treba po tej poti še mnogo prehoditi.

Predsednik vlade Colombo

Odporniško gibanje je v bistvu svoboda, ki smo jo izbojevali proti režimu, ki jo je potlačil. Spomin na odporniško gibanje je lahko samo zvestoba svobodi, demokratičnim ustanovam in obveznost, da bomo v tej smeri delali.

V drugem delu svojega govora pa je Colombo prešel na nekatera konkretna politična vprašanja, ki jih je obravnaval z zornega kota vlade ter je v tej zvezi izrazil zaskrbljenost, da demokratične sile ne bodo našle skupnega imenovalca, da premostijo težave. Colombo je nato govoril o nasprotjih v vladni večini ter dejal, da je treba preprečiti nove težave in zagotoviti normalne volitve predsednika republike. V tem okviru bo vlada delovala, da se ustvarijo pogoji za gospodarsko obnovo in da se izpolni program reforme.

Predsednik vlade je nato omenil vladno krizo, do katere je prišlo januarja po izvolitvi predsednika republike in glede katere je mnenja, da naj bi prišlo do obnovitve sedanjega zavezništva, da se omogoči učinkovito delo do normalne poslovne dobe parlamenta. Izrazil je zaupanje v sedanjo vladno formulo ter spoštovanje do vseh sestavnih delov, ki so nujno potrebni.

Kosigin odpotoval v Kanado

MOSKVA, 16. — Predsednik vlade Kosigin bo jutri odpotoval na uradni obisk v Kanado. To bo prvi uradni obisk predsednika sovjetske vlade v tej državi. Obisk bo trajal osem dni in gre že za tretje potovanje Kosigina v zadnjih tednih. Odnosi med SZ in Kanado so se v zadnjih letih okrepili in prišlo je do zanimive izmenjave izkušenj o arktičnih področjih, saj se obe državi trudita, da bi izkoristili obsežne predele, ki so bogati z minerali in drugimi prirodnimi dobrinami.

RAZDELJENIH JE BILO DOBRE TRI ČETRTINE POL

Še vedno ni dovolj slovenskih formularjev za ljudski popis

Slovenski obrazci manjkajo v mestu, v nabrežinskem kotu in Miljah Začelo jih je primanjkovati tudi na Krasu - Tisti, ki so samo italijansko polo zavrnili, prejemajo sedaj tudi slovenski prevod - V Dolini je občina poskrbela za reden potek akcije

Navidezno dezorganizacijo pri razdeljevanju popisnih pol (v glavnem somo italijanskih) smo opisali že v prejšnjih dneh in dovolj jasno označili kot poskus pritiska na slovensko prebivalstvo z dejanskim kratenjem najosnovnejših pravic, ki so na formalni ravni v zagotovilih in obljubah tudi bile zajamcene.

Glede včerajšnjega dne pa lahko zabeležimo dvoje vrst vesti, ki pa so le navidezno protislovne: v mestu se občasno le pojavljajo tudi popisovalci s slovenskimi obrazci in jih prejemajo v glavnem občani, ki so prejšnje dni zavrnili ponujene italijanske formularje brez prevoda; istočasno pa se vedno ni teh formularjev v drugih mestnih rajonih, celo na Krasu, v devinsko - nabrežinski in miljski občini.

Kaj naj to pomeni? Predvsem to, da so pod pritiskom kritik pristojne oblasti bile prisiljene popustiti, čeprav le v trenutku, ko se je razdeljevanje popisnih pol skoraj končalo (menimo, da je bilo oddanih najmanj 3/4 vseh obrazcev). S tem skušajo ustvariti videz, da gre zares le za neke tehnične težave, istočasno pa v bistvu nicesar ne spreminjajo. Krog se je nekako zaključil, mehanizem pritiska pa išče v zadnjih minutah svoj «alibi».

Kronika je v skopih besedah taka. Na Opčinah so pole v slovenščini zmanjkale že prejšnjega dne, sinoči pa tudi na Proseku. V Cerovljah je popisovalec, slovenski mladenič, delil samo italijanske popisne pole in razlagal presenečenim domačinom, da slovenskih sploh ni prejel. Na vprašanje prizadetih pa je občinski tajnik pojasnjeval, da «gre za politično vprašanje» in da so «popisovalci pozabili vzeti pole s seboj». Strinjamo se s «političnо» utemeljitvijo dogajanja in ne dvomimo, da v tem kotu skušajo pritisk samo ojačiti, da bi se ponovil primer izpred desetih let, ko je večina prebivalcev popolnoma slovenske vasi izjavila, da je njihov pogovorni jezik italijanski.

V Miljah je, po pripovedovanju prizadetih, popisovalec izjavlja, da slovenskih obrazcev sploh ni videl in da jih nima.

V Dolini poteka vse, kot bi moralo potekati povsod. Občinska uprava je poskrbela, da so vsi občani prejeli oba obrazca, katerima je dodala še svoje dvojezično tiskano pojasnilo.

V Lonjerju in spodnji okolici so predsinočnjim, pozno zvečer, prejeli tudi slovenske obrazce in jih sedaj delijo tistim, ki zanje zaprosijo.

V mestu pa se v primerih, ko so občani zavrnili italijanske obrazce, vračajo popisovalci tudi s slovensko polo.

K slovenskemu meščanu se je oglasil popisovalec. Na zahtevo, naj mu izroči slovenski obrazec poleg italijanskega originala, je najprej dejal da ga nima. Ko je prizadeti še enkrat ponovil, da samo italijanske pole ne sprejme, je popisovalec odšel in se popoldne vrnil s slovenskim prevodom.

Tako bi moralo biti v samem začetku. Popisovalci, ponavljamo, bi morali prizadete ob vstopu v stanovanje vprašati, če želijo tudi slovensko polo.

Vsekakor pa menimo, da občasno pojavljanje iskric dobre volje proti koncu farse nikakor ne more spremeniti splošne negativne ocene.

Vsem Slovencem, ki še niso prejeli popisnih pol pa še enkrat priporočamo, naj zahtevajo tudi slovenski prevod popisne pole.

Izvršni odbor Kmečke zveze je med drugim razpravljal tudi o ljudskem štetju in naslovil svojim članom poziv, naj od popisovalcev zahtevajo tudi slovenski obrazec popisne pole.

Ob vstopu v stanovanje takoj vprašajmo popisovalca, če ima tudi slovenski prevod italijanskega originala!

Če ga nima, ne bomo sprejeli niti italijanskega formularja. Rekli mu bomo, naj se vrne z obema.

NA DRUGEM KANALU ITALIJANSKE TELEVIZIJE

Zanimiva «politična tribuna» o mednarodni vlogi dežele

Dr. Drago Štoka je govoril tudi v slovenščini - V ospredju razprave tudi vprašanja slovenske manjšine in italijansko - jugoslovanske meje

Prepričani smo, da bi morali včerajšnjo televizijsko «deželno tribuno» oddajati ob uri, ko sedi pred ekrani večina prebivalstva naše dežele, kajti ne more biti dvomov, da je tema razgovora prisotnih političnih predstavnikov živo prisotna v zanimanju javnega mnenja, saj je razprava stekla okoli vprašanja mednarodne vloge Furlanije - Julijske krajine.

Politične tribune, ki je trajala več kot eno uro, so se udeležili Cecotto (Furl. gibanje), Dulci (PSDI), Coloni (KD), Bacicchi (KPI), Rizzi (PSIUP), Štoka (Slov. skupnost), Gefter - Wondrich (MSI), Bertoli (PLI) in Pittoni (PSI). Predstavil jih je «speaker» RAI-TV Attilio Carosso.

Razumljivo je, da so deželni svetovalci, katerim so dali na razpolago dvakrat po tri minute, govorili v glavnem o pogojih, ki so potrebni za našo deželo, če želi uresničiti v polni meri svoje poslanstvo mostu mednarodnega prijateljstva in gospodarskega sodelovanja. Zato je bilo slišati z ene strani podatke o daljnosežnih načrtih, avto cestah, pristanišču, predvsem pa o politični volji, z druge pa poleg priznanj, da se je marsikaj spremenilo, tudi kritiko prisotnosti ameriških, atlantskih in italijanskih vojaških oporišč ter vojaških služnosti. Predstavniki KPI, PSIUP, SS in PSI pa so še pošebej poudarili, da lahko popolnoma odpre vrata mednarodnemu sodelovanju ob naših mejah samo rešitev vseh odprtih vprašanj slovenske narodne manjšine.

Glede vprašanja jugoslovansko-italijanske meje so se jasno izrekli le Bacicchi («poiskati moramo rešitev vprašanja meja med Italijo in Jugoslavijo, ker menimo, da obstajajo danes pogoji za sporazum med obema državama»), Coloni («smo za potrditev sedanjega ozemeljskega statusa, na osnovi mirovne pogodbe iz leta 1947 in memoranduma iz leta 1954. Obnavljati razpravo o zahtevah bi bilo nevarno»), Pittoni («skoraj vsi priznavamo novo stvarnost, v kateri delujemo, s teritorialnimi enotami tostran in onstran meje, ki so, v resnici, odprta področja»).

Mnogo so tudi razpravljali o Slovencih. Brez dvoma gre tudi zasluga dr. Štoki, ki je spet spregovoril ob koncu obeh posegov tudi v slovenskem jeziku. Ko pa je v svojem zaključku misovec Gefther Wondrich izjavil, da se zaradi tega čuti užaljenega, mu je «speaker» Carosso jasno povedal, da imajo pripadniki manjšine pravico do uporabe materinega jezika.

Dr. D. Štoka je v svojem posegu protestiral zaradi zavlačevanja sprejema pri Colombu, na kar mu je Coloni dejal, da bi morali Colombu «izreči priznanje za vse, kar je bilo storjenega». Tu je v polemiki vskočil Bacicchi in ga zavrnil, češ da še niso bili sprejeti zaščitni zakoni, Rizzi se je v svojih posegih večkrat ustavil pri vprašanjih Slovencev, medtem ko je Pittoni ob koncu oddaje izjavil, da «slovenščina dr. Štoke ni nikogar žalila, pač pa je Wondrich s svojim zadržanjem užalil vse demokratične Italijane».

S SESTANKA VODILNEGA SVETA EZIT

V zadnjih petih letih opravili dela v vrednosti 6,5 milijarde

Tudi Kormačnik bodo zravnali - Prihodnje leto železnica do Oreha - Dela pri Dolini in pri Domju

Včeraj se je pod vodstvom predsednika dr. Sacerdotija sestal vodilni svet ustanove za industrijsko cono v Žavljah, da bi razpravljal o proračunu organizacije za leto 1972.

Ravnatelj dr. Verzegnassi je ob tej priliki povzel dela, ki so bila opravljena v industrijski coni od leta 1967 do danes in ki so še v gradnji. V omenjenem časovnem razdobju je vrednost zaključenih del dosegla 6 milijard 561 milijoniv lir: v coni so uredili zemljišče za tovarno Grandi Motori, preusmerili Glinščico, speljali železniški tir in novo cesto za GMT, zgradili vodovod za področje Boljunca, zaključili delo pri prvi in drugi trasi nove železniške proge za dolino pri Orehu, uredili pristan ob plovnem prekopu in kanalizacijo ob tovarni Grandi Motori.

S finančnimi prispevki na razpolago, ki znašajo 2 milijardi 619 milijonov lir — sredstva sta prispevala vladni komisariat in dežela — bodo do konca prihodnjega leta uredili ceste od križišča pri Glinščice do Doline oziroma tovarne Grandi Motori, prevlekli z asfaltom prostor pred tovarno, opravili razna vzdrževalna dela v prosti industrijski coni, razširili cesto ob Glinščici, postavili semafore na križišču pri Žavljah, speljali razsvetljavo na cesti ob Glinščici, opravili vzdrževalna dela na cestnem omrežju industrijske cone, zravnali vrh Kormačnika, uredili potrebne infrastrukture za področje malih industrij in obrtniških obratov pri Domju, dogradili železniško progo do Oreha, uredili pobočje Čela in speljali novo cesto po dolini pri Orehu.

Načrt del, ki si ga je EZIT postavil za leto 1971, je bil s tem uresničen, za dela, predvidena v letu 1972, pa bo ustanova v skladu z zakonskimi določbami zaprosila deželno upravo in vladni komisariat za potrebna finančna sredstva. Na seji so člani vodilnega sveta poudarili potrebo po tesnejšem sodelovanju industrijske cone s pristojnimi upravami, zlasti kar zadeva usklajevanje načrtov EZIT z načrtom o ureditvi glavnih prometnih žil v tržaški pokrajini.

FRANKO TOLLOJ

iz Cerovelj 38, bo 21. oktobra slavil svoj rojstni dan. Ob tej priliki mu starši želijo veliko zdravja, da bi z uspehom nadaljeval šolo.

Razna obvestila

KASTA organizira tečaj srbohrvaščine. Vpisovanje v Ul. Geppa 9, II. nadstr.

Kazenski odvzem vozniških dovoljenj

Zaradi povzročitve prometnih nesreč s hudimi ali smrtnimi poškodbami za osebe, so bile v septembru v smislu cestnega zakona št. 91 kaznovane z odvzemom vozniškega dovoljenja naslednje osebe: Argio Babich za 24 mesecev, Mario Cari 24, Furio Carpineti 15, Roberto Grandi 12, Mario Desimon 9, Giovanni Ferluga 9, Francesco Lanzone 6, Luciano Bessarione 4, Giuseppe Spallino za 3 mesece.

Sedmim lastnikom so preklicali veljavnost vozniških dovoljenj, ker niso več sposobni za vožnjo, 13. pa jih odvzeli, ker niso opravili predpisanega zdravniškega pregleda.

ZARADI KRŠITEV NORM

Kvestor odredil začasno zaporo 8 javnih lokalov

V okviru akcije nadzorstva nad cenami, ki ga izvajajo agenti kvesture, karabinjerji in mestni redarji, so v teh dneh kaznovali zaradi kršitve zakonov javne varnosti in zdravstvenih določil z globo 15 lastnikov javnih lokalov (barov, restavraciji, gostiln itd.).

Zaradi hudih prekrškov je tržaški kvestor odredil petdnevno zaporo petih lokalov, dalje tridnevno zaporo treh lokalov, lastnikom sedmih lokalov pa je izrekel zadnji opomin.

Izleti

SPDT priredi 3. in 4. novembra dvodnevni izlet v Belo krajino. Avtobus bo peljal izletnike vzdolž reke Kolpe. Ogled Vinice, Metlike, Črnomlja, baze 20, itd.

OPERNI REPERTOAR GLEDALIŠČA VERDI 1971-72

Krstna izvedba «Elizabete» nove opere Giulia Viozzija

Prvo evropsko izvedbo bo doživela Menottijeva opera «L'uomo più importante» - Otvoritev sezone z Verdijevo opero «Simon Boccanegra» - Oskar Danon bo dirigiral «Borisa Godunova»

Ena absolutna novost in ena evropska novost sta glavni značilnosti operne sezone 1971-72 tržaškega gledališča Verdi, katero je včeraj v atriju gledališča predstavil časnikarnjem in tržaškim glasbenikom ravnatelj gledališča prof. odv. Giampaolo de Ferra. Gre za krstno izvedbo najnovejše opere «Elizabeta» tržaškega skladatelja Giulia Viozzija, ki je tudi napisal libreto po motivu slovite Mupassantove novele «Buole de siuf» ter za prvo evropsko izvedbo Menottijeve opere v treh dejanjih «L'uomo più importante», ki obravnava rasne spore in ki je seveda ambientirana v Ameriki.

V ostalem obsega repertoar 12 del (11 oper in en baletni večer). Najmočneje so seveda zastopana italijanska dela, z enim pa so zastopane še francoska, nemška in ruska opera. Po že ustaljeni tradiciji se bo sezona začela z Verdijevo opero. Tokrat je prišla na vrsto «Simon Boccanegra». Sledila bo Viozzijeva novost «Elizabeta», nato pa v prvem delu sezone še «Baletni koncert», Rossinijeva opera «Mosè», Puccinijeva opera «Turandot», v drugem delu oziroma že v letu 1972, pa najprej prva evropska izvedba Menottijeve opere «L'uomo più importante» in nato Thomasova opera «Mignon», Bellinijeva «I puritani», Wagnerjeva «Waikirija», Wolf - Ferrarijeva «Il Campiello», manj znana Verdijeva «Il corsaro» ter za zaključek Mussorgskega «Boris Gudunov».

Za dirigentskim pultom se bodo zvrstili mnogi ugledni italijanski in tuji dirigenti in sicer: Giannandrea Gavazzeni, Manno Wolf Ferrari, Daniel Stirn in Terence Kern (za balet), Lamberto Gardelli, Luigi Toffolo, Cristopher Keene, Roberto Benzi, Giuseppe Patanè, Heinz Fricke, Nino Verchi, Carlo Franci in jugoslovanski dirigent (sedaj direktor Ljubljanske filharmonije) Oskar Danon, ki je tudi lani dirigiral edino slovansko opero na repertoarju «Hovanščina».

Tudi med izvajalci je vrsta odličnih pevcev, tako na primer Piero Cappuccilli, Ileana Meriggioli, Ivo Vinco, Navia Maria Goltara, Sergio Tedesco, Malcom Smith, Linda Vajna, Hana Yanku, Gastone Limarilli, Maria Chiara, Alessandro Maddalena, Maria Luisa Bordin Nave, Bianca Maria Casoni, Renzo Casellato, Paolo Washington, Ranto Bruson, Cristina Deutekom, Edith Martelli, Aiberto Rinaldi, Ageles Gulin, Richard Cross, Božena Ruk-Fočić in drugi.

Kar zadeva postavitve, scene kostume je gledališče Verdi tudi za novo sezono ohranilo načelo izmenjave z drugimi italijanskimi opernimi hišami, na primer v Catanii, Bologni, Benetkah, Spoletu, v lastni postavitvi pa bodo Viozzijeva «Elizabeta», Rossinijev «Mosè» in Menottijev «L'uomo più importante».

Sezona se bo začela 11. novembra, zaključila pa se bo 28. marca z vmesnim odmorom od 21. decembra do 15. januarja.

DANES NA TRŽAŠKEM RADIU

Okrogla miza o ljudskem štetju

Dodatek radijskega dnevnika Gazzettino del Friuli - Venezia Giulia ki ga bodo oddajali danes od 14. do 14.30, bo posvečen ljudskemu štetju. Okroglo mizo o tem vprašanju bo vodil Giorgio Cesare, udeležili pa se je bodo občinska odbornika tržaške občine Attilio Mocceni in Dušan Hreščak, profesor za statistiko pri tržaški univerzi Giorgio Bonifacio, izvedenec za statistiko pri generalnem vladnem komisariatu Giovanni Palladini, dr. Nestore Illini s trgovinske zbornice ter popisovalec Sergio Bussani.

PRIZADEVANJA ZA ZAMRZNJENJE CEN

Od jutri v trgovinah ENCO živila po znižanih cenah

V prodajalnah Delavskih zadrug posebna ponudba sira

Kakor že najavljeno, bodo Delavske zadruge in občinska potrošniška ustanova od ponedeljka dalje začele prodajati v svojih poslovalnicah nekatere vrste živil po znižanih cenah. Občinska potrošniška ustanova bo v svojih prodajalnah (Ul. Gambini 10, Veruda 74 na Rocolu in Largo Granatieri 2) prodajala živila po naslednjih cenah: olupljeni paradižniki Elvea 1/2 100 lir, dvakrat koncentrirana paradižnikova mezga Valtrebbia v tubah 65, dvakrat koncentrirana mezga Sagra v tubah 85, konserviran grah Valtrebbia 1/2 95, konserviran grah Valtrebbia prve izbire 1/2 125, srednji grah Valtrebbia 1/2 90, grah De Rica 1/2 105, semensko olje Teodora 1 l 315, riž Teodora Arborio 400 gr. 85, riž RB Teodora 400 gr. 85, marmelada Zuegg 600 gr. 280, marmelada Zuegg Fruttaviva 600 gr. 260, marmelada Tarantella 400 gr. 185, testenine Yolly 1/2 100, jajčne testenine Yolly 1/2 175, piškoti gran turchese Colussi 80. gr. 200 in piškoti cubo rubino Colussi 750 gr. 245 lir.

Delavske zadruge pa bodo od jutri dalje nudile v svojih poslovalnicah izbor sira po znižanih cenah, nadaljnje ponudbe raznih živil pa so na sporedu za ponedeljek, 25. oktobra.

Včeraj-danes

Danes, NEDELJA, 17. oktobra
MIRA

Sonce vzide ob 6.23 in zatone ob 17.17 — Dolžina dneva 10.54 — Luna vzide ob 4.30 in zatone ob 16.11.

Jutri, PONEDELJEK, 18. oktobra
LUKA

VREME VČERAJ

Najvišja temperatura 12,2 stopinje, najnižja 7,9, ob 19. uri 9 stopinj, zračni tlak 1028,5 mb. raste, veter severovzhodni 15 km na uro s sunki 40 km na uro, vlaga 36 odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 17,6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 16. oktobra 1971 se je v Trstu rodilo 17 otrok, umrlo je 13 oseb.

UMRLI SO: 60-letna Zofija Kosuta por. Danieli, 81-letni Basilio Grego, 80-letna Cesarina Marchesini vr. Ferrini, 80-letna Maria Maracich por. Cepek, 69-letni Pietro Tonizzo, 81-letna Maria Zupan por. Desman, 73-letni Giacomo Balbi, 69-letni Carlo Volpi, 82-letna Maria Pischiutta vd. Mreule; 64-letna Rosa Ferini vd. Miani, 52-letna Nidia Freddi, 66-letni Natale Zuppin, 79-letna Maria Rizzardi.

OKLICI: uslužbenec Villiam Gracogna in gospodinja Giovanna Turco, električar Sergio Ghersenti in šivilja Edvina Stocchi, obrtnik Ferdinando Negro in baristka Maria Lettig, uradnik Virginio Pentenero in gospodinja Marisa Fantone, trg. potnik Claudio Sturni in univ. študentka Rita Pane, industrijski izvedenec Paolo Gregori in babica Lucia Silvana Gallo, delavec Elmino Benini in delavka Isabella Filannino, uradnik dr. Claudio Radini in gospodinja dr. Viviana Corsi, mehanik Erminio Bartolich in zobozdravniška asistentka Annamaria Morin, učitelj Dario Paoletti in uradnica Flavia Gecchele, uradnik Claudio de Guarrini in uradnica Eliana Nardon, delavec Francesco Coviello in gospodinja Laura Boschini, uradnik dr. Franco Del Fabbro in učiteljica dr. Marina Cinco, uradnik Tristano Tamaro in uradnica Cristina Nanut, šofer Italo Pitacco in gospodinja Ida Carboni, uradnik Roberto de Renzi in prodajalka Susanna Gabrielli, trgovec Francesco Rizzian in gospodinja Liliana Giacomelli, trgovski upravitelj dr. Ferdinando dr. Ragusin in gospodinja Nadia Benvenuti, finančni Dino Ena in izibirateljica sadja Eddi Finati, geometer Claudio Tasselli in računovodkinja Silvana Licata, finančnik Francesco Migheli in gospodinja Carmela Chiedi, mehanik Bruno Donna in gospodinja Iolanda Segulin, uradnik Carlo Culinas in prodajalka Sonia Stroiazzo, uradnik Renato Mazzoletti in gospodinja Margherita Ranno, uradnik Tullio Spazzali in gospodinja Maria Masiello, trgovski agent Ennio Coccolo in uradnica Edda Glavina, upokojenec Antonio Manesi in gospodinja Eufemia Pugliese, frizer Emilio Boschin in trgovska tajnica Flavia Matassi, šofer Giuliano Sasso in uradnica Maila Macor, pomorščak Giuseppe Favretto in gospodinja Frida Insam, podčastnik Sergio Drago in natakarica Bernarda Gulic, finančni straznik Vincenzo d'Ambrosi in učiteljica Maria Luisa dr. Rechichi, uradnik Engelberto Stibel in uradnica Nerina Rotta, pismonoša Giuseppe Lenoci in gospodinja Maria Pia Catalano, parketist Franco Scargiali in bolničarka Livian Genzo, mehanik Imre Simon in natakarica Iren Maria Bartalis, železničar Gilberto Barnobi in baristka Luciana Covacevich, obrtnik Fulvio Goina in bolničarka Edda Budai.

SEBOFLEX
VSE ZA KINO
IN
FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 53. Tel. 733-361
Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Alabarda, Ul. dell'Istria 7, Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5, Mizzan, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

A. Barbo, Trg Garibaldi 5, Di Gretta, Ul. Bonomea 93, Godina, All'IGEA, Ul. Ginnastica 6, S. Luigi, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojz).

LOTERIJA

BARI	21	17	42	29	51
CAGLIARI	9	90	10	73	56
FIRENCE	43	66	87	40	62
GENOVA	60	19	49	53	24
MILAN	10	68	55	52	66
NEAPELJ	14	84	71	20	3
PALERMO	36	47	54	16	89
RIM	81	34	90	13	62
TURIN	90	76	50	17	41
BENETKE	7	12	14	43	4

ENALOTTO

1 1 X X 1 1 X 2 2 1 2 X

KVOTE — 12 točk 9.937.000 lir — 11 točk 245.700 lir — 10 točk 20.800 lir.

GLASBENA MATICA — TRST
Dne 23. oktobra ob 21. uri v Kulturnem domu v Trstu

PRVI ABONMAJSKI KONCERT

ORKESTRA GLASBENE MATICE

Dirigent: Oskar Kjuder
Solist: Ciril Škerjanec - čelo

SPORED:

G. VIOZZI: QUATTRO MOMENTI za GODALNI ORKESTER
A. VIVALDI: KONCERT v D-duru za ČELO in GODALNI ORKESTER
J. HAYDN: KONCERT v C-duru za ČELO in GODALNI ORKESTER
W. A. MOZART: DIVERTIMENTO št. 11 (K 251) v D-duru

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29, tel. 29-779) ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Abonente vljudno prosimo, da dvignejo abonentske izkaznice do 23. oktobra v Tržaški knjigarni.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
KULTURNI DOM
BERTOLT BRECHT

Bobni v noči

drama in komedija

Prevod: BORUT TREKMAN
Zamisel scene in kostumov: MILE KORUN
Režija: MILE KORUN

Danes, 17. oktobra ob 16.00 (abonma red F - okoliški).

Avtobus za predstavo za okoliški abonma:
Veliki Repen 14.20, Mali Repen 14.25, Zgonik 14.30, Koludrovca 14.30, Saležem 14.35, Prečnik 14.45, Cerovlje 14.55, Vižovlje 15.00 (železniška postaja), Sesljan 15.05 (križišče Sesljan - Vižovlje), Nabrežina 15.10, Sv. Križ 15.15, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.

V petek, 22. t.m. ob 16. in 20. uri v KOPRU.
V soboto, 23. t.m. ob 20. uri v AJDOVŠČINI.
V nedeljo, 24. t.m. ob 19.30 v MARIBORU «Borštnikovo srečanje».
V ponedeljek, 25. t.m. ob 19.30 v Slovenskem ljudskem gledališču v CELJU.
V torek, 26. t.m. ob 19.30 v LJUBLJANI (Mestno gledališče).
V četrtek, 28. t.m., ob 20. uri v IDRIJI.

Abonmaji in vstopnice so na razpolago v Kulturnem domu, tel. 734265-734269, vsak delavnik od 10. do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav. Ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO
TRST
vabi na 1. predavanje sezone 1971-72. Na sporedu je tema:
POHORJE
gozdovi, barja, ljudje in bajke, o kateri bo predaval
MIRKO ŠOŠTARIČ
Besedo bo spremljalo lepo število barvnih diapozitivov.
Vabljeni v PETEK, 22. okt. v malo dvorano KULTURNEGA DOMA

Šolske vesti

STROKOVNA ŠOLA ZA INDUSTRIJO IN OBRT S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM išče absolventa tehnične šole (mehanski oddelek) za poučevanje praktičnih predmetov (tedensko 19 ur - plača 126.000 lir).

Obrniti se na Istituto Professionale di Stato per l'industria e l'artigianato - Ul. Lazzaretto vecchio št. 24, tel. 68-488.

Razstave

V italijanskem umetnostnem centru lepih umetnosti v Ul. S. Nicolò je odprta kolektivna razstava umetniške skupine Erbese in osebni razstavi Ise Bighetti iz Benetk in Mare Chmet Sorentino iz Trsta. Razstava bo odprta do 30. oktobra.

V umetniški galeriji Barisi v Ul. Rossetti 9 osebna razstava tržaške slikarke Radenke. Razstavlja skupino slik s kraško motiviko.

Mali oglasi

«CITROËN» — mehanična delavnica Samarittani in Miceo in prodaja nadomestnih delov Ul. Rittmeyer 4/a

IMATE RESEN NAMEN, da si poiščete ŽIVLJENJSKEGA DRUGA? Ste osamljeni, pogrešate toplih besed in družine? Se želite izogniti avanturam nerestnic in izkoriščanju neugledneemu spoznavanju na cestah in po lokalih? Pišite nam, ali pa nas obiščite. Pri naših odgovorih — na kuverti ni oznake našega podjetja. Tajnost vam je zajamčena. POSREDOVALNICA ZA ZAKONSKE ZVEZE, Ljubljana, Pleteršnikova 26 a

ZOBOZDRAVNIŠKA ambulanta v Tržiču (Monfalcone) prodaja skoraj novo zobozdravniško opremo s turbosvedrom. Telefonirati v Trst, št. 733482.

KROJAČNICA za ženska oblačila išče šiviljo, poldelavko in vajenko. Zglasite se pri BELTRAME, Ul. del Monte, 8.

SPREJMEM otroka v varstvo. Delavni urnik. Naslov na uredništvu Primorskega dnevnika.

Prosvetno društvo IVAN GRBEC Škedenj — Ul. di Servola 124 predvaja
v TOREK, dne 19. oktobra t.l. drugi del barvnega filma
Bratovščina sinjega galeba
Popoldanska predstava za otroke bo ob 17. uri večerna predstava namenjena odraslim ob 20.30.
Vabljeni! Vstop prost!

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

Danes popoldne ob 16.30 zadnja predstava skupine Sergio Fantoni, Valentina Fortunato in Giancarlo Sbragia s Camusovo dramo «Kaligula».

V petek otvoritev gledališke sezone Teatra Stabile v Molièrovo komedijo «Don Juan» v režiji Giulia Bosettija, ki igra tudi glavno vlogo.

Prodaja vstopnic od jutri v Pasaži Protti (tel. 36372 - 38547).

Kino

Nazionale 14.30: «Love story», Ali MacGraw, Ryan O'Neal.
Fenice 14.30: «Il piccolo grande uomo», Martin Balsam, Jeff Corey, Chief Dan Georgie.
Eden 15.00: «Il Decamerone». Technicolor». Strogo prepovedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 14.30: «La controfigura», Jean Sorel, Ewa Aulin, Lucia Bosè, Technicolor.
Excelsior 14.30: «I diavoli». Vanessa Redgrave. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 14.30: «Quando gli uomini armarono la clava e.., con le donne fecero din don». Antonio Sabato, Aldo Giuffrè. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 15.00 «Io, Cristina, studentessa degli scandali». Glenn Saxon, Malisa Longo. V barvah, prep. mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 14.30: «I racconti del terrore». Barvni film. Vincent Price in Peter Lorre.
Aurora 15.00: «Dingus, quello sporco individuo», barvni film. Franck Sinatra.
Impero 15.00: «Il gatto a nove code». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Cristallo 15.30: «Attacco a Rommel». Barvni film.
Capitol 14.00: «Venga a fare il soldato da noi», barvni film.
Moderno 14.30, zadnji dan: «Monty Wallsh, un uomo duro a morire», Lee Marvin, Jean Moreau.
Vittorio Veneto 14.45: «Una lucertola con la pelle di donna». Florinda Bolkan, Stanley Baker. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ideale 14.00: «Io sono la legge», Burt Lancaster, Robert Ryan. Barvni film.
Astra 15.00: «Brancaleone alle crociate». Vittorio Gassman, Stefania Sandrelli. V barvah.
Abbazia 14.30: «I lupi attaccano in branco». Rock Hudson, Silva Koscina. V barvah.

KINO «IRIS» PROSEK
ponovi danes ob 16. uri kinemaskopski barvni dramatični film:
VOWOU
Igra: Jean Louis Trintignant
Mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

Slovenski taborniki v Italiji
ROD MODREGA VALA
Trst — Gorica
vabimo člane in prijatelje na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo 24. oktobra ob 9. uri v prostorih Glasbene matice v Trstu v Ul. Ruggero Manna 29.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Ernesta Fonda daruje svakinja Anica Fonda por. Welley 1.500 lir za Dijaško matico in 1.500 lir za PD «Ivan Grbec» v Škednju.

Namesto cvetja na grob pok. Alojza Kodermaca iz Gorice daruje podjetje Centralspet 20.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pok. Antona Štoke s Proseka daruje sestrična Dora Štoka s Kontovela 5000 lir za spomenik padlim partizanom na Proseku.

Dr. Stanko Oblak je daroval 10.000 lir, Miljo Furlan pa 500 lir za Mladinski sklad PD «Ivan Grbec» v Škednju. Bruno Regent za spomenik padlim iz Škednja, s Kolonkovca pa od Sv. Ane 500 lir.

Olimpija Susič daruje 5000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

V spomin Mira Srebotnjaka daruje Anton Sandalj za Slovensko dobrodelno društvo 5000 lir, za Dijaško matico 5000 lir.

Namesto cvetja na grob pok. Nadala Cupina daruje Silvana Malalan 2000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

Č. M. daruje 10.000 lir za športno društvo «Primorec».

SOŽALJE

Slovensko gospodarsko združenje izraža tajniku SKGZ dr. D. Cupinu in družini globoko sožalje ob smrti očeta.

Uredništvo in uprava Primorskega dnevnika izrekata globoko sožalje tov. dr. Dariu Cupinu ob smrti njegovega očeta.

Kmečka zveza izreka iskreno sožalje tov. dr. Dariu Cupinu in svojcem ob smrti njegovega očeta.

Neva in Lucijan Volk izrekata iskreno sožalje prijatelju Dariu Cupinu ob smrti njegovega očeta.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi

Janko Guštin

Žena JULKA, hči ANA MARIJA, sin SERGIJ, starši, sestra z družino in drugo sorodstvo.

Opčine, Repentabor, 17.10.1791

16. t. m. je preminila

Rosina Ferini vd. Miani

Pogreb bo jutri, 18. t.m. ob 15 uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost na Prosek.

Žalostno vest sporočajo svojci.

I.T. Funebri, Ul. Zonta, tel. 38006

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so sprejmili k večnemu počitku našo ljubljeno ženo, mater in nono

Zofijo Košuta por. Daneu

Posebna zahvala darovalcem vencev in cvetja, g. župniku, g. zdravniku Sedmaku, pevskemu zboru «Vesna» in vsem tistim, ki so na kateri koli način počastili njen spomin.

Žalujoča družina DANEU

Sv. Križ, 17. oktobra 1971

SOŽALJE

Slovenska kulturno gospodarska zveza izreka svojemu tajniku, Dariu Cupinu globoko sožalje ob izgubi dragega očeta.

Ob smrti očeta Nadala izreka tov. Dariu Cupinu globoko sožalje Slovenska prosvetna zveza.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in nono

NADAL ZUPIN

Pogreb bo jutri ob 15. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Trstu na pokopališče v Milje.

Žalujoča žena DORA, sin DARIO z ženo TAMARO, vnuka VESNA in ANDREJ ter drugo sorodstvo.

Trst, 17. oktobra 1971

Tovarišu Dragu Košmrlju na mnoga zdrava leta!

13. t. m. je tovariš Drago Košmrlj obhajal svojo 60-letnico. Z zakasnitvijo smo izvedeli za ta njegov življenjski jubilej, toda tovariš Drago nam tega ne bo zameril, saj ve, da mu naše čestitke prihajajo prav iz dna naših src in naših občutij. Kajti če smo kdaj koga vzljubili, potem smo njega, mnogi že takrat, ko smo skupaj čemeli za bodečo žico Gonarsa in Trevisa ali pa vse križem prepešačili to našo milo primorsko deželico v času partizanov od vipavskih vasic, prek Brd do globoke Benečije, še posebej pa ko je kot dopisnik slovenske radiotelevizije deloval med nami na Tržaškem, Goriškem in v Beneciji. Res bo kmalu že šest let, kar se je vrnil na svoje delovno mesto v uredništvo RTV - Ljubljana, pa se nam vendarle zdi, kot da ni nikoli odšel, saj je pustil za seboj še danes žive spomine pri naših mestnih in podeželskih ljudeh, s katerimi je živel, čutil in mislil, kot da bi sam bil del naše zamejske skupnosti. Z njim so se dejansko šele prav odstrli tudi za zamejske Slovence zasloni slovenske televizije in odprli mikrofoni ljubljanskega radia, pa tudi na straneh osrednjih slovenskih listov je prav po njegovi zaslugi dobila ustreznejše mesto naša zamejska narodna problematika. Vsega tega ne bodo naši ljudje nikoli pozabili, kot se nikoli ne pozabi na resničnega prijatelja. Toda Drago sam nam je ostal zvest tudi po svoji vrnitvi v Ljubljano. Ostal je naš sodelavec in dopisnik z izbrušenim občutkom za problematiko, ki je lahko zanimiva za našega čitatelja.

Tovariš Drago dela to zato, ker mu je naša zamejska Primorska ostala pri srcu od takrat, ko se je za njeno svobodo boril z orožjem v roki kot komandant in komisar primorskih enot kajti le tako lahko najde tudi za nas čas poleg svojega rednega urednika in odličnega zunanjepolitičnega komentatorja RTV. Njegovi radijski in televizijski komentarji so primer izredne strokovne usposobljenosti poglobljenosti in nazorske jasnosti, predvsem pa razkrivajo v njem človeka, ki sta mu objektivnost in resnica vsebina časnikarske etike. V takega ga je oblikovalo življenje proletarskega kočevskega otroka, v takega ga je oblikovala mladost naprednega študenta in izobraženca, političnega preganjanca in zapornika že v stari Jugoslaviji in med okupacijo, v takega ga je oblikovala kratka toda intenzivna povojna diplomatska kariera v Albaniji v najhujših letih kominforma, v takega ga je končno skovalo dvajsetletno časnikarsko delo, posvečeno graditvi jugoslovanske in slovenske domovine, in sreči in zadovoljstvu njenih ljudi.

Bodi nam tak še dolga leta, tovariš Drago! In ko nas prvič obiščeš, bomo skupaj stopili na kozarček v katero naših domačih gostiln, da ti napijemo na dolga srečna in predvsem zdrava leta.

j. k.

Z NASTOPOM ODBORNIKA DULCIJA

Zaključena strokovna konferenca o tekstilni industriji v deželi

Dežela si bo prizadevala, da zagotovi domačim obratom čim večjo pomoč iz državnega sklada 200 milijard - Nastop sindikalista Vidala in predstavnika ministrstva za zunanjo trgovino D'Amica

Na trgovinski zbornici se je včeraj zaključila dvodnevna konferenca o problemih tekstilne industrije v Furlaniji - Julijski krajini, ki jo je organiziralo deželno odborništvo za industrijo in trgovino po nalogu deželnega odbora. Pred zaključnim nastopom odbornika Dulcija sta spregovorila sindikalni predstavnik L. Vidal in generalni inšpektor na ministrstvu za zunanjo trgovino S. D'Amico.

Sindikalist Vidal je v svojem posegu obrazložil gledišča FILTEA, FILTA in UILTA glede zaposlenosti v tekstilni industriji v naši deželi. Govornik je naglasil, da se je obseg zaposlenosti v tej industrijski panogi od lanskega leta skrčil za okoli 2.200 mest, pri čemer je bila prizadeta zlasti ženska delovna sila. Glede II. deželnega načrta, je Vidal dejal, da ni v njem posebej obravnavano vprašanje te pomembne industrijske dejavnosti ter zato zahteval, naj bi tekstilna industrija prišla v razvojni načrt s primerno težo. Deželna uprava naj bi ustanovila posebno organizacijo za industrijski razvoj in naj bi hkrati preusmerila delovanje finančne družbe Friulia v to dejavnost ter zahtevala od vlade ustrezen poseg industrijskih obratov z državno udeležbo. Predvsem naj bi država poskrbela za nove industrijske pobude, ki naj bi uporabljale kot surovino derivate petroleja, za kar so danes zlasti v Trstu — iznodišču naftovoda — posebno ugodne možnosti.

Predstavnik ministrstva za zunanjo trgovino D'Amico je nato načel vprašanje sedanje ureditve mednarodne trgovine z bombažnimi tkaninami, ki izhaja iz ženevskega sporazuma iz leta 1962. V tej zvezi je dejal, da medtem ko je sporazum prva leta le delno urejeval izvoz bombažnih izdelkov iz dežel proizvajalk, med katere sodijo zlasti članice evropske šesterice in torej tudi Italija, je to vprašanje sedaj urejeno ter ni zato pričakovati do zapadlosti sporazuma v letu 1973 na tem področju posebnih zapletljajev.

Deželni odbornik za industrijo in trgovino Dulci je v zaključnem govoru naglasil, da je deželna uprava od vsega začetka posvetila veliko pozornost domači industriji ter da je doslej omogočila naložbo približno 200 milijard lir v nove in že obstoječe obrate v Furlaniji - Julijski krajini. Dulci je zanikal, da bi deželna uprava pri tem podpirala zlasti veliko industrijo, čeprav je res, da so veliki obrati ob vsakem novem zakonu prehiteli malo in srednjo industrijo, in to bodisi zaradi svoje organizacije, bodisi zaradi jamstev, ki so jih lahko nudile bančnim zavodom.

SKLENJENO V PETEK MED SESTANKOM NA PREFEKTURI

Varnostni ukrepi za obvarovanje umetniških del na področju dežele

Poleg prefekta so se sestanka udeležili predstavniki organov javne varnosti in direktorji raznih muzejev

Ker so se tatvine umetniških del, kar pomeni obubožanje nacionalnega premoženja in turističnih privlačnosti, v zadnjem času izredno razširile, so razni organi začeli proučevati položaj in iščejo načine, kako bi onemogočili krajo umetnostnih vrednot.

Tudi tržaški prefekt dr. Abbrescia je dal pobudo za sestanek, ki je bil v petek na prefekturi, na katerem so razpravljali o boljšem nadzorstvu nad umetninami, o preprečevanju nezakonite trgovine z umetniškimi deli in tudi o natančni in sistematični ureditvi seznama umetniških del pri nas.

Sestanka so se udeležili predstavnik tržaške škofije Giovanni Bulesi, predstavnik dežele dr. Alfredo Vernier, predstavnik tržaške občine prof. Lucio Lonza, tržaški kvestor dr. Edmondo D'Anchise, poveljnik tržaške skupine karabinjerjev podpolk. Cesare Trosi, poveljnik finančnih straž podpolk. Carlo Mittiga, načelnik nadzorništva spomeniškega varstva prof. Alessandro Degani, predsednik avtonomne letoviščarske in turistične ustanove prof. Edoardo Cumbat, predstavnik srbsko - pravoslavne skupnosti Dušan Relič, predstavnik vzhodnogrške skupnosti Antonio Di Demetrio, načelnica mestnega muzeja zgodovine umetnosti dr. Laura Ruaro, direktor zgodovinskega muzeja v Miramarskem gradu Salvatore Libutti, direktor muzeja Revoltella prof. Giulio Montenero, direktor zgodovinskega vojnega muzeja prof. Diego de Henriquez, direktor mestnega naravoslovnega muzeja prof. Renato Mezzena in predstavnik antikvariatov v deželi Luigi de Zucco.

Predvsem so sklenili, da je treba povečati policijsko nadzorstvo, vrhu tega pa so se sporazumeli, da morajo zainteresirane ustanove ojačiti varnostno službo z zapriseženimi čuvaji. Poudarili so potrebo po takojšnji prijavi izginotja in primerov, kjer je nadzorstvo šibko, ter predvsem zahtevali množično zatiranje «podzemlja» zbirateljev in prodajalcev ukradenih umetnin. Predstavnik škofije je obrazložil zaščitne ukrepe, ki so jih že sprejeli: umetniška dela bodo hranili v škofijskem muzeju, kupili bodo železne blagajne, sestavili bodo seznam umetniških del in uredili fotografski arhiv.

Z zadovoljstvom so tudi sprejeli pobudo dežele Furlanija - Julijska krajina, kar sicer ni v njeni popolni pristojnosti, ki je izdala poseben zakon za zaščito kulturnih dobrin in ima namen sestaviti katalog umetniških del.

Jutri popoldne v Vidmu razprava o kmetijstvu

Na sedežu pristojnega deželnega odborništva v Vidmu bo jutri popoldne deželna konferenca o kmetijstvu. To bo pravzaprav nadaljevanje prvega srečanja o tem vprašanju, ki je bilo v glavnem mestu Furlanije približno pred mesecem dni. Takrat so v zvezi s pripravami na nov petletni načrt nastopili z daljšimi poročili odbornik za načrtovanje Stopper, odbornik za kmetijstvo Comelli, deželni ravnatelj za načrtovanje Cian in strokovnjak Prestamburgo, predstavniki kmetijskih ustanov in stanovskih organizacij pa so prediagali, naj bi se razprava nadaljevala na novem sestanku, tako da bi si lahko podrobneje pregledali poročila. Na jutrišnji konferenci bodo slednji oddali svoje pripombe in izpolnili izvajanja odbornikov in strokovnjakov ter obrazložili svoja gledišča do novega deželnega načrta in smernic, ki jih ta nakazuje za kmetijstvo. Na seji bo nastopil tudi predsednik deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA) M. Lucca.

ZARADI KULTURNEGA DOMA

Pismo Boljunčanov dr. Alfredu Berzantiju

Pred dnevi so Boljunčani poslali predsedniku deželnega sveta dr. Alfredu Berzantiju zahtevo, naj se 120 milijonov lir, ki jih je dolinska občina dobila, ko so razlastili boljunska srenjska zemljišča za zgraditev tovarne Grandi motori FIAT, uporabi za zgraditev boljunskega kulturnega doma, ki je nujno potreben spričo velikega razmaha kulturne, prosvetne in družbene dejavnosti v občini. Pismo je podpisal 301 družinski glavar, ki bivajo v Boljuncu. Ob tej priložnosti naj povemo, da je v anagrafskih občinskih seznamih zaselka Boljunec vpisanih 313 družin, se pravi, da je zahteva po novem kulturnem domu praktično plebiscitarna.

Prosvetne in društvene organizacije, ki delujejo na področju dolinske občine, nimajo enotnega sedeža, temveč so raztresene po raznih zasebnih prostorih, ki nikakor ne ustrezajo njihovim potrebam. Dolinska občinska uprava je že 14. januarja letos poslala prošnjo pristojnemu ministrstvu, da bi lahko uporabila teh 120 milijonov, vendar še ni dobila nobenega odgovora. Spričo stalnega naraščanja cen pa je nujno potrebno, da se dela za zgraditev kulturnega doma čimprej začnejo, ker obstaja nevarnost, da bo nova stavba stala neprimerno več, kot je bilo prvotno predvideno.

V svojem pismu prosijo prebivalci dolinske občine, naj se dr. Berzanti zavzame, da bi to vprašanje čimprej rešili.

Pod obtožbo roparskega napada

Tržačana Livia Geia aretirali v Münchnu

Na prizadevanje Interpola so pred dnevi na zahtevo tržaške kvesture aretirali v Muenchnu 30-letnega Tržačana Livia Geia, ki je 14. septembra letos v Ul. Brunner napadel in oropal priletnega lastnika kina «Mignon» Giovannija Laurentija.

Kaže, da Geia tudi nemško sodstvo obtožuje podobnega dejanja. Tržaški sodni organi proučujejo možnost zahteve o ekstradiciji.

VISOK JUBILEJ ZASLUŽNEGA SLOVENSKEGA ISTRANA

Štefan Lovrečič-Stipe jutri osemdesetletnik

V našem časopisu se množijo spomini na razne obletnice in zlasti na obletnice naših mož in žena. To pomeni, da je naša bližnja in daljna preteklost tako bogata z dejanji in osebami, da je vredno nanjo opozoriti, črpati iz njih in od njih pobude in optimizen za prihodnost. Obenem pa damo na ta način našemu človeku, ki se je v težavah našega nelahkega življenja uveljavil ali pa kakorkoli doprinesel svoj, čeprav majhen delež k temu, kar pravimo potem «naša zgodovina», damo, pravim, človeku priznanje in tako tudi dolžno spoštovanje.

V galeriji podob naših omembe vrednih ali zasluženih mož spada Štefan Lovrečič, doma iz Trušk, slovenskega dela Istre, ki bo jutri praznoval svoj 80. rojstni dan, svež na duhu in čil kot navadno človek v taki starosti nima sreče, da doživi.

Štefan Lovrečič se je rodil 19. oktobra 1891 v Truškah, občini znanih in junaških Marezig v številni patriarhalno živeči družini trdnega kmeta. Torej je Štefan Lovrečič ali, kakor so mu nekoč prijatelji pravili «Stipe», prišel na svet z značajem Marežanca in ga v nadaljnjem življenju še bolj razvil in utrdil. Človeka tedaj, ki je zvest svojemu ljudskemu okolju, ki tiho in brez patosa ljubi istrsko zemljo in njenega človeka, ki je uporen, včasih trmast in neuklonljiv, ki prenaša težave in ne trpi ponižanja in krivic. Vse te lastnosti ima «Stipe», čeprav jih moremo zaznati le, če ga pobliže spoznamo, in se pri njem izražajo manj v besedah kot v dejanjih.

Po dokončani osnovni šoli je stopil v gimnazijo in ni mogel drugam kot v Pazin, kjer je bila Velika državna gimnazija za istrske Hrvate in mnoge istrske Slovence.

Hrvatska gimnazija v Pazinu, ki je štela med svojimi profesorji Vladimira Nazora, Slovence S. Šantlja in Ivana Preglja in druge znane in zaslužne vzgojitelje istrskg mladine, je bila središče za vzgojo istrskega mladinskega razumniškega naraščaja in žarišče za njegovo vzgojo v narodnem duhu. Ta mladina je med drugimi izdajala svoje glasilo v naprednem duhu «Naprijed».

V takem okolju je študiral in se udejstvoval naš 80-letnik Lovrečič, dokler ni končal srednješolskega študija l. 1910. Nato je nastopil službo v občinski upravi v Marezigah, kjer je ostal vse dotlej, dokler ga ni italijanska uprava l. 1918, po končani svetovni vojni, kot mnoge druge njegove sotrudnike in rojake, poslala za nekaj časa prav zaradi njegove zavednosti v konfinacijo.

Ko se je vrnil iz nje, mu v rojstni občini ni bilo obstanka. Preselil se je v Trst in nastopil službo pri Tržaški posojilnici in hranilnici, kjer je postal in ostal dolga leta njen zadnji ravnatelj, ko je leta 1941 fašistična oblasti ukazala prisilno likvidacijo tega bančnega zavoda. Njegovo znatno premoženje in klientelo je prevzela tedanja in sedanja Cassa di Risparmio di Trieste.

Kot ravnatelj bančnega zavoda je seveda prišel v stik s širokim krogom Slovencev in Hrvatov iz Trsta in iz bližnjega in daljnega podeželja. Naš človek se je k njemu rad zatekel; pri njem je našel dobro besedo in primeren nasvet ter vsestransko pomoč. Vse to je delal pogumno, tiho in z njemu lastno skromnostjo.

Svoja izkustva v poslovnem, bančnem in gospodarskem področju je posredoval drugim.

Kako bi bil mogel fašizem mimo takega človeka, ko je leta 1940 svojo zločesto mrežo vrgel in razpel med Slovence in Hrvate v Italiji, da bi jih čim več zajel in onemogočil, ko se je pripravljal na vstop v napadalno vojno?

Tako je skupaj s stotinami drugih prepričanih Slovencev in Hrvatov Štefan Lovrečič, zajet v mrežo fašistične policije OVRA, bil vržen v ječo. Imel je čast biti skupaj z drugimi 59 obtoženci v tako imenovanem drugem tržaškem procesu leta 1941 pred Posebnim fašističnim sodiščem. Obsodili so ga na 12 let ječe, ki jih je deloma prestal v kaznilnici Fossano, iz katere je prišel na svobodo ob porazu fašizma.

Še po letu 1945 je bil tam, kjer je mislil, da ga kliče dolžnost v skladu z vsem prejšnjim življenjem in nazorom.

Tih je bil zmerom, nikoli ni silil v ospredje. Rajši je delal, manj govoril. Danes ga srečaš sem pa tja po tržaških ulicah, še vedno krepkega, z nekim porednim izrazom v očeh.

Ob njegovi 80-letnici mu prisrčno čestitamo. Želimo mu še mnogo let mirnega in zadovoljnega življenja, ker jih je zaslužil, ko je več dajal kot prejemal.

V PETEK NA INŠTITUTU ZA MEHANIKO PRI TRŽAŠKI UNIVERZI

Oris delovanja mednarodnega centra za mehanske vede v Vidmu

Ravnatelj inštituta prof. Sobrero je govoril o dobrih odnosih centra z jugoslovanskimi univerzami in s slovenskimi znanstvenimi krogi

V petek je bilo na inštitutu za mehaniko na tržaški univerzi prijateljsko srečanje med ravnateljem inštituta prof. Luigijem Sobrerom in nekaterimi predstavniki slovenske narodne skupnosti v Trstu. Srečanju je prisostvoval tudi rektor mednarodnega centra za mehanske vede prof. Onicescu.

Profesor Sobrero je na kratko orisal delovanje mednarodnega centra za mehanske vede in namen, ki so si zastavili ustanovitelji tega inštituta. «Glavna naloga, ki so si jo zadali ustanovitelji centra je, da pripravijo skupino znanstvenikov, ki bodo ob koncu tečaja sposobni voditi samostojno znanstveno raziskovanje. Evropske univerze ne dajo študentu zadostne priprave, da bi se lahko lotil samostojnega znanstvenega raziskovanja, zato smo imeli za potrebno, da ustanovimo tak mednarodni center, ki bi lahko dopolnil pomanjkljivosti vseučiliške izobrazbe».

Mehaniki so za svoj sedež izbrali vilo Manin v Passarianu, ker se jim je zdel prostor primeren, poleg tega pa je tudi dežela obljubila prispevek 615 milijonov lir za ureditev sedeža. Dokler ne bo vila Manin dokončno urejena, bodo znanstveniki nadaljevali z delom v palači Torso v Vidmu, ki ga je dala občina začasno na razpolago.

CISM ima najmodernejše priprave za poučevanje in za znanstveno delo. Ker v tem centru poučujejo profesorji z vsega sveta, so uvedli v njem najmodernejšo prevajalsko službo. Prevajalke se namreč poslužujejo interne televizije, da lahko sledijo besedam in premikom predavatelja v oddaljeni sobi in nato po radiu oddajajo prevod, ne da bi motile poslušalcev. Pred vsako lekcijo ima poslušalec že pripravljeno mapo s tekstom lekcije. Zato so morali v centru organizirati zelo moderno tiskarno in klišarno, ki lahko v kratkem času ponatisne profesorjeve zapiske. Ob koncu vsakega tečaja pa izdajo tudi skripte, ki jih ponavadi pripravi predavatelj sam. Znanstvena vrednost teh brošur pa je taka, da se je zelo znana založniška družba Springerfarlain ponudila, da izdaja te skripte v imenu centra. Med predavatelji, ki so imeli zelo velik uspeh, so tudi trije jugoslovanski profesorji: Stojanovič, ki je za svojo publikacijo v centru prejel Titovo nagrado, Jankovič in Anževič.

Ob koncu je profesor Sobrero pojasnil, da je želel orisati predstavnikom slovenske narodne skupnosti, ki so bistvena sestavina mestne skupnosti, delovanje mednarodnega centra za mehanske vede zaradi zelo dobrih odnosov, ki jih ima ta mednarodna organizacija z jugoslovanskimi univerzami in zaradi stikov s slovenskimi znanstvenimi krogi.

PISMA UREDNIŠTVU

Nobenega Slovenca v komisiji za rezervate

V časopisni vesti, ki ste jo objavili včeraj, berem, da bo deželni odbornik za kmetijstvo odv. Comelli danes umestil posvetovalno komisijo za pripravo elementov, ki so potrebni za izdelavo deželnega zakonskega načrta, v zvezi s sedmimi kraškimi rezervati v smislu tako imenovanega «zakona Belci».

Komisija šteje 10 članov, a žal ni med njimi nobenega Slovenca in s tem nobenega zastopnika prizadetih ob vinkulaciji obsežnih področij, kjer imajo naši ljudje posredne ali neposredne interese. Zakaj so n. pr. ob tej priložnosti popolnoma spregledali Kmečko zvezo ali zadrugo «Naš Kras»? Čas bi bil, da bi naš Kraševec vendar enkrat postal subjekt ne samo objekt pri stvareh, ki ga življenjsko zadevajo in prizadevajo.

(Sledi podpis)

Nameščanje neslovenskih slug na slovenske šole

Spoštovano uredništvo!

Želel bi opozoriti slovensko zamejsko javnost na način nameščanja slug neslovenske narodnosti na slovenske šole.

Nekako preteklega maja je na Trgovskem tehničnem zavodu «Žiga Zois» s slovenskim učnim jezikom v Trstu odšla v pokoj sluginja italijanske narodnosti. Vsi smo upravičeno pričakovali, da bo na izpraznjeno mesto bila imenovana sluginja slovenske narodnosti. Tik pred maturo pa je pokrajinska uprava (pod katero pristojnost spada pomožno osebje) začasno imenovala neko sluginjo, ki sploh ne govori slovensko, z izgovorom, da v tako kratkem času ni mogoče razpisati rednega natečaja in da je torej treba imeti to za začasno rešitev. Ta začasna rešitev traja še vedno, čeprav smo lahko pričakovali, da bo stvar urejena vsaj z začetkom letošnjega šolskega leta.

K temu bi pripomnil sledeče:

1. Nikjer ni zapisano, da ne bi lahko pokrajinski odbor, če bi seveda želel, imenoval začasno sluginjo z znanjem slovenščine, kot to zahteva pravilnik.
2. To imenovanje se nam ne zdi slučajno, saj smo imeli tudi na drugih slovenskih šolah enake primere, ko je začasno italijansko osebje, potem ko se je v dolgih letih naučilo nekaj slovenščine, postalo stalno.
3. Čuden se nam zdi molk ravnatelja, profesorskega zbora, pomožnega osebja in dijakov trgovskega zavoda.
4. Rad bi vedel, kaj mislita k temu dva slovenska predstavnika v pokrajinski upravi, saj je tako imenovanje v nasprotju s programom in duhom političnega dogovora, ki sta ga med drugimi podpisali tudi njuni dve politični skupini.

Z odličnim spoštovanjem

n. k.

POLOŽAJ ŠOLSTVA V NAŠI DEŽELI

Za več kot 120 tisoč učencev primanjkuje nad 300 učilnic

Najslabši je položaj v pordenonski pokrajini, kjer bi potrebovali še dodatnih 279 učilnic

Po poročilu tiskovne agencije «Italia» naj bi po prvih letošnjih podatkih v tržaški pokrajini ne prišlo do nobene večje spremembe v številu šolskih obvezancev. V šolskem letu 1970-71 naj bi to število, nanašajoče se na osnovne, srednje in višje šole, znašalo 35 tisoč 832 učencev in sicer: v osnovnih šolah 18.005 (od teh v šolah s slovenskim učnim jezikom 1.179); v nižjih srednjih šolah 9.437 (v slovenskih šolah 634); v višjih srednjih šolah 7.679 (v slovenskih šolah 437) in končno v poklicnih šolah 800 učencev.

Če tedaj upoštevamo, da v tem času ni prišlo do večjega demografskega prirastka, lahko ugotovimo, da znaša povečanje komaj nekaj sto učencev. Navzlic temu pa bodo na nekaterih šolah še vedno primanjkovale učilnice. Nekaj primerov nam zelo zgovorno kaže na ta položaj. Industrijski zavod «A. Volta» na priliko še vedno ne bo rešil dolgoletne krize kljub novemu sedežu v Ul. Cantù. Tudi vprašanje učilnic na znanstvenem liceju «G. Galilei» je še vedno zelo pereče, kot tudi na državnem umetnostnem zavodu, kjer primanjkujejo tri učilnice. Tehnični zavod «Carli» in pridruženi poklicni zavod za trgovinstvo bi potrebovala 39 učilnic, razpolaga pa le z 28.

Položaj v videmski pokrajini je nekoliko boljši, saj obiskuje letos osnovno šolo kar 7.200 učencev, torej 300 več kot lani. V šolskem letu 1970-71 je bilo v Vidmu 343 razredov, od katerih 78 večernih. Vseh učencev in dijakov je bilo 37 tisoč.

Znatno slabši je položaj v pordenonski pokrajini. Po napovedih bi šolsko prebivalstvo moralo biti tako porazdeljeno: osnovne šole 22 tisoč (lani 21.113), nižje šole 10.600 (lani 10.173), višje šole 7.1000 (lani 6.434). Na osnovnih šolah primanjuje 136 učilnic, na nižjih 100, na višjih pa 43 učilnic. Če upoštevamo, da je v tej pokrajini šolskega prebivalstva vsega skupaj skoraj 40 tisoč, moramo ugotoviti, da primanjkuje skupno kar 279 učilnic. Zato so bile šolske oblasti tudi tu primorane uvesti v številnih zavodih dopoldanski in popoldanski pouk.

V goriški občini je vprašanje učilnic v glavnem rešeno, kar pa seveda ne velja za vso pokrajino. V tej občini je lani šolsko prebivalstvo znašalo 8.377 učencev in dijakov in sicer 3.013 v osnovnih šolah, 1.991 v nižjih ter 3.437 v višjih. Letošnji prirastek je malenkosten.

POMEMBEN DOGODEK SINOČI V ŠEMPOLAJU

Otvoritev novih prostorov mladinskega društva «Vigred»

Nagovor predsednika pripravljalnega odbora društva Ivana Širce in župana Legiše - Razstava knjig in slik Vladimira Klanjščka - Gojili bodo tudi jamarstvo

Prijazna vasica Šempolaj v devinsko-nabrežinski občini, ima svoje novo mladinsko društvo «Vigred», ki je začelo delovati sinoči s svečano otvoritvijo sedeža ob navzočnosti številnih političnih, kulturnih in drugih predstavnikov, med katerimi poslanca Albina Škrka, devinsko-nabrežinskega župana Draga Legiše, tajnika Slovenske prosvetne zveze Mirka Kaplja, ravnatelja slovenskih osnovnih šol omenjene občine Tavčarja, domačega župnika Žerjala in še drugih.

Sedež, v katerem je tudi razstava knjig, ki jih je pripravila Tržaška knjigarna, je v pritličju osnovne šole; bila je potrebna velika prizadevnost domačih mladincev, da so sedež tako lepo uredili, da je resnično v ponos in veselje domačinom in tudi drugim Slovencem. Gre namreč za prvo povojno mladinsko društvo v tej vasi, ki je sicer imela dober pevski zbor, a je na žalost prenehal z delovanjem. Sedaj je na mladini, da nadaljuje to tradicijo in da zbudi v Šempolaju tako veselje za športno, kot tudi za prosvetno dejavnost.

V tem smislu so izzvenele tudi pozdravne besede predsednika pripravljalnega odbora novega društva Ivana Širce, ki je pozdravil vse navzoče ter apeliral na pomoč vseh, da bi se dejavnost društva v čim večji meri razvila, nakar je sledil pozdravni govor devinsko-nabrežinskega župana Draga Legiše, za tem pa recitacije pesnika Marka Kravosa. Skupno z otvoritvijo sedeža je bila v novih prostorih tudi otvoritev razstave mladega goriškega slikarja Vladimira Klanjščka, ki se je pred tem že predstavil tržaški javnosti s svojo razstavo v Tržaški knjigarni in v škedenjskem prosvetnem društvu. Razstava bo odprta ves teden ob večernih urah.

Začetek dejavnosti novega mladinskega društva v Šempolaju lahko samo z zadovoljstvom pozdravimo, saj bo to društvo prvo v zamejstvu, ki bo začelo s svojo dejavnostjo na področju jamarstva — in tu moramo omeniti, da bodo imeli že v kratkem tudi prvi tečaj iz jamarstva — razen tega bo njegova dejavnost močno zastopana na področju športa, kjer čakajo samo na možnost, da začnejo s treningi za odbojko in nogomet, kot tudi na področju prosvete, kjer so domači mladinci obljubili, da bodo ponovno oživeli v Šempolaju pevski zbor in pa zanimanje za slovensko knjigo.

Z otvoritve novega mladinskega društva «Vigred» v Šempolaju

L'APPRODO
LA STIVA - DEVIN
VSAK VEČER PLES
V nedeljah plesna čajanka

PETROLCHIMICA ADRIATICA
di F. MALE
TRST - DOMJO 145 TELEF. 817-395
BP CALOR Tekoče gorivo
BP CALOR PLUS Plinsko olje
MOTORNA IN INDUSTRIJSKA OLJA
PRVOVRSTNA KVALITETA - UGODNE CENE
DOSTAVA V KILOLITRSKIH CISTERNAH

Naša toplota je «vse vključeno»
Res, mi vam nudimo goriva višje kakovosti (in v skladu z zakonskimi predpisi proti smogu). In hkrati vam poskrbimo finansiranje za preureditev in napeljavo novih gorilnih naprav ali za doba vo plinskega gorilnika; servis za redno vzdrževanje; za načrtovanje dobave. «Vse vključeno»: v tem je korist TERMO SHELL PLAN, PROGRAM, KI VAM PRINESE VSO TOPLOTO NA DOM.
termo plan
skrbi za topel dom
ANTONIO SFERCO
UL. VALERIO ŠT. 41 - TEL. 94590 - 93936

RADIO VELEVIZIJA

NEDELJA, 17. OKTOBRA

TRST A

8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Glasba za čembalo; 10.45 Za dobro voljo; 11.15 B. Traven: «Zaklad Sierre Madre» (mladinska povest); 11.35 Ringaraja za naše malčke; 12.00 Nabožna glasba; 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi; 13.00 Kdo, kaj, zakaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba z vsega sveta; 15.30 Poslednji roman; 16.10 Zbori; 16.30 Šport in glasba; 17.30 Miniaturni koncert; 18.00 Glasbeni cocktail; 19.00 Motivi s filmskega platna; 19.30 Zborovsko petje; 20.45 Lahka glasba; 21.00 Ljudske pesmi; 21.20 Semenj plošča; 22.00 Nedelja v športu; 22.20 Zabavna glasba.

TRST

8.30 Poljedelska oddaja 9.30 Maša; 10.30 Tržaški motivi; 14.00 Okrogla miza.

KOPER

6.30, 7.00, 12.30, 14.30, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.10 Jutranja glasba; 8.00 Revija pevcev; 8.30 Melodije velikih mojstrov; 9.00 Glasbena matineja; 12.00 Glasba po željah; 13.40 Ansambli lahke glasbe; 14.05 Srečanje s Shirley Bassey in z orkestrom R. Stigwood; 14.40 Sosedni kraji in ljudje; 15.00 Glasba po željah; 16.00 Kraška vas na pragu jeseni; 16.20 Pojeta zbor V. Vodnik iz Doline in moški zbor iz Postojne; 17.00 Prenos RL; 18.45 Nedelja na športnih igriščih; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 20.00 Poročila; 7.00 Jutranja glasba; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.30 Maša; 10.30 Oddaja za vojake; 11.00 Koncerti lahke glasbe; 11.35 Krožek staršev; 12.00 Plošče; 12.30 Hit parade; 13.15 «Supersonic»; 15.30 Prenos z nogometnih igrišč; 16.30 Popoldne z Mino; 17.30 Variete s P. Villaggiom; 18.15 Nedeljski koncert; 19.30 Francoske pesmi; 20.25 Variete z G. Bramierijem; 21.20 Koncert nagrajencev na tekmovanju Nicolò Paganini; 22.00 Radijska priredba: «Iluzija».

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 13.30, 17.25, 18.30, 22.00 Poročila; 7.40 Pojeta B. Filippini in G. Ferrijeva; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 11.00 «Otto piste»; 12.00 Športne novosti; 12.30 Spored s Pippom Baudom; 13.00 Kvizi narobe; 13.35 «Alto gradimento»; 14.30 Zlate plošče lahke glasbe; 15.00 Preizkušajo se diletanti; 16.30 Športna nedelja; 17.30 «Interfonico»; 18.00 «Il Tuttofare»; 18.40 «Canzonissima 71»; 19.00 Ansambli; 20.10 Operni koncert; 21.00 Ameriški kralji 19. stoletja; 21.30 Prvi prehod; 22.00 Popevke v Maigretovi hiši; 22.40 Stare popevke; 23.05 Lahko noč, Evropa.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Koncert organista P. Izolfsona; 11.50 Ljudska glasba; 12.20 Tartinijeve sonate; 13.00 Medigra; 13.20 G. Verdi: «Macbeth»; 15.30 «Bouvard in Pecuchet», radijska prir.; 17.35 Plošče; 18.35 Lahka glasba; 19.15 Vsakovečerni koncert.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.53 Skladbe za mladino; 9.05 Srečanje v studiu 14; 10.05 Še pomnite, tovariši...; 10.25 Pesmi torbe in dela; 11.15 Naši poslušalci čestitajo; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z domačimi ansambli; 14.05 Nedeljsko popoldne; 14.30 Humoreska tega tedna; 17.30 Radijska igra — Alija Isaković: «Kaljenje»; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 «V nedeljo zvečer»; 22.20 Plesna glasba; 23.05 Literarni nokturno.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 Maša; 12.30 Risanke; 13.30 Dnevnik; 14.00 Poljedelska oddaja; 15.00 Prenos avtomobilske dirke; 16.45 TV za otroke: «UFO», (17.30) «Dodojeve pustolovščine»; 17.45 Rezultati it. nog. prvenstva; 18.00 Ob nedeljah skupaj; 19.00 Dnevnik; 19.10 Prenos nog. tekme; 19.55 Športne kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV film: «Med poletjem»; 22.40 Športna nedelja; 23.20 Dnevnik.

II. KANAL

19.00 Novi pevci neapeljske popevke; 21.00 Dnevnik; 21.15 «Sant'Ilariovi zvonovi»; 22.40 «Črna rokavica», češka detektivka.

KOPRSKA BARVNA TV

19.45 Risanke; 20.00 Lutke; 20.30 Dolgometražni film; 22.00 Šport: evropsko prvenstvo ženske telovadbe.

PONEDELJEK, 18. OKTOBRA

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 17.15 in 19.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Violinist Silvestri; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.10 Bevilacquov orkester; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Dirigent Leopold Strokowsky; 18.50 Ansambel «Love Aculpture»; 19.10 Odvetnik za vsakogar; 19.40 Zbor «Montasio»; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Pesmi brez zatona; 21.00 Pripovedniki naše dežele; 21.20 Orkester proti orkestru; 21.45 Slovenski solisti; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.30 Folklorno gradivo; 15.45 Pesmi; 16.00 Puccini: «La Boheme»; 16.40 Paolijeve in Lutazzijeve pesmi.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 8.15 Stran iz albuma; 9.15 Madžarske predvojne poezije; 9.30 20.000 lir za vaš spored; 10.30 Pesmi; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 13.30 Plošče; 14.05 Ponedeljkov šport; 14.15 Polke in valčki; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Naši zbori; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Od popevke do popevke; 16.40 Naši solisti in ansambli; 17.30 Popoldanski koncert; 19.00 Ansambel pop «Chicago»; 19.30 Prenos RL; 22.15 Nočni orkester; 22.35 Znani solisti in orkestri; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00 in 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Galerija melodrame; 12.10 Plošče; 13.15 «Hit parade»; 14.00 Veselo popoldne; 16.20 Za vas mlade; 18.15 Orkestri lahke glasbe; 18.45 Gospodarsko-sindikalni pregled; 19.00 «L'Approdo»; 19.30 Neapeljske pesmi; 21.05 Simfonični koncert; 22.20 Snemanja jazz-koncertov; 23.00 Danes v parlamentu.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 19.0, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Jutranje pesmi; 8.40 Orkestri; 9.50 Emil Zola: «Nebesa za gospe»; 10.05 Pesmi za vse; 10.35 «Otto piste»; 12.40 «Alto gradimento»; 13.50 in 18.05 Kako in zakaj; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.40 Popoldanski glasbeni spored; 19.02 C. Giuffrè: «Tujka»; 20.10 «Supersonic»; 21.00 Kvizi narobe; 21.30 Zabavni spored; 22.00 Sestanek z Dvorakom; 22.40 «Marilyn: ena ženska, eno življenje»; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Schubertova simfonija; 11.45 Italijanska sodobna glasba; 12.20 Arhiv plošče; 13.00 Medigra; 14.30 Včerajšnji in današnji izvajalci; 16.15 Skladbe za klavir; 17.20 Strani iz albuma; 17.35 Jazz danes; 18.35 Lahka glasba; 18.45 Pregled kulturnih dogodkov.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.20 Cicibanov svet; 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Iz makedonske simfonične zakladnice; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Iz zborovske zakladnice Franza Schuberta; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Lepe melodije; 16.40 Z orkestrom Gerhard Wehner; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 18.15 Ob lahki glasbi; 18.35 «Interna 469»; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 S triom Vitala Ahačiča; 20.00 Stereofonski operni koncert; 22.15 Za ljubitelje jazza.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Raziskava o poklicih; 17.00 Oddaja za najmlajše: «Igra stvari»; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke: «Podobe iz sveta», (18.15) «Janezek in čudodelni Alverman»; 18.45 Knjižne novosti; 11.15 Kulturna oddaja; 19.45 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV film: «Tretji moški»; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Srečanja 1971; 22.15 Poje tenorist Mario del Monaco.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Otroški kotiček; 20.30 Glasbeni spored; 21.30 Dokumentarec iz serije «Svet, v katerem živimo».

OBČINSKI ODBOR V GORICI

27. t. m. bo v Gorici konferenca o rajonskih mestnih svetih

V petek seja občinskega sveta - Smetarsko službo bodo razširili na vse mesto

V petek zvečer je bila običajna tedenska seja občinskega upravnega odbora v Gorici, ki jo je vodil župan Martina. Obravnavali so razne upravne in druge probleme.

Odbornik Fantini je ob tej priložnosti sporočil, da je občinsko odborništvo za programacijo pripravilo javno debatno konferenco o temi rajonskih mestnih posvetovalnih svetov, ki bo dne 27. oktobra v Gorici in na kateri bo govoril načelnik odborništva za decentralizacijo uprave v Bologni.

Govor je bil tudi o problemih otroških vrtcev, o reorganizaciji smetarske službe, o zadevah občinskih uslužbencev in o zahtevah sindikalnih organizacij. O teh problemih so poročali odborniki Paulin, Moise in Rovis. Kar se tiče smetarske službe so odobrili predlog odbornika Rovisa, naj se pobiranje in odvoz smeti razširi na vse mestno področje z ustreznim povečanjem števila uslužbencev in opreme.

Odbornik Agati je predlagal imenovanje dveh kolavdatorjev za cestna dela. Na predlog dr. Tomassicha so imenovali upravni odbor za ECA za prihodnja štiri leta. Odobrili so nadalje dvig dela rezerv iz občinskega proračuna za 1971. Seja se bo nadaljevala jutri, v ponedeljek, z nadaljnjim proučevanjem upravnih zadev. Pred zaključkom so še sklenili, da bodo sklicali sejo občinskega sveta za petek, 22. t.m. ob 18.30.

Svetovalca KPI o nesrečah na delu

Komunistična pokrajinska svetovalca Silvio Poletto in Dante Sabbadini sta poslala pokrajinskemu predsedniku osnutek resolucije, ki obravnava nesreče na delu. V osnutku svetovalca navajata uradne podatke o teh nesrečah. Lani so jih na Goriškem zabeležili 6.205, pri katerih je umrlo osem ljudi, 325 pa je za vedno poškodovanih.

Omenjena svetovalca menita, da bi moral pokrajinski svet o tem razpravljati, sprejeti ustrezno resolucijo in podpreti vsako akcijo na tem področju, zlasti tisto deželne uprave, ki se je pred časom zavzela, v soglasju s sindikalnimi organizacijami, da bi nesreče na delu vsaj zmanjšali. V tovarnah je treba namreč urediti vse varnostne naprave, ki so po zakonu predpisane in potrebne za varnost delavcev.

Stavka v tovarni Morgante

Tudi tretji del pogajanj med delavci in predstavniki tovarn mesnih izdelkov in konserv, ki se je začel pretekli četrtek v Rimu, se je v petek dopoldne zaključil brez uspeha zaradi odklonitve delavskih zahtev od strani delodajalcev. Zato so prizadeti delavci v vsedržavnem merilu sklenili nadaljevati stavko in določili, da bodo v nastopnem tednu stavkali 16 ur. Na osnovi te odločitve bodo sklicali za jutri, v ponedeljek, občni zbor delavcev podjetja Morgante v Romanu, da bi se sporazumeli o podrobnostih izvedbe stavke.

Na sedežu konfindustrije v Rimu bodo jutri začeli tudi pogajanja za obnovo delovne pogodbe v slaščičarski industriji. Pogajanja zanimajo tudi številna slaščičarska podjetja goriške proste cone.

GORIŠKO MARTINOVANJE

Vokalni kvartet «Zvonček», ki bo pel na martinovanju

V okviru družabnih prireditev, ki si jih je postavil klub «S. Gregorčič» za letošnjo sezono v svoj program, bo v soboto, 6. novembra v Prosvetni dvorani v Gorici, Verdijev korzo 13, družabni večer s plesom pod geslom «Goriško martinovanje». Na prireditvi bo igral priznani ansambel Janeza Goršiča iz Ljubljane ob sodelovanju popevkarja Franca Babiča. Sodeloval bo tudi vokalni kvartet «Zvonček» iz Ljubljane s svojim humoristom, ki bo poskrbel za dobro voljo.

Vstop samo z vabili, ki jih lahko dobite pri SPZ v Gorici, Ul. Malta 2 in pri prosvetnih društvih po vaseh.

Na naši sliki vidimo člane ljubljanskega kvarteta «Zvonček», ki je v Sloveniji dobro poznan in ga bomo tokrat lahko poslušali tudi v Gorici.

Požar v Krminu 8 milijonov škode

Včeraj dopoldne ob 10.20 so poklicali goriške gasilce v Krmin, kjer so se na novem naplavišču ob zu tamkajšnje železniške postaje, vnele skladovnice novih železniških pragov. Ogenj se je razširil in zajel ne samo skladovnice, kjer je bilo okrog 1.500 takih pragov, ampak tudi tri železniške vozove s prav tako novimi pragovi.

Pri gašenju so sodelovale štiri brizgalke, od katerih tri iz Gorice in ena iz Tržiča ter so se morale truditi do 18. ure, da so odstranili vsako nadaljnjo nevarnost. Po prvih ocenah je požar, ki ga je bilo videti celo v Gorico in nekateri pravijo tudi v Trst, povzročil osem milijonov lir škode. Vzroka za požar še niso ugotovili. Pri nesreči ni bil nihče telesno poškodovan.

V PRIREDBI RADIA TRST A

«Consortium musicum» v stolni cerkvi v Gorici

Na sporedu bo tudi izvedba «Maše za zbor, orgle in orkester» goriškega skladatelja Jožka Jakončiča

V skladu z večletno tradicijo tržaškega sedeža RAI - Italijanske radiotelevizije, da z javnimi koncerti predstavlja deželne glasbenike, bo postaja Trst A v slovenskem jeziku priredila javni koncert, ki bo v soboto, 23. oktobra, ob 21. uri v stolni cerkvi svetih mučenikov Hilarija in Tacijana v Gorici. «Consortium Musicum» iz Ljubljane, pod vodstvom Mirka Cudermana, zborovski in orkestralni ansambel, specializiran v izvedbah nabožne glasbe, bo predstavil prvo izvedbo Maše za zbor, orgle in orkester goriškega skladatelja Jožka Jakončiča (1903-1954). Skladatelj, ki je bil na Dunaju učenec Richarda Straussa, se je že leta 1921 zanimal za dunajsko ekspresionistično šolo in je bil prijatelj vrhunskega predstavnika slovenskega glasbenega ekspresionizma, tržačana Marija Kogoja, je s tem velikim delom dosegel vrh svojega ustvarjanja, ki se je sklenilo že leta 1926. Maša je videti eno najtehtnejših del slovenske glasbene tvornosti in glasbene dejavnosti v naši deželi v tedanjih letih.

Program obsega tudi kantato «Jeftejeva prisega» skladatelja Hugolina Sattnerja (1851-1934) v novi orkestraciji, ki jo je oskrbel Kruno Cipci. Pri tej prvi izvedbi znanega dela iz slovenske nabožne glasbene literature v novi orkestraciji bosta sodelovala tudi sopranistka Marija Gorenčeva in basist Jože Stabej.

Jutri seja pokrajinskega sveta

Jutri zvečer bo 21. bo druga jesenska seja pokrajinskega sveta. Na dnevnem redu so interpelacije svetovalca Semole o povišanju cen, svetovalcev Marizze in Menichina o pomoči prizadetim v avgustovem neurju, svetovalcev Sabbadinija in Poletta o nesrečah na delu. Imenovali bodo tudi preglednike računov za tekoče leto. Na dnevnem redu je še program v okviru nekaterih deželnih zakonov, aplikacija zakona štev. 431 za uslužbence goriške umobolnice, nagrada uslužbencem tehničnega urada, imenovanje pokrajinskih zastopnikov v nekatere ustanove.

Včeraj sta se poročila
IRENA SEVER
in
MILOŠ DEVETAK
iz Poljan. Športno društvo «Mladost» iz Doberdoba želi svojemu članu in njegovi nevesti obilo sreče na novi življenjski poti.

CELA VRSTA VLOMOV V GORICI

TATOVI SO OBISKALI GORIŠKE ODVETNIKE

Vlom tudi v pisarno Egidija Winklerja in v agencijo Toro - Policija aretirala osumljenca

Goriška policija je včeraj ob 14.30 aretirala in spravila v sodne zapore 27-letnega Walterja Di Biagia iz Gorice, Ulica della Scala 4. Goriški odvetnik Devetag je namreč prijavil tatvino v svoji pisarni v Ulici Sauro, kjer so mu vlomilci odnesli 50.000 lir v gotovini, štirj samokrese in nekaj kolajn, v skupni vrednosti nekaj nad 60.000 lir. Ker so osumili Di Biagia, so napravili pri njem preiskavo in dobili tri od štirih samokresov in kolajne, kar je bilo dovolj za njegovo aretacijo.

Vlomilci so obiskali tudi odvetniško pisarno Zucalli in De Mayo v Ulici Roma, kjer je Zucalli prijavil, da mu manjka 6 000 lir, odvetnik De Mayo pa zaradi odsotnosti ni mogel ugotoviti primanjkljaja. Obisk nepovabljenih gostov v svoji pisarni v Ulici Roma je prijavil tudi odvetnik Mortelli, ni pa še točno ugotovil, kaj so mu tatovi odnesli. Zmikavci so nadalje obiskali pisarno zavarovalne agencije Toro, prav tako v Ulici Roma, ter transportno agencijo Egidija Winklerja v Ulici D'Aosta, kjer so odnesli za kakih 200.000 lir raznih vrst kolekov. Tatvine so prizadeti prijavili deloma na kvesturi in deloma pri orožnikih. Kot rečeno so do sinoči izročili v roke pravici samo Di Biagia, ki pa je že star znanec policije. Policija in orožniki nadaljujejo s preiskavo, da bi dobili še druge krivce.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Prepiri z ženo Sicilijanko so ga prignali pred sodnike

Grozil je policistom in jih ozmerjal, ko so ga prišli aretirat na sosedov poziv

Pred goriškim okrožnim sodiščem so na zadnjem zasedanju v petek dopoldne obravnavali med drugim tudi zadevo 33-letnega Carla Kovačiča iz Gorice, Ul. Pavia 41, proti kateremu je vložila tožbo njegova žena Laura Temporin, po rodu Sicilijanka iz Mesine.

V obtožnici je rečeno, da jo je mož dne 26. aprila 1969 pretepel in prav tako dva dni pozneje. Prvič ji je povzročil poškodbe, ozdravljive v 10, drugič v 15 dneh. Obenem da je zapustil družino v času od februarja do novembra 1969, ker da je živel z neko drugo žensko; dodano je še, da ni nudil sredstev za preživljanje ženi in družini.

Obtoženec je zanikal krivdo in dodal, da ga je žena prva udarila s strojčkom za kavo po glavi; tudi je zanikal, da bi imel kakšne izvenzakonske odnose v omenjenem obdobju, pač pa da je zapustil rodni krov zaradi neprestanih prepirov z ženo. Kar se tiče vzdrževanja družine je dodal, da je izročil ženi januarja vsa nakazila, ki jih je prejel od bolniške blagajne, v aprilu da ji je izplačal 60 tisoč lir in meseca maja okrog 10 tisoč. Do prepira med možem in ženo je prišlo zaradi «mangiadischi», ki ga je hotel on odnesti v svoj avto in mu žena ni pustila.

Sodišče pa ni upoštevalo njegovih razlogov ter ga je zaradi pretepa obsodilo na leto dni zapora in plačilo sodnih stroškov; vendar so aplicirali odpust kazni, za obtožbo zaradi zapustitve družine in odrekanja življenjskih sredstev pa so aplicirali amnestijo. Pač pa je bil obtoženec obsojen na plačilo globe 3000 lir in sodnih stroškov, ker ni plačal naročnine za RTV v dobi od 1. 2. 1969 do 31. 5. 1969. Branil ga je uradno odv. Bon iz Tržiča.

Pred sodniki se je moral zagovarjati tudi 25-letni pleskar Lino Gobato iz Gorice, Ul. Don Bosco 3, pod obtožbo, da je dne 28. avgusta 1971 zvečer okrog 21. ure grozil dvema goriškima policistoma in ju zmerjal, da je bil pijan in da je preklinjal v javnem prostoru.

Ovadbo je vložil njegov sosed Pietro Minica, mehanik iz Ul. Bosco 1, ki je poklical policijo, ker da ga je tistega večera pred hišo napadel Gobato, ko sta se z ženo vračala domov. Gobato da ga je zgrabil za grlo in mu grozil. Po aretaciji je reagiral proti policiji, kot je navedeno v obtožnici. Poslali so ga na zdravniški pregled v bolnišnico in ga za nekaj ur poslali tudi v umobolnico, dokler ni zopet prišel k sebi.

Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece in 15 dni zapora, na plačilo globe 64.500 lir in plačilo sodnih stroškov. Obtoženec, ki ga je zagovarjal odv. Livio Bernot, je vložil priziv.

Dr. tož. dr. Ballarini; preds sodišča dr. Mancuso, sodnika Mammeli in Trampus.

PISMA UREDNIŠTVU

Poslopja slovenskih šol v mestu ali na periferiji?

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

«V Katoliškem glasu se me je, mesec dni pred miklavževanjem in dva meseca pred božičem, lotil gospod Miklavž Božič. To je pismeno zelo plodovita osebnost, saj berem njegove članke v skoro vsaki številki omenjenega tednika. Piše o vseh in o vsem, o naši manjšinski problematiki in o podvigih domobrancev med vojno. Nekateri v Gorici pravijo, da je to psevdonim za človeka, ki se v istem listu kdaj pa kdaj podpiše tudi s polnim imenom ali z drugim psevdonimom, ki je mešanica črk in matematičnih znakov.

«Miklavž Božič pravi dobesedno: «Ne razumemo, zakaj se pokrajinski podpredsednik Marko Waltritsch tako hudo zaganja zoper namero, da bi za nekatere slovenske šole zgradili poslopja v Ulici Campi. Vprašamo ga: Kje najde on boljše in primerno zemljišče v središču mesta?» S spominom g. Miklavža Božiča očitno nekaj ni v redu. Spominja se namreč prav dobro nekaterih dogodkov iz časa vojne in po njej, v katerih so bili zapleteni raznovrstni belogardisti, ne spominja se pa mojega članka, ki sem ga v Primorskem dnevniku objavil pred nekaj leti, ko so nekateri pričeli govoriti o lokaciji za vse slovenske šole v Ulici Campi, t. j. na Livadi, v periferiji Gorice. Takrat sem dal predlog, da bi lahko poslopja za nekatere slovenske šole zgradili v Ulici Seminario, kjer je še danes stavba gluhonemnice. Že takrat se je namreč pokrajinska uprava odločila zgraditi, z deželno pomočjo, novo gluhonemnico na travnikih za umobolnico. Denar je pokrajina sedaj dobila, že v prihodnjem letu bomo pričeli gradnjo in čez dve-tri leta ne bo več gluhonemih v Ulici Seminario. Takratni moj predlog je vzbudil precej zanimanja med goriškimi Slovenci, seveda ne med onimi ki so se, ne vem iz kakšnih razlogov, ogrevali za zakotno rešitev v Ulici Campi.

«Takrat predlagana rešitev je danes bolj aktualna kot kdajkoli prej. Staro poslopje gluhonemnice naj bi podrli, zgradili bi lahko novo stavbo, uporabili bi lahko eno izmed pred nekaj leti zgrajenih stavb, na razpolago je tudi veliko nogometno igrišče, prostora bi bilo tudi za šolsko telovadnico. Denarja za gradnjo slovenskih šol danes na žalost ni in, ker iz prakse poznam dolg birokratski postopek, bi lahko stvar rešili istočasno s preselitvijo gluhonemnice.

«Prepričan sem, da bi goriški Slovenci, če bi nastopili složno, lahko od občine dosegli lokacijo v Ulici Seminario. Ta lokacija, s tem mora g. Miklavž Božič z menoj soglašati, je v središču mesta, oddaljena nekaj sto metrov od postaj mestnega avtobusa, lahko dosegljiva iz vseh treh slovenskih zavodov, ki so v tem delu mesta.

«Zakaj se ogrevam za to rešitev. O tem sem večkrat govoril s prijatelji, ki so bolj ali manj mojih let. Vsi imamo otroke, vsi jih pošiljamo v slovenske šole. Dovolil bi si trditi, da s svojimi otroki polnimo slovenske vrtce, ljudske šole, srednje šole. Za nas starše ni vseeno kako je od doma ali od proge mestnega avtobusa oddaljena slovenska šola. Ulica Campi je izven domene avtobusnih prog, Ulica Seminario pa je v mestu, ne na njegovem robu. Nekateri ljudje, ki se ogrevajo za rešitev Ulice Campi, med njimi najbrž tudi g. Miklavž Božič in še nekateri vidni prvaki Slovenske demokratske zveze, tega problema nimajo. Ker niso poročeni tudi otrok nimajo in jim niso zaradi tega, iz čisto razumljivih razlogov, nekaterih življenjski problemi pri srcu.

«Naši predniki, od liberalnega voditelja in novinarja Andreja Gabrščka do duhovnika in katoliškega poslanca dr. Antona Gregorčiča, so hoteli slovensko prisotnost in torej tudi slovenske šole v mestu. Šovinisti so takrat temu nasprotovali in fašisti so slovenske šole po prvi svetovni vojni spravili stran, v Tolmin, v Idrijo. Zakaj bi se mi morali torej danes sami izločati iz mestnega središča? Ulica Campi ni, hočeš nočeš, v mestu. Ne bojim se, kot trdi g. Miklavž Božič, «da bi se nam italijanski sodeželani smejali še eno generacijo». Pri srcu mi je predvsem mnenje bodočih slovenskih generacij, med njimi tudi mojih otrok in upam tudi vnukov. Teh problemov pa očitno g. Miklavž Božič nima.

«Še nekaj o umiku v periferijo vrtca, ki je začasno nameščen v Ulici Ponte del Torrione, moral pa bi biti v Ulici Torriani. Da ni šlo le za «začasno rešitev», predlagano od slovenskega občinskega odbornika, nam je bilo zelo jasno. Šlo je za stalno rešitev. Ko smo čuli, smo bili v sobi na županstvu v petih in smo vsi razumeli samo eno stvar. Glede obiska slovenskih otrok iz Ločnika v šoli in v vrtcu v Podgori pa lahko povem to. Otroke so zbrali levičarsko usmerjeni ljudje. Drugi so šli na teren, ko so že bila imena otrok v šoli in vrtcu. Lepo je delati tam, kjer so drugi že vse napravili. In še nekaj besed za zaključek. Zakaj se vendarle ne ustanovi enotni šolski odbor, v katerem bi bili zastopani vsi Slovenci. Slovenska šola je stvar vseh, ne pa samo enih ali drugih. Z laično-levičarske strani smo predlog za šolski odbor dali že pred časom. Ne katoličanih je, ali so tudi oni za to».

S spoštovanjem
Marko Waltritsch
pokrajinski podpredsednik

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 15. in 16. oktobra so prijavili na goriškem matičnem uradu 12 rojstev, 9 smrti, poročilo se je 12 parov in 6 parov so oklicali.

ROJSTVA: Cristina Gratton, Paolo Serhiacomi, Maria Elena Cantiello, Michele Pianoli, Manila Pahor, Ottavio Tofful, Valentino Tofful, Andrea Santangelo, Valentina Fabris, Lorenzo Burlini, Paolo Riosa in Renato Livon.

UMRLI SO: 81-letni upokojenec Attilio Felati; 69-letni električar Pasquale Collini; 50-letni avtoprevoznik Lojze Kodermac; 76-letni upokojenec Veceslav Cej; 66-letni upokojenec Alfredo Del Neri; 78-letna upokojenka Katerina Černic; 78-letni invalid Daniele Perco; 61-letna Gospodinja Tranquilla Padoan por. Tinonin; 79-letna gospodinja Aralija Žnidarčič vd. Juretič.

POROKE: zidar Gino Lovisutti in prodajalka Sandra Bregant; uradnik Bruno Crismani in prodajalka Carla Demontis; uradnik Vojko Baša in učiteljica Annarosa Periz; uradnik Renato Fagotto in zdravniška asistentka Angela Macuz; podčastnik Antonio Pizzileo in prodajalka Laura Pesarino; trgovec Renato Sinigoj in uradnica Mariarosa Baffoni; uradnik Enzo de Canussio in profesorica Marina de Galateo; trgovski zastopnik Nello Antonio Piacentini in uradnica Mari Maddalena Plahuta; mehanik Francesco Bove in prodajalka Franca Basaldella; hidravlik Vito Maggetto in gospodinja Loredana Olivo; uradnik Egidio De Micdeli in trgovka Nadia Cudicio; ključavničar Ivan Tomšič in delavka Rita Vidor.

OKLICI: profesor Roberto Carini in frizerka Josipina Miklus; geometer Luciano Padoan in bolničarka Anna Montico; elektrovarilec Fabio Fratti in prodajalka Renza Cantarut; finančni stražnik Vincenzo d'Ambrosio in učiteljica Maria Luisa Recichi; delavec Ivo Kovačeuščak in uradnica Wanda Cozzolino; podčastnik Antonio Angius in gospodinja Margherita Di Chiara.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes je v Gorici odprta cvetličarna REIHMANN, Corso Italia 34, tel. 5371.

Kino

CORSO 15.00: «Il barone rosso», J. Philip in L. Sproud; film je v barvah.

MODERNISSIMO 15.15: «Il ritorno del gladiatore più forte del mondo», B. Harris in J. Barracuda. Italijanski kinemaskop v barvah.

VERDI 15.15: «Il solitario di Rio Grande», G. Peck in P. Quinn; ameriški kinemaskopski film v barvah.

CENTRALE 15.00: «Il commissario Pellisier», R. Schneider in M. Piccoli. Kinemaskopski film v barvah.

VITTORIA. 15.00: «I piacevoli giochi di Monique, ragazza alla pari», J. Alcorn in D. Sumner; film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO 14.00: «Ultimo tocco di campana», Kirk Douglas in Raf Vallone. Kinemaskopski film v barvah.

ECELSIOR 14.00: «Il vichingo venuto dal Sud», Lando Buzzanca, Pamela Tiffin. Barvni film.

PRINCIPE 14.00: «La tarantola del ventre nero». Barvni film.

S. MICHELE 14.00: «La colt dei fuori legge, «Il professore tra le nuvole» in «Lo scoiattolo volante». Barvni filmi.

Nova Gorica

SOČA (N. Gorica): «Ubežnik». Ameriški barvni film — ob 16., 18 in 20.

SVOBODA (Šempeter): «Okradi svojega bližnjega». Ameriški barvni film — ob 16., 18. in 20.

KANAL: «Devica in vojak», danski barvni film — ob 17. in 20.

ŠEMPAS: «Hibernatus», francoski barvni film — ob 17. in 19.30.

PRVAČINA: «Deklica za zabavo», španski barvni film — ob 17. in 20.

RENČE: «Dobri in slabi fantje», ameriški barvni film — ob 17. in 20.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta lekarna VILLA S. GUSTO, Corso Italia 244, tel. 3538.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna dr. Rismondo, Ulica Toti 5/2 tel. 72701.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 17. DO 23. OKTOBRA 1971

NEDELJA, 17. oktobra

9.30 Po domače z ansamblom Richija Vadnala; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.45 Mozaik; 10.50 Otroška matineja; 11.40 Mestece Peyton; 13.00 Minsk: Evropsko prvenstvo v telovadbi za ženske; 15.30 Mimohod športnikov ob proslavi 2500-letnice perzijskega cesarstva; 16.30 Rokometno prvenstvo Jugoslavije — Trešnjevka : Beograd; 18.10 Ujetnik v Zendi (am. film); 20.00 TV dnevnik; 20.35 Humoristična oddaja; 21.25 Videofon; 21.40 Športni pregled; 22.10 Poročila.

PONEDELJEK, 18. oktobra

9.05 Odprta univerza; 9.35 TV v šoli; 10.30 Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; 14.45 TV v šoli; 15.40 Nemščina; 15.55 Angleščina; 16.10 Francoščina; 17.15 Šah: Fisher : Petrosjan; 17.45 Kljukčeve dogodivščine (III. del); 18.15 Obzornik; 18.30 S poti po Sloveniji; 19.05 Mladi za mlade; 20.00 TV dnevnik; 20.45 L. Zorin: Kronanje (drama TV Beograd); 21.50 Večer s pisateljem Danilom Lokarjem; 22.30 Poročila.

TOREK, 19. oktobra

9.35 TV v šoli; 10.40 Ruščina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe 14.45 TV v šoli; 15.35 Ruščina. 15.55 TV vrtec; 16.10 Angleščina. 17.50 T. Janson: Čarodejev klobuk (III. del); 18.05 Risanka; 18.20 Obzornik; 18.35 Srečanje v studiu 14; 19.00 Mozaik; 19.05 Srčni infarkt; 19.30 Osebna nega: Mastna koža; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Uporniška gibanja v filmski upodobitvi: Krvava bajka (jug. film); 22.00 Glasbeni nokturno; 22.30 Poročila.

SREDA, 20. oktobra

8.15 TV v šoli; 16.00 Športno popoldne; 17.05 Šah: Fisher : Petrosjan; 17.50 H. Ch. Andersen: Jelka; 18.15 Obzornik; 18.30 Zabavno-glasbena oddaja; 19.00 Mozaik; 19.05 Na sedmi stezi; 19.30 Naš ekran; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Monitor; 21.30 J. Haydn: Koncert za čelo in orkester; 21.55 Naš vsakdan: «

V SOBOTO V KULTURNEM DOMU

Za uvod v prvi koncertni abonma nastop orkestra Glasbene matice

Vodi Oskar Kjuder - Solist: Ciril Škerjanec
Skladbe Viozzija, Vivaldija, Haydna in Mozarta

Ta koncert, ki ga sicer pričakujemo kot prvega v novi sezoni Glasbene matice, toda morda še bolj zaradi dejstva, da odpira pravzaprav novo dobo v prizadevanju te naše ustanove pri organiziranju koncertnih prireditev zaradi uvedbe koncertnega abonmaja in nekaterih drugih trenutno le na zunaj otipljivih novosti, na pr. spremenjenega koncertnega lista s kratko spremno besedo, ta koncert — pravim — sloni s programskega in umetniškega stališča na mnogih zanimivostih, ki jih je vredno tu omeniti.

Glavni delež na tem večeru je namenjen koncertantnemu violonče-

Oskar Kjuder
dirigent orkestra GM

Ciril Škerjanec
violončelist na sobotnem koncertu

lu z dvema skladbama, ki sta redka gosta na koncertnih sporedih in sta torej znani malo komu; v glavnem poznamo namreč najslavnejše koncerte za violončelo in orkester, Haydnovega v d-duru, Dvorakovega, Schumannovega in morda še Saint-Saensovega in Lalojevega. Toda koncertov za violončelo je mnogo več, od baroka naprej: pisali so jih Giuseppe Jacchini, Leonardo Leo, Carl Philipp Emanuel Bach, Mattias Georg Monn, Luigi Boccherini ter Edward Elgar, Ernst Toch, Paul Hindemith, Ernest Bloch, Jacques Ibert, Nikolaj Jakovljevič Mjaskovski.

Sam Vivaldi je na primer napisal za violončelo kar 27 koncertov. Bila je to doba, ko so slavni mojstri-izdelovalci godal dali tem glasbilom dokončno obliko. Nova družina inštrumentov je popolnoma prevzela skladatelje, ki so se ji posvetili z vso vnemo; največ so sicer pisali za violino, tudi Vivaldi, ki pa poleg tega ni zanemaril skoraj nobenega glasbila, ki so ga že poznali v prvi polovici 18. stoletja, in je napisal zanj koncert. Ob razmišljanju o Vivaldijevih koncertih se vedno rad spomnim primerjave iz recenzije kritika Piera Rattalina, ki osvetli ta problem zelo slikovito in učinkovito. Na hudomušno vprašanje, ali je Vivaldi napisal 600 koncertov ali pa 600-krat isti koncert, Rattalino odgovarja: «Vivaldijevi koncerti so za tistega, ki jih prvič sreča, nekako kot Kitajci: nam Evropejcem se lahko zdi, da je 600 Kitajcev 600 popolnih kopij ene fiziognomije, dokler jih ne pogledamo pazljivo. Zdi se, da so Vivaldijevi koncerti pisani vsi po enem kopitu in nekateri so morda res taki: potek harmonije, figure, izmenična igra solista in orkestrske celote, vse to se na zelo podoben način ponavlja v več koncertih. Neki inženir že več let «meri» Vivaldijeve koncerte in je prepričan, da bo lahko prišel do določenih matematičnih formul, na podlagi katerih bi elektronski računski stroj mogel napisati še 600 ali šest tisoč koncertov v Vivaldijevem slogu. Na vsak način se pri Vivaldiju isti motivi redko ponavljajo v koncertih, ki so pisani za isto glasbilo. Raznolikost glasbil, ki so jim skladbe namenjene, in torej raznolikost v barvi zvoka pa že zadostuje, da jim poslušalec pozorno prisluhne.» Vivaldi je tako pri svojih violinskih koncertih kot pri koncertih za druga glasbila skušal izrabiti vse zmogljivosti glasbila: tako je izvajalec lahko pokazal vse svoje vrline, poslušalec pa je pri vsakem novem koncertu spoznal vrsto tehničnih lastnosti tega ali onega glasbila.

Tega ni mogoče trditi o Haydnu, drugače odličnem umetniku, očetu simfonije in očetu godalnega kvarteta, kot so mu pravili; napisal je precej koncertov za klavir, nekaj mani za violino, še ne dokončno določeno število koncertov za violončelo, ki pa ne spadajo med njegove najboljše stvaritve: gre sicer za prijetne skladbe, manjka pa jim glavna značilnost koncerta, briljantna virtuoznost: Haydn ni bil namreč nikoli velik izvajalec in se kot pianist in violinist ni posebno odlikoval; v tistem času pa je morda bolj kot kdajkoli veljalo pravilo, da morajo biti skladatelji tudi izvajalci: Vivaldi je bil odličen violinist, prav tako Tartini, Bach znan organist, Mozart dober violinist in violist. Haydnov Koncert v c-duru je manj znamenit oziroma bolje rečeno manj znan od tistega v d-duru, ima pa trenutno veliko muzikološko vrednost, saj so ga ponovno odkrili šele leta 1961, potem ko so o njem že mislili, da je zgubljen.

Oba koncerta bo izvajal znani slovenski violončelist Ciril Škerjanec; njegove odlične igre se še živo spominjamo iz lanske sezone, ko je v okviru koncertov Glasbene matice nastopil v Kulturnem domu kot član Slovenskega tria skupaj z violinistom Bravničarjem in pianistom Bertoncljem; prav preteklo sredo pa sem ga ponovno slišal po radiu Ljubljana v izvedbi Koncerta za violončelo Mjaskovskega, ki je bila natančna, skrbna, doživeta in dognana v vseh pogledih; od vsega koncerta bi zadostovalo slišati le sklepno kadenco in po njej ugotoviti solistove odlike.

Okvirni točki sporeda bosta Viozzijeva skladba «Quattro momenti» in Mozartov Divertimento št. 11.

Viozzi je tržaški skladatelj, ki tudi poučuje na konservatoriju Tartini kompozicijo in se ukvarja z glasbeno kritiko. Napisal je že mnogo skladb in segel na najrazličnejša področja glasbene umetnosti; njegov opus obsega opere, simfonične, koncertantne, komorne, vokalno-inštrumentalne in zborovske skladbe. V vseh skladbah posveča posebno pozornost melodiji, ki je zelo izrazita, ter učinkovitosti harmonije in zvočnih barv v njej. Prav te poteze so pri njem res svojstvene, tako da z njimi samozavestno stoji med starejšimi skladatelji, na pr. Prokofjevom, Menottijem, Britnom, Hindemithom in Bartókom, in glasbeno avantgardo.

Kar zadeva Mozartov Divertimento velja omeniti tu predvsem vlogo, ki jo je imela ta kompozicijska zvrst v 18. stoletju, vlogo, ki jasno izhaja iz naslova. V tistem času ni bilo razlike med resno in lahko glasbo, kot jo poznamo danes, ampak je bila glasba ena sama in skladatelji so pisali žalne mase, oratorije, opere, simfonije in... divertimente. Prav tako se takrat skoraj nihče, niti ljubitelj glasbe, ni omejil le na poslušanje glasbe, ampak je tudi sam igral na kako glasbilo ali vsaj pel: to pa zato, ker ni bilo ne radijskih in televizijskih sprejemnikov in ne gramofonskih plošč in si je moral tako vsakdo sam priskrbeti glasbeni užitek, če ga je hotel imeti. Vsi cesarji, knezi in grofje so imeli na dvorih večje ali manjše orkestre, v katerih so tudi sami igrali ali nastopali ob njihovi spremljavi kot solisti, navaden meščan pa je po delu zbral svojo družino, da so se z igranjem skupaj razvedrili. Najpogosteje so bile skladbe, ki so jih izvajali, prav divertimenti; poklicni orkestri so z zahtevnejšimi divertimenti zadrževali visoko družbo v prijetnem razpoloženju, skromni diletantje pa so izvajali lahke divertimente, ki so jih prav tako veliki skladatelji napisali izrecno zanje.

Janko Ban

Tri pomembna mednarodna priznanja za založbo MK

Te dni je dobila založba Mladinska knjiga na že tradicionalni Mednarodni razstavi knjig v Leipzigu, na uglednem IBA 71', še tri pomembna priznanja. Gre za priznanja, ki jih v Leipzigu vsako leto podeljujejo za najpopolneje oblikovane knjige. Mednarodna žirija, ki mora pri izbiranju knjig upoštevati vrsto komponent — od papirja in izbire črk ter formata mimo ilustracij oziroma fotografij do vezave in opreme knjige v najširšem pomenu besede — je letos podelila bronosto medaljo slikanici Kristine Brenkove «Babica v cirkusu», častni priznanji pa za knjigo Leopolda Suhodolčana «Krojaček Hlaček» (obe knjigi je opremila in ilustrirala Marlenka Stupica) oziroma za delo Franceta Planine «Jugoslavija» (ilustracije: Jože Ciuha in Ive Šubic, oprema: Dušan Osredkar), ki je bila enako kot prvi dve tudi že nagrajena z Levstikovo nagrado.

Pripravil I. Ilich

PRI ZALOŽBI DR. RUDOLFA TROFENIKA V MUENCHNU

Druga knjiga Valvasorjeve Slava vojvodine Kranjske

Izšli bosta še dve knjigi

Poročali smo že o kulturnem poslanstvu dr. Rudolfa Trofenika, slovenskega založnika v Münchnu, o njegovih izdajah in njegovih zaslugah za razširjanje slovenske kulture v svetu. Poročali smo že tudi o načrtih njegove založbe, ki v veliki meri izdaja tekste slovenskih avtorjev ali pa dela, ki govore o naših krajih, jeziku, kulturi, literaturi. Poročali pa smo tudi že, da je založba dr. Rudolfa Trofenika (v koprodukciji z založbo Mladinska knjiga v Ljubljani) pripravila faksimilirano izdajo Slave vojvodine Kranjske, znamenitega in najpomembnejšega dela našega zgodovinarja Janeza Vajkarda Valvasorja. Poročali smo o prvi knjigi tega velikega dela, o zajetnem zvezku velikega formata, ki bo Valvasorjevo delo, čeprav staro sicer že kmalu 300 let, približalo današnjemu času, ne samo našim ljudem, temveč nemško govorečemu svetu in velikemu delu kulturnega sveta. Zdaj je pri založbi dr. Trofenika izšla druga knjiga Valvasorjeve Slave, s čimer je izdaja dosegla polovico. Izšli bosta namreč še dve knjigi.

Janeza Vajkarda Valvasorja res ni treba našim ljudem več predstavljati, saj ga danes skoraj vsak naš človek že pozna. Ta zgodovinar, etnograf, zemljepisec, nabiralec narodnega blaga, izdajatelj, ustanovitelj grafične delavnice, si je za slovenski narod pridobil neprecenljivih zaslug, čeprav je bil sam po rodu tujec in čeprav je svoje delovanje omejil na tedanjo kranjsko deželo, ne da bi upošteval celotno slovensko ozemlje. Tudi ni treba posebej poudarjati, da si je te zasluge pridobil prav s svojim poglavitnim in najobsežnejšim delom v štirih velikih zvezkih, ki jih povezuje skupen naslov: Slava vojvodine Kranjske. To delo, napisano sicer v nemščini, je izšlo leta 1689, in poneslo podobo Kranjske in njenih ljudi v ves svet. Prineslo je podobo slovenske domovine v svet takrat. In smemo trditi, da bo tudi nova izdaja tega dela, čeprav močno častitljivega, zastarelega in praktično malo uporabnega, znova marsikoga seznanila s slovensko zemljo. To delo vsebuje namreč ne samo prikaz zgodovine slovenskega ozemlja, temveč daje bralcu vrsto geografskih, narodopisnih in drugih podatkov. Seznanja ga s prebivalci dežele, z mesti, vasmi in gradovi, z vero in običaji, s cerkvami, z redovi na kranjskem ozemlju, s floro in favno, z nošami, jezikom. Skratka to delo daje vsestransko podobo tedanje Kranjske, kakor jo je videl in spoznal avtor Valvasor s svojimi sodelavci. Za zgodovino in narodopisje, pa še za marsikatero drugo vedo, je Valvasorjevo delo dragoceno delo ma koristno tudi danes.

Pomen faksimilirane izdaje, ki prinaša originalu docela enako obliko celotne Slave, je seveda velik. Moderna tiskarska tehnika omogoča izid takih knjig v obliki, ki je docela enaka originalu, kar je seveda za proučevalca preteklosti in za bibliofila še posebnega pomena. In res sta obe prvi knjigi, ki ju imamo sedaj pred seboj, docela verni originalni izdaji, tako po svoji zunanji kot po notranji podobi.

Drugi zvezek, ki je sedaj izšel, je enako kot prvi razdeljen na štiri knjige. Prva knjiga obravnava navade na Kranjskem, pri čemer je zanimiv Valvasorjev dodatek o rimskih naselbinah. Naslednja knjiga govori o noši, šegah in navadah. Tretja knjiga drugega zvezka je posvečena verstvu, zadnja knjiga pa našteva svetnike, škofe in župnije. Druga knjiga je vsekakor najbolj zanimiva in dragocena, čeprav so tudi ostali podatki, seveda ne v celoti, prav tako pomembni. Ljubitelj starožitnosti pa bo na mnogih straneh našel obilo zanimivih in razveseljivih drobtinic. Recimo to, kako v župniji Trbiž ni sledu o Italijanih temveč je imenovan slovenski župnik. Pa na primer podatki o slovanskih jezikih, ki se pred tristo leti niso dosti razlikovali med seboj. Zanimivi so podatki o nošah in navadah Istranov in Rečanov, ki jih prišteva h Kranjski, pa podatki o reformaciji v naših deželah. Skratka, tudi današnji bralec bo našel marsikaj zanimivega in poučnega v tej veliki knjigi.

Vsekakor smemo pričakovati kmalu še ostala dva zvezka Valvasorjevega poglavitnega dela. Zasluga Trofenikove založbe je vsekakor ta, da je omogočila izid tega dela, ki bi za eno samo slovensko založbo konkretno Mladinsko knjigo, predstavljalo vendarle preveliko breme. Izdaja Slave v faksimilu vsekakor predstavlja pravcati založniški podvig, kakršnih pri nas ni preveč.

Sl. Ru.

V KULTURNEM DOMU

Bertolt Brecht: «Bobni v noči» otvoritvena predstava sezone SG

Režija Mile Korun, v glavnih vlogah Lidija Kozlovičeva, Livij Bogatec in Anton Petje - Songi Aleksander Vodopivec

«Bobni v noči», s katerimi je Slovensko gledališče začelo svojo novo sezono (1971-72) je mladostno Brechtovo delo, v katerem so sledovi ekspresionističnega gibanja in tudi ekspresionistične gledališke manire še zelo očitni, v katerem pa je mladi Brecht prav tako očitno nakazal svoj kasnejši razvoj, ki ga je uveljavil za enega največjih in umetniško najmočnejših predstavnikov politično-socialne angažirane avantgardne dramaturgije poslednjih 50 let. Vsa Brechtova dela, kar smo jih doslej videli v Trstu (v slovenskih ali italijanskih izvedbah) izražajo njegovo družbeno opredelitev, ki ga dosledno postavlja na stran protesta malih ljudi, na stran njihovega upora, skratka na stran revolucionarnih teženj. Seveda ta njegova opredelitev ni semplicistična, ni črno-bela, temveč je prepletena z individualnimi usodami in njih intelektualističnim podajanjem, zaradi česar iz preprostih zgodb, prigod in fabul nastajajo komplicirani zapleti in razpleti, ki zahtevajo globoko miselno zbranost.

«Bobni v noči» so eno takih del. Njih maksimalna, groba razčlemba je povsem jasna: Brecht karikira in obsoja v njih nemški malomeščanski dobičkarski svet, za katerega izgubljena vojna ni bila tragedija, temveč priložnost za bogatitev na račun drugih, in izpričuje implicitno svoje simpatije za revolucionarni tok, ki je po prvi svetovni vojni zajel zapadno Evropo in ki je prav v Nemčiji dobil z Rozo Luxemburg in Karlom Liebknechtom in s spartakističnim uporom v Berlinu svoje ekstremne glasnike. Podrobnejša razčlemba pa vendarle ni tako enostavna, saj je Brecht postavil na oder življenja ljudi, v katerih ni vedno vse do kraja razčiščeno, v katerih e-

Lidija Kozlovičeva
v vlogi Anne Balicke

motivni osebni problemi preraščajo okvir družbene opredelitve, na katero so sicer vezani že po svojem položaju. Verjetno je prav v tem vzrok, da se je Brecht v svojih «Bobnih» odločil za zaključek, ki glede na njegov kasnejši razvoj preseneča, ki pa istočasno samo izpričuje Brechtov pošten odnos do človeka in njegovih odločitev. Kajti če dobro premislimo ni v Kraglerjevi in Annini odločitvi prav nič takega, kar bi bilo v nasprotju z Brechtovim svetovnim nazorom, saj ga je prav v tem delu dovolj jasno izpovedal, nasprotno pa je v njuni odločitvi mnogo takega, kar danes laže razumemo in zato tudi laže sprejemamo. Toliko bolj, ker se povsem strinjamo z Brechtom, ko pravi, da «človek je človek, je, kakršen je» in ko položi v Kraglerjeva usta besede: «Lajna poje, reveži umirajo v časopisni četrti, hiše padajo nanje, dani se, na asfaltu ležijo kot utopljene mačke, jaz sem svinja in svinja gre domov.»

Kako vso to kompleksnost «Bobnov v noči» postaviti na oder, kako jo igrati, da bo resnično brechtovska, da bo v njej ohranjen avantgardni prijem, da pa bo istočasno izpoved jasna, naravna, da bo očitno kot pravi Brecht, da je «vse iz desk in luna je iz papirja», da pa je «tam zadaj mesarska miza in ta edina je resnična», ali z drugimi besedami, da bomo občutili, da gre na odru za igro (z Brechtovimi izraznimi prijemi), da pa gre v resnici za resnične življenjske usode in prek njihovih usod za bodočnost človeške družbe?

Sodim, da je režiser Mile Korun ubral najbolj enostavno zato pa tudi najbolj pravilno in najbolj prepričljivo pot in da je njegova okvirna razčlemba drame in komedije (saj za to gre) povsem točna, ko gre za opredelitev temeljnih komponent v igri: za svet izprijenega malomeščanstva, za svet upornih lačnih množic, za intimni svet vojnega povratnika Kraglerja in njegove zaročenke Anne. Vsem trem komponentam je dal tudi izredno otipljivo in karakteristično odrsko oznako: malomeščansko okolje Karla Balickega je karikiral v maski, kostumih in igralskem izrazu, upornemu svetu lačnih in ponižanih je dal pečat spontanosti a obenem tudi pridah anarhičnosti, Kraglerju in Anni pa v vsem, maski in igri, tisto problematičnist, ki se skozi vso igro odseva v njunem notranjem svetu, razpetem med egoizmom in klicem družbenega sloja. Tudi to, da je vse dogajanje postavil na tako rekoč prazen oder z nekaj najnujnejšimi rekviziti, je povsem v sozvočju s prepričljivostjo razčlembenega koncepta in isto lahko rečemo tudi za odrska pomagala, prazne sode, ki so s svojim grozljivim bobnenjem na moč učinkovito poustvarjali čas in vzdušje revolucije.

Manj prepričljiva pa se mi zdi podrobnostna tipologija oseb, prvič zato, ker mu očitno ni uspelo celotni ansambel ubrati na isti brechtovski register in drugič zato, ker je v nekaterih primerih morda le dovoljeval preočitno tipološko pretiravanje, ki pa bi ob enotnem registru bilo manj izstopajoče. Toda to z druge strani prav nič ne zmanjšuje igralske učinkovitosti prav teh tipološko «pretiranih» likov. V mislih imam seveda predvsem Antona Petjeta v vlogi Karla Balickeja in njegovo groteskno zasnovano kreacijo, ki je nihala med karikaturo in skorajda klovnsko figuro. Igralec je natrosil v njej domala neizčrpno paleto drobnih igralskih fines, ki so se v graditvi celotnega lika zlile v pristno pomensko brechtovsko pojavo, ki je — resda karikirano — odražala moralno podobo tega vojnega dobičkarja.

Če ostanem v krogu oseb, ki ga v igri obdajajo, potem je tudi Stane Starešinič zelo dobro naredil svojega Friedericha Murka, stremuškega in izprijenega Anninega zaročenca. Njegova karikatura je bolj zadržana v maski in igri. Je čista in zgovorna. Zlata Rodoškova v vlogi Amalije Balicki je ob možu Karlu kar nekam preveč romantična, a mogoče tudi ta kontrast ni neumesten. Lik enigmatičnega in špekulativno neopredeljenega časnikarja Babuscha je kreiral Jožko Lukeš z njemu lastno človeško toploto.

Anna Balicke je skupno z vojnim povratnikom Andreasom Kraglerjem oseba, za katero v tej drami in komediji pravzaprav gre. Oba sta žrtvi vojne in zato je za njiju vse bolj komplicirano, kajti kot žrtvi vojne sta tudi medsebojno prizadeta, saj gre za njuno izgubljeno srečo, o kateri sta sanjala, pa se jima je v razdobju štirih vojnih let razblinila v pošastni igri življenja, pa naj bo ta igra vojna sama kot taka ali pa njeni vzporedni produkti.

Anna Lidije Kozlovičeve je bila vseskozi dognano zastavljena in interpretirana, čeprav sodim, da spada med tiste odrske like, ki jih je zelo težko do kraja opredeliti. Kozlovičeva se je tej opredelitvi v igralskem smislu skorajda idealno približala in njena Anna je živela na odru vso svojo intimno razdvojenost na vseh legah razpoloženjske lestvice od čutnosti do kljubovalnosti, od življenjske zlomljenosti do presenetljive upornosti, kar vse je nihalo v nekakšni apatični uravnovešenosti na zunaj in goreči intenzivnosti na znotraj. Skratka nenavadno lepa stvaritev.

Andreas Kragler doživlja isto problematiko, le da izhaja iz dru-

Jože Koren

(Nadaljevanje na 8. strani)

Livij Bogatec
v vlogi Andreasa Kraglerja

Anton Petje
v vlogi Karla Balickeja

ROBERTO BATTAGLIA

Odporniško gibanje v Italiji

Knjigi je napisal kritičen uvod univ. profesor zgodovine dr. Metod Mikuž

Zavod Borec izdaja poleg izvirne literature tudi prevode zgodovinskih in spominskih del iz časa vojne. Čeprav je knjig spominskega značaja in knjig poljudne vsebine več kot prvih, zgodovinskih del, pa so ta dela seveda po svojem značaju in pomenu tehtnejša. Žal jih je precej manj. Zato lahko toliko bolj poudarimo pomen knjige, ki je pod naslovom **Odporniško gibanje v Italiji** v prevodu Leopolda Vrbovška, nedavno tega izšla pri založniškem zavodu Borec. Napisal jo je Roberto Battaglia, ki ga slovenska založba našim bralcem žal ne predstavlja, čeprav bi bilo to koristno. Sicer pa avtor ni toliko pomemben, važna je knjiga. Odporniško gibanje v Italiji je zajetna knjiga preko 500 strani, ki predstavlja zgodovino italijanskega odporniškega gibanja in nam podrobno prikaže in tolmači ne samo potek osvobodilnega gibanja med drugo svetovno vojno, temveč tudi silnice, ki so to osvobodilno gibanje usmerjale. Prav zato je tudi dragocen uvod, ki ga je za slovenske bralce pripravil univerzitetni profesor zgodovine dr. Metod Mikuž, ki sicer v skopih besedah, pa vendar kritično, analizira značaj in pomen Battaglieve knjige.

Metod Mikuž ugotavlja v svoji uvodni besedi, da je knjiga, ki smo jo dobili v slovenskem prevodu, nedvomno najboljša italijanska zgodovina osvobodilnega boja. Je to tudi ena redkih zgodovin, ki ne prikazuje samo velikih junakov, takih, ki so bili za svoje zasluge in dejanja odlikovani, temveč nam predstavlja tudi tihe in skromne ljudi, ki so za uspeh osvobodilnega boja doprinesli prav toliko kot «veliki» junaki. Pri tem pa avtor uvoda opozarja slovenskega bralca, da se bo moral potruditi, če bo hotel razumeti značaj italijanskega osvobodilnega gibanja. Avtor namreč predpostavlja, da bralec italijanske razmere med vojno že pozna. Tega pa za slovenske bralce skoraj ne bi mogli trditi. Slovenski bralec bo zato ugotovil, da je bil razvoj italijanskega odpora tako po vsebini kot obliki precej zamotan in je res teže razumljiv. Zato je treba poznati zgodovino italijanskih narodnoosvobodilnih odborov, pa zgodovino nastanka italijanske partizanske vojske. Battaglia tudi poudarja, da je v odločilnih trenutkih pripomogel k uspehom odporniškega gibanja prav delavski razred s tem, ko je pripravil pomembne stavke v industrijskih središčih, ob koncu vojne pa vstaje. Temu uvodnemu delu slovenskega zgodovinarja, ki vsaj v nekaj skopih, čeprav preskopih črtah opozori slovenskega bralca na značaj in pomen knjige, sledi zgodovina italijanskega odporniškega gibanja. Delo se seveda pričenja z vstopom Italije v drugo svetovno vojno, s sledečim padcem fašizma, konča pa z zmago zaveznikov in dokončno osvoboditvijo Italije, maja leta 1945. Vmes pa je prikazan osvobodilni boj v vseh predelih Italije v kronološkem redu zaporedja dogodkov.

Knjiga Roberta Battaglie zasluži seveda kritično oceno z naše strani vsaj glede tistih poglavij, ki se dotikajo jugoslovanskega osvobodilnega boja in stikov med jugoslovanskimi oz. slovenskimi in italijanskimi partizani. Glede teh izvajanj je seveda vsakemu slovenskemu bralcu mogoče čutiti, da izvajanja avtorja knjige niso vedno povsem točna in da se je s poenostavitvijo izognil obravnavanju nekaterih perečih problemov. Verjetno so tudi verzije nekaterih dogodkov, ki jih avtor prikazuje v svoji knjigi, drugačne od resničnih dogajanj, kakor jih poznamo mi. Tudi glede Trsta so avtorjeva izvajanja precej medla in nekonkretna, predvsem pa zelo kratka. To pa seveda ne zmanjšuje pomena knjige, ki nam podrobno in obširno prikazuje zgodovino odporniškega gibanja po vsej Italiji, od prvega začetka pa do dokončne osvoboditve. Ker je to edina knjiga te vrste v slovenščini, ki nam prikazuje osvobodilni boj v sosedni državi, in ker je — tako vsaj smemo verjeti uglednemu slovenskemu zgodovinarju — tudi najboljša italijanska knjiga te vrste, moramo prizadevanje založbe Borec pozdraviti.

Sl. Ru.

Spominu Martina Likarja idrskega samorastnika in kulturno-prosvetnega delavca

Dne 7. t. m. je veliko število sorodnikov, prijateljev in znancev pospremilo k zadnjemu počitku *Martina Likarja*, enega redkih samorastnikov, ki so s svojim bistrim očesom opazovanja, rodoljubnim srcem, izredno pronicavostjo in pogledom v pravo prihodnost, ter železno vztrajnostjo in tihim delom mnogo pripomogli, da se je napredna socialna miselnost tako zgodaj zakoreninila med delavstvom v Idriji.

Likarjev rod izhaja iz Dola-Otlice. Tudi oče je bil rudar, mati pa s kmetov na Vojskem. Od štirih sinov živi le še Filip, ki uživa zdaj, po dolgoletnem službovanju v Trstu, zaslženi pokoj s svojo ženo Mici na njenem rodnem domu v Idriji.

Po dokončani osnovni šoli se je Martin kot deček zaposlil pri gradnji idrijske realke. Mnogokrat se je pošalil, da je bil on prej «learčen», kot so rekale idrijske gospodinje dijakom, dosti prej, kot poznajši prvošolci in maturanti na novem zavodu. Leta 1905 so ga sprejeli na delo v rudnik in poslej je začela njegova strma pot za kulturni, prosvetni in socialni dvig idrijskega delavstva. Bil je kot navdušen pevec tudi glavni pobudnik za ustanovitev pevskega zbora, dramatične in predavateljske sekcije pri Uniji rudarjev. Izredno organizacijsko sposobnost je dokazal še posebej, ko je bil leta 1910 izvoljen za predsednika upravnega odbora na novo ustanovljene Splošne mladinske zveze. Pod njegovim okriljem je začel z vajami tamburaški zbor, dramska sekcija je priredila vrsto zelo uspelih iger v mestu in okolici. Posebno izvirnost pa je pokazal Martin pri ustanovitvi govorniškega odseka, ki je postal že tedaj prava delavska univerza v živosrebrni dolini. Ob četrtkih so se zvrstila, največ pod vodjem tečaja dr. Dragotinom Lončarjem predavanja z diskusijami, ki so vsebovala med drugim tele teme: družba in oblast, zakonitost in zakoni, človeška družba, pravičnost in pravo, človek in njegove naravne pravice, eksistenčno in lastninsko pravo, pridobivanje in meje zasebne lastnine, agrarni socializem, pogodbeno in državno pravo, družbeno pravo, delavska pogodba, delavska združevanja, monopoli in karteli, rodbina in narod, krščanski zakon, izvor rodbine, izvor države, zgodovina socializma, pomen francoske revolucije, socialistični pisatelji itd., na kratko snov, ki je oplajala idrijsko delavstvo pred prvo svetovno vojno, a je dandanes za napredno mladino nujna oblika poznavanja socialistične stvarnosti.

Martin, ki je bil sam zelo spreten govornik, je redno skrbel, da so se v razpravah, ki so sledile predavanjem, tudi drugi poskušali v logični miselnosti.

Prva svetovna vojna je l. 1914 pognala Martina na gališko fronto, kjer je kmalu prišel v rusko ujetništvo. Po vrnitvi se je pod vodstvom rojaka inž. Bloudka, skupaj s svojim bratom Filipom zaposlil pri Glavni avtomehanični delavnici v Ljubljani. Leta 1920 se je vrnil v Idrijo in takoj posegel v društveno življenje tedanje delavske Kulturne zveze, dokler ni bilo pod pritiskom fašizma zatrto vse kulturno-prosvetno delovanje Slovencev.

Martin Likar je zelo spretno sukal tudi pero. Dopisoval je v mnoge delavske, pa tudi meščanske liste, tako v Naprej, Rdeči prapor, Zarjo, Slov. Narod in Edinost. Dr. Lončar je še posebej vzbudil v njem veliko ljubezen in zanimanje za lokalno zgodovino in razvoj delavskega gibanja. Ni mu bilo dano, da bi se lahko uspešno izobrazil na višjih šolah, ker pa je mnogo čital, je s širokim znanjem in obzorjem zbral mnogo dragocenega gradiva in ga rešil pozabe. Naš idrijski rojak, ekonomist in publicist Ivan Mohorič je v svoji Zgodovini idrijskega rudnika črpal tudi vire Martina Likerja, k njemu so se zatekali mnogi znanstveniki za podatke k svojim razpravam, tako med drugimi dr. Lončar, dr. Tuma, Franjo Baš itd. Sodeloval je tudi pri Inštitutu za delavsko gibanje v Ljubljani, za mestni muzej v Idriji je prispeval precej gradiva, v glasilu muzeja, Idrijskih razgledih pa je v treh nadaljevanjih leta 1961—62 prispeval razpravo Kulturno delovanje v social-demokratičnih organizacijah Idrije. Za svoje zaslužno delo je prejel tudi odlikovanje maršala Tita — Red zasluge za narod s srebrnimi znaki.

Kalvinski

NA SPOREDU LJUBLJANSKE TELEVIZIJE

Ciklus filmov o odporniških gibanjih

Kot običajno so tudi ta teden na sporedu po slovenski televiziji trije filmi. Kar je posebno pozitivno, ne glede na vrednost posameznih filmov, je to, da so filmi vedno v izvirniku s slovenskimi podnaslovi, kajti na srečo Jugoslavija ne pozna dupliranja, tega navidezno «popularnega» sredstva, ki pa v resnici pretvori film, naj bo še tako spretno izvedeno. Duplirati film ni isto kot prevesti knjigo (čeprav je seveda tudi branje izvirnika daleč vrednejše od branja prevoda): duplirati pomeni, pretvoriti odnos med vizivnim in akustičnim elementom, pretvoriti ton glasov, skratka vključiti nepristen element. Obenem je izraz kulturnega imperializma.

Danes, 17. oktobra ob 18.10 je na sporedu ameriški film Richarda Thorpeja «Ujetnik v zasedi» ali «Ujetnik dvorca Zenda» (The prisoner of Zenda, it. nasl. «Il prigioniero di Zenda»; 1952) z igralci: Stewart Granger, James Mason in Deborah Kerr. Gre za klasični primer viteškega filma, katerega učinek pa temelji v veliki meri na barvni fotografiji, ki se žal po televiziji spremeni v črno-belo. Film je četrta verzija zgodbe; znana je predvsem prejšnja, iz leta 1937, z režijo Johna Cromwella in interpretacijo Ronalda Colmana ter v produkciji Davida O. Selznicka. Režiser nove verzije, Richard Thorpe, se je izkazal v tej filmski zvrsti tudi s starejšim filmom «Ivanhoe». Film «The prisoner of Zenda» pa je iz istega leta (1952) kot prav tako znani viteški film Georga Sidneya «Scharamouche».

V torek, 19. ob 20.35 bo na sporedu jugoslovanski film debutanta Torija Jankovića «Krvava bajka», ki je bil deležen med drugim lanske prve nagrade na festivalu v Moskvi. S tem filmom se začenja po televiziji ciklus o uporniških gibanjih v filmski upodobitvi. Sledili bodo, med drugimi: «Dolga noč leta 1943» (La lunga notte del 43; 1960) Florestana Vancinija, «Kanal» (italijanski naslov: I dannati di Varsavia; 1957) Poljaka Andrzeja Wajde, «Dnevnik Ane Frank» (The diary of Anna Frank; 1959) Georga Stewensa, «Onkraj» Jožeta Galeta, «Tišina morja» (Le silence de la mer; 1949) Jean-Pierra Melvilla in «Bitka za Neretvo» (Bitka na Neretvi; 1968-1969) Veljka Bulajića.

V petek, 22. ob 20,35 bo na sporedu, v okviru ciklusa «Slavna imena» (tokrat je na vrsti Elisabeth Taylor), ameriški film Richarda Brooksa «Ko sem zadnjič videl Pariz» (The last time I saw Paris; italijanski naslov: L'ultima volta che vidi Parigi; 1954), povzet po romanu Francisa Scotta Fitzgeralda. Igrajo Elisabeth Taylor, Van Johnson, Walter Pidgeon, Donna Reed, Eva Gabor. Fotografija je v izvirniku barvna. Film verjetno ne spada med najboljša dela Richarda Brooksa, intelektualističnega režiserja, ki pa večkrat zadene dober film. Omenimo le, med njegovimi novejšimi, «The Professionals» (I professionisti) ter «In cold blood» (A sangue freddo).

S. GRMEK

Na filmskih platnih

ARTHUR PENN:

Little big Man

(«Il piccolo grande uomo»)

Originalni naslov: LITTLE BIG MAN. Izvor: ZDA, 1970. Igrajo: Dustin Hoffman, Faye Dunaway, Martin Balsam itd.

Arthur Penn, režiser filmov THE LEFT-HANDED GUN («Furia selvaggia-Billy Kid», 1958), THE MIRACLE WORKER («Anna dei miracoli - Al di là del silenzio», 1961), MICKEY ONE (1965), THE CHASE («La caccia», 1966), BONNIE AND CLYDE («Gangster story», 1967), in ALICE'S RESTAURANT, je tipična osebnost ameriškega naprednega intelektualca. Morda prav zato so včasih njegovi filmi deloma nerešeni v izrazu, v kolikor se preveč zanaša na provokacijo (na pr. BONNIE AND CLYDE). Taka splošno napredna ideologija tudi ni zmožna prikazovati realnost, ne da bi rešila njen «humanitarni» element (ne kot proces, temveč kot danost).

LITTLE BIG MAN pa gre v veliki meri preko teh meja in je skupaj s prvim Pennovim filmov THE LEFT-HANDED GUN najpristnejši rezultat režiserja.

Zanimiva je predvsem protislovna konjukcija humanističnega (in ne generično humanitarnega) romantičnega doživljaja individua ter zgodovinskimi dogodki, ki so v drugem planu in ki težijo kot zatiralna sila. Struktura filma je tako polna protislovij, ki se izražajo že v časovno — prostorskih odnosih in ki čudovito posredujejo režiserjev upor proti družbi. Čudovit primer, kako gre lahko režiser preko meja svoje ideologije v pristnem umetniškem izrazu.

S. G.

KAJ SE DOGAJA V JUGOSLOVANSKEM ZRAČNEM PROSTORU

Piloti civilnih letal opazili leteče predmete na številnih področjih od Slovenije do Srbije

Domnevni «leteči krožniki» so imeli na splošno romboidne oblike ter so se premikali s hitrostjo od 700 do 1000 km na uro - Različna mnenja strokovnjakov o doslej še nepojasnjenih pojavih

ZAGREB — V zadnjih dneh so jugoslovansko javnost od Ljubljane do Zagreba in še dlje proti jugu vznemirile vesti o poletih čudnih predmetov nad jugoslovanskim ozemljem. Te predmete so opazili najprej na področjih Reke, otoka Krka in Pulja. Potem so jih opazili pri Trbovljah, še kasneje pa v Zagrebu, Vukovaru, Beogradu, Apatinu itd.

Poglejmo najprej, kaj se je dogajalo pred dobrim tednom v zračnem prostoru nad Istro in Kvarnerom. Za pojasnitev tega dogodka nam najbolj služi radiofonski razgovor med pilotom letala «JAT» Cv 440 na progi 821 Pulj—Zagreb. Tedaj je bilo šest minut po 18. uri. Civilna kontrola poletov iz Pulja je obvestila, da so opazili neznano leteče telo v smeri 120 stopinj na višini od 4 do 5 km. Oblika telesa: romboidna blazina. Okoli 19. ure se je pojavila še neka vojaška osebnost iz Pulja, ki je povedala, da so opazili svetel predmet, ki se je premikal jugovzhodno od Pulja nekje na področju Lošinja ter da je bilo to telo štirioglate oblike, podobno romboidu ter se je zdelo, kot da je sestavljeno iz dveh delov.

V nadaljnjih odstavkih prepisujemo razgovor med pilotom letala JAT in zagrebškim oblastnim centrom poletov.

Kontrola poletov: «Kakšna je vidljivost na vašem področju?»

Letalo: «Zelo dobra.»

Kontrola poletov: «Če le morete, poglejte nekako v smer obale med Zadrom in Reko, kjer so spet opazili neke leteče objekte v smeri 160.»

Letalo: «Hvala. Vidljivost je odlična, toda do sedaj nismo opazili še ničesar; če bomo kaj opazili, vam bomo takoj javili.»

Kontrola: «Bodite tako prijazni ter poglejte v smeri Reke. Kontrola z Reke nam je javila, da letita na tistem področju dve svetli telesi, in sicer v smeri 140 od Reke.»

Letalo: «Mi smo to opazili v Pulju; gre za telesa, o katerih se govori v tisku. Svetli predmeti so v višini od 4 do 5 km ter so taki, kot tisti, ki smo jih opazili nad Nišem, Subotico in Kikindo.»

Kontrola: «Ali nam lahko opišete, kakšni so ti predmeti?»

Letalo: «Približno so vsi enaki. Gre za svetla romboidna, okrogla telesa. Več ne moremo trditi za sedaj.»

Eno od obeh teles je tedaj menda letelo v smeri Ilirska Bistrica-jug. Hitrost telesa je znašala baje okoli 750 km na uro.

Nadaljnje vesti o letečih predmetih so prišle iz Trbovelj, kjer so opazili dve okrogli telesi bele barve. Pojav so opazili tudi nekateri Ljubljančani, ki so trdili, da sta telesi leteli čez mesto z veliko hitrostjo, in sicer v smeri sever-jug. Podoben pojav so opazili tudi v Mariboru, samo da je bil v tem primeru svetli predmet podolgovate oblike ter je bil nekoliko podoben zmajem, ki jih spuščajo otroci v zrak.

No, podobne leteče predmete so opazili v Zagrebu, Vukovaru, Osijeku, Beogradu, Apatinu in drugje. To se je zgodilo prejšnjo sredo. Bilo je ob 16.22, ko je pilot neke angleške družbe, ki leti na progi London—Bližnji vzhod javil kontroli poletov v Zagrebu, da je opazil neznano telo 74 km jugovzhodno od Zagreba. Pilot je rekel, da je telo na njegovi desni strani in da je podobno meteorološkemu balonu, ki ga obseva sonce.

Podobno je bilo tudi sporočilo pilota boeinga 727 letalske družbe Lufthansa, ki je letelo na progi Atene—Frankfurt. Pilot je sporočil Zagrebu, da je opazil na svoji desni strani, visoko nad svojim letalom, morda v višini 11.000 metrov, neznan predmet.

Nemški pilot je še pripomnil, da so opazovali predmet dobrih pet minut in da je njegova brzina znašala okoli tisoč km na uro. Pristavil je še, da je bil predmet srebrnkaste barve.

Kontrola poletov v Zagrebu je začela opazovati z radarjem leteči predmet, ki so ga zasledovali polne pol ure. Med drugim so tudi zaprosili vse pilote letal, ki so leteli v zagrebškem zračnem prostoru, naj takoj sporočijo, če opazijo kaj nenavadnega. Tri tuja letala so se odzvala ter potrdila, da so opazila neznani predmet.

Okoli 17. ure je šef kontrole poletov v Beogradu Rade Nedeljko javil svojim tovarišem v Zagrebu, da je severno od letališča v Surčinu opazil neznan leteč objekt z zelo intenzivno svetlobo.

Na kraju naj še omenimo, da so neznan predmet prvi opazili piloti letala DC-9 Inex Adria in TU-134 Aviogenex nad Sarajevom, ki pa je imel trikotno obliko. O pojavu so obvestili kontrolo poletov v Sarajevu, kjer so ugotovili, da v tistem trenutku ni bilo v sarajevskem zračnem prostoru nobenega znanega letala, ne civilnega ne vojaškega in da nikjer niso spustili v zrak kakega vremenoslovskega balona.

Vse te vesti so povzročile po vsej Jugoslaviji izredno zanimanje, mrzlično radovednost in seveda tudi nekoliko preplaha. Za kaj gre?

Znano je, da so neznane predmete opazili že v številnih državah. Mnogo se je o njih govorilo v ZDA, na področjih Latinske Amerike, toda do sedaj še niso ugotovili za kakšna telesa pravzaprav gre. Mnenja so deljena: nekateri trdijo, da so ta neznana telesa le plod bujne domišljije posameznikov ali tudi sugestije večje skupine ljudi. Drugi pa pravijo, da gre za čisto naravne pojave, ki pa jih domišljija ljudi spremeni v «leteče krožnike» in podobno. Tretji pa domnevajo, da gre morda res za leteče predmete, ki pa naj bi bili nič drugega kot letala, vremenoslovski baloni, včasih sateliti

V primeru pojavov nad Jugoslavijo bi bilo skoraj nemogoče govoriti o ljudeh, ki so obdarjeni z zelo živo in bujno domišljijo. Gre namreč za strokovnjake, za ljudi, ki letajo vsak dan in katerih oko je vajeno kritičnega opazovanja in ki znajo brzdati svojo domišljijo. Nadalje je treba poudariti, da je te pojave opazilo veliko ljudi in to skoraj istočasno, ali pa v krajših časovnih presledkih na najrazličnejših področjih. Tudi hitrost teh predmetov (od 700 do 1000 km na uro) bi utegnila pojasniti njihovo hitro premikanje in tako tudi možnost opazovanja na raznih področjih. Na kraju naj še omenimo, da so ob pojavu v zračnem prostoru nad Zagrebom preverili, da ni šlo za vremenoslovski balon.

Nobelova nagrada za gospodarske vede

STOCKHOLM — Švedska kraljevska akademija znanosti je podelila Nobelovo nagrado za gospodarske vede Amerikancu ruskega porekla Simonu Kuznjecu s harwardske univerze.

Nagrado so ustanovili leta 1969 ob 300-letnici ustanovitve osrednje švedske banke v spomin na inž. Alfreda Nobela.

Prof. Kuznjec se je rodil leta 1901 v Harkovu, toda v ZDA je prišel, ko je bil še zelo mlad. Doktoriral je na kolumbijski univerzi leta 1926. Odlikoval se je s svojimi prispevki pri ustanovi «National Bureau of economic Researche» v vsem razdobju od leta 1929 do leta 1960.

V več kot 220 svojih delih je obravnaval gospodarske vede z vseh stališč ter uspešno sodeloval pri usmerjanju ameriškega gospodarstva.

GOBAVOST ŠE NI PREMAGANA

Človeški napredek še ni premagal strašne bolezni gobavosti, ki je posebno v starem veku, pa tudi v srednjem, terjala obilo človeških žrtev. Danes zdravniška znanost razpolaga s precej učinkovitimi sredstvi za pobijanje te bolezni, toda v mnogih primerih zdravniki naletijo na številne težave pri zdravljenju zaradi družbeno-gospodarskih in kulturnih razmer.

Svetovna organizacija OMS (Organisation Mondial de la Sanité) je doslej posvetila veliko pozornost tej bolezni, ki se pojavlja pri vseh človeških plemenih in pri vsaki starosti. Organizacija OMS je leta 1965 računala, da je bilo na svetu 10 milijonov in 786 tisoč primerov gobavosti. Od teh jih je več kot 3.800.000 povzročalo določeno invalidnost. V Afriki so našteli 3.868.000 gobavcev, v Ameriki 358.000, v Aziji 6.475.000, v Evropi 52.000, v Oceaniji pa 33.000. V teh zadnjih petih letih so zabeležili v 75 državah pol milijona primerov. Zato menijo, da je stanje na področju te bolezni približno enako kot leta 1965.

V Burmi so v zadnji kampanji zabeležili 225.000 bolnikov. Na sliki: zdravniška ekipa pregleduje otroke.

KRIŽANKA

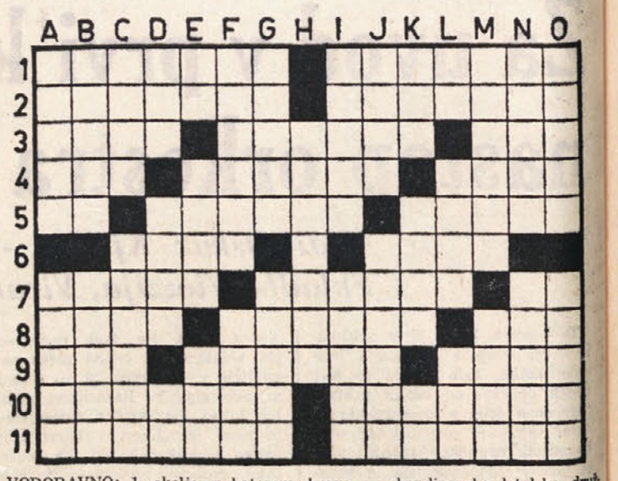

VODORAVNO: 1. okolje, v katerem kdo živi ali dela — glavno mesto Vojvodine, 2. turški drobiž — stanovanje z več sobami, 3. zgornji del stopala — reka v Makedoniji — pregovor, izrek, 4. Tomosov avtomobil — podrobnost — uporaba, 5. avtomobilska oznaka Reke — dolg, nališpan odstavek v govoru — obrtnik lesne stroke, 6. najmočnejša šahovska figura — mednarodna pogodba, 7. vez — ozek polotok v jugovzhodni Aziji — začetnici nemškega pisatelja, izrazitega ekspresionista (1883-1924, «Proces»), 8. stotnija — glas med soglasniki in samoglasniki — mik, 9. nordijsko moško ime — ožja sorodnica — italijanski pevec zabavne glasbe (Bobby), 10. spoj, stik — brzovlak, ki veže Pariz s Carigradom, 11. Gluckova opera — glavno in največje mesto države Georgije v ZDA.

NAVPIČNO: A. prodajalec žganega apnenca — nakazen, pokveka, B. svetovljansko letovišče na Floridi — morija, C. italijansko pristanišče v Jadranskem morju — slovenski pravni zgodovinar (Metod), D. otok v srednjem Jadranu — težko oklopno vozilo — kemični znak za telur, E. latinski veznik — ime za sajasto kravo — skandinavska letalska družba, F. nezaupanje — peneče se vino, G. travnik, livada — industrijski del Ljubljane, H. točka, iz katere izhaja žarčenje, I. ime nemške filmske igralke Tiller — antično mesto v južni Mezopotamiji (danes Senkere), J. izpreminjast dragulj — ime francoskega pisatelja Istratija, K. departma in reka istega imena v jugovzhodni Franciji — čut za dostojnost — okrajšava za «mlajši», L. kemični znak za iridij — velika tekoča voda — svetovno znano kopališko mesto v Belgiji, M. močno čustvo, afekt — manjše vodno vozilo, N. enocelična žival — slab, malopridni človek, O. glavno mesto Senegala — kraljevska insignija.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. tast, 5. pianist, 12. avion, 14. radiator, 15. marmelada, 17. Raba, 18. Al, 19. Nana, 20. tlak, 21. ring, 24. Zalog, 27. Ona, 28. terna, 30. otok, 32. ar, 33. Peer, 34. orel, 36. SZ, 38. hren, 40. makao, 42. kal, 44. otava, 46. skrb, 48. oves, 50. vena, 52. Te, 53. pest, 54. karantena, 57. askarida, 59. Koper, 60. starina, 61. pika.

NAVPIČNO: 7. A(nton) I(ngolič).

HOROSKOP

Veljaven od 17. do 23. oktobra 1971

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Za vas bo veliko bolje, če boste nekoliko pozabili na svoje službene dolžnosti in se nekoliko posvetili družini. Nimate možnosti, da bi še v tem tednu zaključili svoje delo. Ukrepajte raje bolj preudarno. Stiki s prijatelji se bodo izboljšali.

BIK (od 21.4. do 20. 5.) Bodite bolj strpni z osebo, ki vam je ob strani. Ne skušajte venomer vsiljevati svojo voljo. To vam škoduje tudi v odnosih z delovnimi kolegi. Raje posvetite več časa svojemu delu in pripravi novih načrtov, ki vam bodo prinesli gmotno korist. S tem bo prišla do veljave vaša osebnost.

DVOJČKA (od 21.5. do 22. 6.) V teh dneh se bo položaj v zasebnih zadevah izboljšal. Rešili se boste kompleksov in boste lahko rešili vrsto vprašanj, ki so vas mučila. Bodite previdni z denarjem, čeprav lahko razpolagate z njim. Ne tvegajte dolgoročnih kupčij. Zdravje dobro.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Doživeli boste prerojenje. Oseba, ki ni verjela v vas, bo pozabila in se bo vrnila. Položaj se bo zato neizmerno izboljšal, vendar ne delajte si utvar. Tisti, ki vam bo blizu, bo od vas tudi nekaj pričakoval. Ponuja se vam ugodna priložnost, da poravnate skoraj pozabljeni spor.

LEV (od 23.7. do 22. 8.) Ne kaže, da boste v prvih dneh tedna doživeli kaj izrednega. Šele proti koncu tedna se vam obeta ugodna priložnost, da se povzpnete na višji položaj. Kljub temu ne smete preveč tvegati. Izpolnitev načrtov bo pri osebah v ožjem krogu zbudila zavist.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ne boste doživeli nič novega v ljubezenskih zadevah, toda proti koncu tedna se bo položaj izboljšal. Raje obdržite stara prijateljstva. Nova poznanstva vam lahko samo škodujejo. Posvetite se malo bolj svojim osebnim zadevam, ker samo tako boste lahko imeli korist.

TEHTNICA (od 23.9. do 23. 10.) Ljubezenski položaj je pri vas zelo zapleten in muči vas ljubosumje. Poskusite prisluhniti srcu in ne tistim, ki vam šepetajo na uho. Proti koncu tedna boste doživeli spremembe. Bodite radodarni, ne bo vam žal. Nekoliko bolj pazite na svoje zdravje.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) Imeli boste ugodne prilike, da spoznate zelo vplivne ljudi, ki vam bodo v bodoče pomagali. Ravnajte diplomatsko in boste veliko dosegli, tudi pri svojih predstojnikih. Obeta se vam lepo potovanje. V prijateljskih odnosih je čas zelo ugoden in se boste postavili s svojo osebnostjo.

STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) V zasebnih zadevah ste s svojo zaletavostjo povzročili zmedo. Potrpite nekoliko, vse boste lahko rešili, če ne boste tako živčni. Ne bo vam žal, če se boste nekoliko sprostili, ker je nevarnost, da se vam zdravje poslabša. Finančni položaj je zadovoljiv.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) Sporazumeli se boste z ljubljeno osebo, zato poskusite nekoliko bolj popustiti. Ne bodite živčni, ko boste reševali domače zadeve, s tem lahko mnogo pokvarite. S preudarkom in mirnostjo se bo vse lepo rešilo. Ne dopustite, da bi bližnji vplivali na vas in vam pokvarili srečne trenutke.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Obetajo se vam srečni dnevi. Z ljubljeno osebo se boste zbližali in doživeli nekaj novega, kar vas bo presenetilo. Obdržite prijateljske stike z bližnjimi. Finančni položaj se bo izboljšal, ker se boste znali postaviti. Ugodna priložnost, da doživite nekaj srečnih uric v družbi.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Potrebna je velika opreznost, da ne poslabšate že itak kritičnega položaja, ki je po vaši krivdi nastal z ljubljeno osebo. Jeza in živčnost vam ne bosta nič pomagali. Raje se sprostite in uživajte nekaj miru. To vam bo zelo koristilo. Proti koncu tedna se bo vse pojasnilo.

TONE SVETINA

212.

UKANA

DRUGA KNJIGA

Mihajlo je zvedel, da je objekt, ki ga je nameraval minirati močno zastražen. Zato se je odločil ,da se bo posvetoval še z enim Pemčevim obveščevalcem.

Utrujen od poti in zamorjen, ker se mu že dalj časa ni posrečila večja sabotaža, si je zaželel postelje. Mirijam mu je uredila skrivališče v podstrešni sobici. Vrgel se je na posteljo in med pljuskanjem morskih valov zaspal. Zjutraj so ga prebudili piski ladij v pristanišču. Nad strehami so se spreletavali galebi. Pomel si je oči, stopil k oknu in zajel sapo. Sonce je bilo že visoko in gladina morja se je slepeče lesketala. Potem je spet legel in se zastrmel v strop, ki so ga preprezale pajčevine. Videti je bilo, da skrivališča že dolgo ni nihče uporabljal. Pod to streho se je počutil varnega. Tem ljudem je zaupal kot sebi ali svojim najboljšim prijateljem. Posebno Mirijam mu je bila pri srcu. Večkrat je strmel v njeno fotografijo in sanjaril o njej Pustil jo je nekje na Krasu, v podzemskem skrivališču, ker je ni maral nositi s seboj na tvegani poti.

Iz premišljevanja ga je zmotilo rahlo trkanje. Mirijam mu je smehljaje se prinesla kovček z razstrelivom in ga postavila v kot. Potem mu je prinesla še zajtrk in sedla poleg njega na posteljo. Gledala ga je z neprikritim občudovanjem, rahlo vznemirjena, vse drugače kot takrat, ko sta se ustavljala pri njih s Seidovom. Sedaj je bil sam z njo in ona z njim, in njene oči so govorile, kar bi bila rada že prej povedala.

«Težko sem te čakala, ker sem vedela, da boš še prišel. Vedno sem mislila nate. Ko so te ujeli, sem bila prepričana, da se boš izvlekel in da nas ne boš izdal.»

«Tudi jaz sem velikokrat mislil nate. Pravzaprav večkrat, kot lahko mislimo drug na drugega. Prišel bi bil že prej, pa nisem mogel. Podrejam se skupni stvari.»

«Tudi mi se podrejamo, Mihajlo. Sicer ne bi mogli vzdržati. Upamo, da bo kmalu vsega konec in da bo prišla svoboda — to nas drži pokonci.»

Zazrl se je vanjo in jo dolgo nepremično in zaneseno gledal. Ob misli, kako bi bilo, če bi bilo res vojne konec in bi postalo to dekle njegova žena, je rastla v njem napetost otožnega hrepenenja.

«Vse, kar si narisal, imam za spomin...»

«Ali ti je všeč?»

«Tako lepo rišeš!»

Nasmehnil se je in njegove temne oči so zažarele.

«Saj mi boš prinesla papirja in svinčnikov? Če rišem, mi hitreje mineva čas in pozabljam na nevarnost. Risanje mi vzbuja upanje, da bom preživel to klanje, pozabil na vse in iskal lepoto. Svet je neizčrpen zaklad lepot, treba je samo odpreti oči in jih odkrivati. Nemara je lepota zato na svetu, da pozabljamo na grozote.»

Prinesla mu je zavitek papirja, svinčnike, tuš in oglje. Vstal je in se zagledal v pristanišče. Potem je sedel in s spretnimi potezami narisal obalo, ozke, strme ulice, ptice in mračno nebo nad strehami.

«Čemu rišeš vedno tako težko nebo, čeprav sije sonce?»

«Nosim ga v sebi.»

Vrgel je list na posteljo in vzel novega. Posadil jo je na stol k oknu in skušal z nekaj potezami ujeti žar njene mladosti, njene oči, ki so tiho hrepenele po nečem neznanem. Bila je lahko oblečena in jedre dekliške prsi so ji izzivajoče napenjale tkanino. Prevzela ga je. Dal ji je risbo. Ko jo je držala s svojimi tankimi prsti ,se je vzradostila kot otrok.

«Vedno me narišeš lepšo, kot sem v resnici.»

«Narišem te tako, kakršno te vidim. Všeč si mi.»

«Tudi ti si všeč meni,» je dahnila. «Nikoli nisem mislila, da se bom poznala z junaki. Občudujemo vas. Ti si gotovo pobil z minami več Nemcev kot kdorkoli. Večkrat sem razmišljala, kako se počutiš.»

«Tega ti ne morem razložiti. Včasih samega sebe težko prenašam, tako različna čustva me obhajajo. Vsakega človeka mi je žal razen fašistov — teh pobijemo še vse premalo. Ubijanje je zamotana stvar, ki jo razumeš le, če ima utemeljen razlog. Prisilili so me, da delam to, česar si nisem nikoli želel. Rad bi živel drugače, tako kot sem si zamišljal še kot otrok, ko sem se podil po stepi in ob velikem jezeru. Rad bi ostal živ. Zato je moj mir pri tem početju le navidezen. Vsakokrat, ko mi kaj uspe, si mislim: da bi bilo le kmalu konec vojne! Če bom preživel, bi najraje ostal v tem mestu. Rad imam to sinje morje, žive barve in kamenje. Za naše sem izobčenec. V ujetništvo sem padel kot oficir, in da sem ostal živ, sem oblekel sovražno uniformo. Da, pri naših sem se neizbrisno umazal. Sam mislim drugače. Po njihovi logiki bi moral poginiti od gladu, uši in biča. Jaz pa hočem ostati živ in se maščevati. Razlika je v tem, da vsak na svoj način pojmujemo čast in ljubezen do domovine. Ker sovražnik ne izbira sredstev, jih tudi jaz ne izbiram proti njemu. Svojo slabost sem spremenil v moč. In sovražnikovo moč v njegovo škodo. Nekoč bodo morda tudi pri nas razumeli, da si človek sam lahko izbere način boja proti nasilju in zato nosi tudi odgovornost.»

«Dvojno dušo imaš, Mihajlo. Popolnoma drug človek si, kadar te vidim v uniformi, kot če si v civilu.»

Nasmehnil se je.

«Vojak ni moj pravi jaz. Prav slabe ocene sem imel v predvojaški vzgoji. Vojna me je najmanj zanimala, zdaj pa sem razvil prav te lastnosti. Zakaj? Premlada si, da bi razumela stvari, ki jih sam težko razumem.»

«Ne razumem, zakaj se dogaja vse to med ljudmi. Prepričana sem, da imamo mi prav. Po tistem, ko si jih z minami pobil v vojaškem domu, sem se te bala, bil si mi tuj in skrivnosten. Zdaj, ko si v tej majici, podoben mornarju ali ribiču, ki se vrne z morja, si ne morem predstavljati, da si bil to ti. Žal mi je, da se tako malokrat vidiva. Ostani pri nas! Dovolj si tvegal. Kadar greš, se vedno bojim, da se ne boš več vrnil...»

Začudeno jo je pogledal, potem pa je zastrmel skozi okno, kjer so v sinjini brezoblačnega neba brezskrbno jadrali galebi in se klicali z otožnimi kriki. Val neznanega, nežnega čustva ga je preplavil, kot preplavi svetloba dan po oblačni noči.

«Ne morem ostati... Vračal se bom, dokler me bodo noge nosile po zemlji. V notranjosti dežele gorijo vasi in umirajo naši ljudje. Poslali so me sem in pričakujejo, da bom nekaj napravil.»

Na večer sta odšla v mesto kot zaljubljen par: on kot pristaniški delavec, ona kot njegovo dekle. Oče se je bil povezal z organizacijami odpora, vendar ni zvedel za noben pomemben objekt, kamor bi se dalo prodreti brez zelo velikega tveganja. Nemci so vse življenjsko važne točke vedno skrbneje nadzirali. V mestu sicer ni bilo veliko vojske, ker je odšla v boj proti korpusu, bile pa so straže, mornariški odredi in dežurne enote za obrambo obale pred morebitnim izkrcanjem. V tej «krizi» se je Mihajlo spomnil na ulico javnih hiš. Nekoč jo je nameraval obiskati že s Seidovom. Tudi govorice Kettnerjevih vojakov o orgijah s krdelom cip so mu vzbudile željo, da bi jim posvetil. Zavila sta v zakotno ulico, kjer so se vrstili bordeli. Ko ji je razlagal svoj načrt, se je vznemirila in dejala:

«Skoraj sem ti pozabila povedati važno stvar, s katero se ukvarjajo drugi ilegalci. Sestro moje prijateljice so Nemci vtaknili v oficirski bordel. Ubili so ji očeta, mater in sestro. O, da bi mogel rešiti to dekle!»

Mračilo se je že, ko ga je pripeljala do štirioglate, sive zgradbe, obdane z železno ograjo, s priprtimi naoknicami. Videla sta, da so vse te hiše dobro obiskane. Mihajlo se je prepričal, da se Nemci počutijo v bordelih varne. Ne pride jim na misel, da bi se jih kdo lotil na takem kraju. Omam-

NAMIZNI TENIS — KOLEDAR B LIGE

SOKOL FAVORIT

Italijanska namiznoteniška zveza FITeT je pred kratkim objavila razpored namiznoteniškega prvenstva B lige, v katerem nastopa tudi nabrežinski Sokol.

Nabrežinci so vključeni v drugo skupino z ekipami S. Marco Borgo Milano iz Verone, Tennistavolo iz Bocna, Montedison Chiesa iz Portomarghera, Ars iz Vicenze in Duomofolgore iz Trevisa. Kolikor poznamo te ekipe menimo, da bi Sokol moral v svoji skupini gladko zmagati, saj bi med vsemi temi ne smel najti resnejšega nasprotnika. Prvenstvo se začne 24. oktobra in se zaključi 6. januarja. Sokol bo svoje domače tekme odigral v Nabrežini, v dvorani Igo Gruden, z začetkom ob 10. uri.

Spored prvenstva:

24. oktobra
S. Marco BM — TT Bolzano
Montedison — Ars
SOKOL — Duomofolgore

Letos bo v B ligi branil Sokolove barve tudi Edi Bole

30. oktobra
Ars — S. Marco BM
Duomofolgore — Montedison
TT Bolzano — SOKOL

7. novembra
SOKOL — S. Marco BM
Duomofolgore — Ars
Montedison — TT Bolzano

14. novembra
Ars — SOKOL
S. Marco BM — Montedison
TT Bolzano — Duomofolgore

28. novembra
S. Marco BM — Duomofolgore
Montedison — SOKOL
Ars — TT Bolzano

Povratno kolo bo na sporedu 8., 12. in 19. decembra ter 2. in 6. januarja.

S. J.

Slovensko planinsko društvo Trst objavlja razpored

PREDSMUČARSKE TELOVADBE

SV. JAKOB:
Ul. Montecchi (prostori PD I. Cankar). Vsak ČETRTEK od 18.00 - 19.00

BARKOVLJE:
Ul. Cerreto (društ. prostori). Vsak ČETRTEK od 18.00 - 19.00

SV. IVAN:
ODRASLI (Stadion «1. maj» - oder). Vsako SREDO od 19.30 do 21. ure. Začetek 20. t.m.

SV. IVAN:
NARAŠČAJNIKI (osnovno šolci). Vsak PONEDELJEK od 16.30 do 17.30 za 1. in 2. razred ter od 17.30 do 18.30 za 3., 4. in 5. razred. (V šolski telovadnici).

PROSEK:
V društvenih prostorih. Vpisovanje v baru Majovski. Vsak ČETRTEK od 18.00 - 19.30.

KRIŽ:
V prostorih Ljud. doma. Vsak ČETRTEK od 16.00 - 17.30.

Na umetnem smučišču v Nabrežini deluje tudi vlečnica

AVTOMOBILIZEM — NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Novogoričan Poberaj tretji

Letošnje državno prvenstvo Jugoslavije v avtomobilizmu je prineslo novogoriškemu športu pomembno lovoriko, saj je član AMD Nova Gorica Leon Poberaj osvojil v kategoriji do 1300 ccm tretje mesto, takoj za državnim prvakom Palikovičem in Pušnikom.

Ko smo se v teh dneh srečali z mladim Poberajem nam je rade volje odgovarjal na zastavljena vprašanja.

«Nekoč si dirkal tudi z motorji. Kako si prijadral med avtomobilske dirkače?»

«Že od nekdaj je v meni gorela tiha želja po dirkanju z avtomobili, saj je veliko bolj zanimivo kot dirke z motorji. Lani pa sem si tudi kupil avto cooper s 1300 ccm in sem od 76 KS spremenil motor na 118 KS. To pomeni, da sem ga vsaj deloma prilagodil hitrostnim dirkam».

«Kje si letos prvič dirkal in kako si se odrezal?»

«Prvič sem letos (in sploh) dirkal na Slemenu pri Zagrebu, nato sem še sodeloval na dirkah, ki so se štele za prvenstvo Jugoslavije, na Gorjancih, v Zagrebu, Kotoru ter nato še enkrat na Slemenu pri Zagrebu in na Gorjancih.»

«Na kateri dirki si bil najboljši?»

«Zdi se mi, da sem največ uspeha dosegel v Kotoru kjer sem bil tretji. Poudariti pa moram, da sta oba pred menoj uvrščena znana dirkača, Palikovič in Pušnik, tovarniška vozača hiše Renault-Gordini in tako sploh nimata težav z dirkanjem, kot jih imam jaz.»

«Te kdo podpira pri nastopih?»

«Do sedaj nihče. Tovarna Meblo iz Nove Gorice, v kateri sem tudi zaposlen mi je obljubila pomoč in sicer za vsako dirko 80 tisoč starih dinarjev za reklamne namene. To sicer ni velika vsota, toda za začetek sem tudi s tem zadovoljen».

«In še tvoji načrti za bodočnost?»

«Teh je veliko. V prihodnji sezoni nameravam nastopiti na vseh dirkah, ki se štejejo za državno prvenstvo. Zelo rad bi se udeležil tudi rallyja Monte Carlo, kar je želja vsakega avtomobilista.»

Tak je torej Poberaj Leon, 24-letni električar iz Nove Gorice. Tih in skromen. Mi pa mu želimo, da bi imel na asfaltnih stezah čimveč uspehov, da bi se prebil v sam vrh jugoslovanskih dirkačev, saj bi to obenem tudi zanj pomenilo konec nenehnih skrbi za avto in za vse ostalo, kar spremlja sicer tekmovalce.

Rajmond Kolenc

Ostale športne vesti na 8. strani

V DOLINI ZA SANATORIJEM

Plastična smučarska proga v Nabrežini

Tržaška pokrajina premore nov športni objekt. Gre za smučarsko progo iz plastične mase, ki jo je v Nabrežini postavilo društvo Sci Club 70.

Objekt leži v naravni kraški dolini za nabrežinskim sanatorijem. Proga je dolga približno 140 metrov, vendar bo dokončana šele prihodnje leto, ko bo merila kakih 250 metrov. Smučarjem je prihranjen tudi trud za vzpon, saj razpolaga objekt z vlečnico. Po dnu doline pa je speljana 240-metrska proga za smučarski tek. Popoln smučarski center, torej. Ne manjkajo seveda slačilnice, poskrbljeno pa je tudi za pijačo.

Glede na dolžino proge vsekakor ne moremo trditi, da se je bodo lahko posluževali že večji smučarji, vsekakor pa bo služila začetnikom, ki bodo lahko osvojili osnovne smučarske prvine še preden se bodo znašli na pravem snegu. Poleg tega pa je proga izredna turistična pridobitev za devinsko-nabrežinsko občino.

Društvo Sci Club 70 je že za letošnjo sezono priredilo več začetniških tečajev. Vsak tečaj traja 14 ur, od katerih je 6 namenjenih kondicijski pripravi (ki poteka v neki tržaški telovadnici), 8 ur pa smučanju pod vodstvom diplomiranega učitelja. Na razpolago so štirje učitelji iz znanega zimsko-športnega centra Sappade. Tudi cene tečajev so zmerne, saj stane tečaj le 10 tisoč lir, za otroke pa 7.000 lir. Nerodno je le to, da smuči ni mogoče pustiti v baraki pri progi; ta ukrep pa je vodstvo tečaja sprejelo potem ko so neznanci barako že obiskali in ukradli 400 tisoč lir vredno smučarsko opremo.

Tečaji so samo ob sobotah in nedeljah, v vseh ostalih dneh pa je proga na razpolago za zasebne lekcije in za treninge. Seveda manjka še mnogo, da bo nastal pravi športni in turistični objekt, prepričani pa smo, da bodo podjetni Tržačani čimprej odpravili vse pomanjkljivosti. Pomagati pa bi morali tudi občinska uprava in krajevna turistična ustanova, kajti nujno je popravilo ceste, ki pelje do smučišča in ureditev primernega parkirnega prostora.

S. J.

* * *

ŠD Sokol iz Nabrežine obvešča svoje člane, da imajo pri storitvah smučarskega društva Sci Club 70 pravico do 10-odstotnega popusta. Zadostuje, da ob vpisu pokažejo veljavno društveno izkaznico. Vse potrebne informacije lahko dobijo na sedežu društva v Nabrežini, št. 89, II. nadstr., ob ponedeljkih in četrtkih od 20. do 21. ure.

Športno društvo Sokol iz Nabrežine priredi

NAMIZNOTENIŠKI TEČAJ

za otroke od 7. do 12. leta starosti. Prijave na sedežu društva v Nabrežini, št. 89/II, vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO — TRST
Smučarski odsek

ZIMSKI PROGRAM
sezone 1971 - 72

PREDSMUČARSKA TELOVADBA: redno poteka po objavljenem razporedu.

SEJEM RABLJENE SMUČARSKE OPREME: bo v PETEK, 12. novembra in v SOBOTO, 13. novembra od 18.00 do 20.30 v prostorih p.d. Cankar (Ul. Montecchi, 6/4.)

Prodajalci naj prineso opremo, sami določijo ceno in prodajo. Na razpolago bodo člani SPDT, ki bodo posredovali tehnične podatke.

SMUČARSKI TEČAJ V TRBIŽU in pri Sv. Antonu: tečaj je rezerviran za mladince do letnika 1954 (vključno). Pričetek predvidoma decembra kolikor bodo dovoljevale snežne razmere.

VPISOVANJE: prednost imajo mladinci, ki obiskujejo predsmučarsko telovadbo. 50 mest je še na razpolago. Prvi se vpišejo pri svojem trenerju, ostali v Tržaški knjigarni. Vsi morajo izpolniti obrazec in plačati 1. obrok (5.000 lir). Ostalo do 6. novembra, ko se bo VPISOVANJE ZAKLJUČILO. Cena tečaja 12.500 lir. V ceni je vključeno: 4 vožnje z avtobusom, 8 ur tečaja, značka (500 lir) smučarske šole ob zaključnem testu, izkaznica FISI (1.500 lir), ki je posebno koristna zaradi zavarovanja med urami tečaja.

SMUČARSKI IZLETI: ob priliki tečaja, bo društvo priredilo vsako nedeljo za tečajnike smučarske izlete, za spremljevalce tečajnikov in za ostale smučarje.

CENE: 1.600 lir vsaka vožnja. Abonma za 4 vožnje 5.000 lir. Kdor se vpiše za 4-kratno vožnjo mora izpolniti obrazec v Tržaški knjigarni ali pri trenerju predsmučarske telovadbe. Navesti kraj vstopa na avtobus.

VPISOVANJE V FISI: od 22. novembra dalje se vsak smučar lahko vpiše v smučarsko zvezo v Tržaški knjigarni, kjer lahko tudi takoj dvigne izkaznico.

CENA: lir 1.500 mladinci (1956, 57, 58 itd.) 1.800 lir letnik 1955 in starejši. Ugodnosti: popusti, revija, zavarovanje itd.

6. ZIMSKE ŠPORTNE IGRE 1972: bodo februarja v 2 nedeljah, ločene za članske kategorije in naraščajnike. Panoge: slalom, veleslalom, sankanje.

ZIMOVANJE: NOVO LETO v Kranjski gori.

3. AMATERSKA NOGOMETNA LIGA

Koledar tekem za sezono 1971-72

Skupina N

Danes se začenja nogometno prvenstvo tudi v 3. amaterski ligi. V skupinah N in O, v katerih nastopajo tudi slovenske enajsterice, so določili tak razpored tekem.

1. kolo (17.10.71)
Duino — Lib. S. Marco
Cartimavo — Roianese
Portuale — Primorec
Viani — Bar Veneto
Giarizzole — CMM Sauro B
Počiva: Acegat

2. kolo (24.10.71)
Acegat — Duino
Primorec — Viani
Bar Veneto — Giarizzole
Cartimavo — Lib. S. Marco
CMM Sauro B — Portuale
Počiva: Roianese

3. kolo (31.10.71)
Giarizzole — Acegat
Duino — Roianese
Cartimavo — CMM Sauro B
Portuale — Bar Veneto
Viani — Lib. S. Marco
Počiva: Primorec

4. kolo (7.11.71)
Acegat — Cartimavo
Primorec — Duino
Portuale — Giarizzole
CMM Sauro B — Viani
Lib. S. Marco — Roianese
Počiva: Bar Veneto

5. kolo (14.11.71)
Giarizzole — Lib. S. Marco
Cartimavo — Primorec
Roianese — Acegat
CMM Sauro B — Bar Veneto
Viani — Portuale
Počiva: Duino

6. kolo (21.11.71)
Acegat — Portuale
Roianese — Primorec
Bar Veneto — Duino
Lib. S. Marco — CMM Sauro B
Viani — Cartimavo
Počiva: Giarizzole

7. kolo (28.11.71)
Giarizzole — Roianese
Primorec — Bar Veneto
Duino — Viani
Portuale — Lib. S. Marco
CMM Sauro B — Acegat
Počiva: Cartimavo

8. kolo (5.12.71)
Acegat — Bar Veneto
Duino — Cartimavo
Roianese — Portuale
Lib. S. Marco — Primorec
Viani — Giarizzole
Počiva: CMM Sauro B

9. kolo (12.12.71)
Primorec — Acegat
Cartimavo — Giarizzole
Portuale — Duino
Bar Veneto — Lib. S. Marco
CMM Sauro B — Roianese
Počiva: Viani

10. kolo (19.12.71)
Viani — Acegat
Giarizzole — Duino
Portuale — Cartimavo
Bar Veneto — Roianese
CMM Sauro B — Primorec
Počiva: Lib. S. Marco

11. kolo (9.1.1972)
Acegat — Lib. S. Marco
Duino — CMM Sauro B
Cartimavo — Bar Veneto
Roianese — Viani
Primorec — Giarizzole
Počiva: Portuale

Skupina O

1. kolo (17.10.71)
De Macori — India
Union — Lib. Barkovlje
Olimpija — Lib. Prosek
Primorje — Lib. Rocol
Coop. Op. — Virtus
Počiva: Esperia

2. kolo (24.10.71)
India — Union
Esperia — Coop. Op.
Lib. Prosek — De Macori
Lib. Barkovlje — Olimpija
Virtus — Primorje
Počiva: Lib. Rocol

3. kolo (31.10.71)
Coop. Op. — India
Union — Lib. Prosek
Olimpija — Virtus
Primorje — Esperia
De Macori — Lib. Rocol
Počiva: Lib. Barkovlje

4. kolo (7.11.71)
India — Olimpija
Lib. Rocol — Union
Primorje — Coop. Op.
Esperia — De Macori
Lib. Barkovlje — Lib. Prosek
Počiva: Virtus

5. kolo (14.11.71)
Coop. Op. — Lib. Barkovlje
Union — De Macori
Olimpija — Lib. Rocol
Lib. Prosek — India
Virtus — Esperia
Počiva: Primorje

6. kolo (21.11.71)
India — Primorje
Lib. Prosek — Lib. Rocol
Esperia — Union
De Macori — Coop. Op.
Lib. Barkovlje — Virtus
Počiva: Olimpija

7. kolo (28.11.71)
Coop. Op. — Lib. Prosek
Lib. Rocol — Esperia
Olimpija — De Macori
Primorje — Lib. Barkovlje
Virtus — India
Počiva: Union

8. kolo (5.12.71)
India — Esperia
Union — Olimpija
Lib. Prosek — Primorje
De Macori — Virtus
Lib. Barkovlje — Lib. Rocol
Počiva: Coop. Op.

9. kolo (12.12.71)
Lib. Rocol — India
Olimpija — Coop. Op.
Primorje — Union
Esperia — Lib. Barkovlje
Virtus — Lib. Prosek
Počiva: De Macori

10. kolo (19.12.71)
Lib. Barkovlje — De Macori
Coop. Op. — Union
Primorje — Olimpija
Esperia — Lib. Prosek
Virtus — Lib. Rocol
Počiva: India

11. kolo (9.1.1972)
De Macori — Primorje
India — Lib. Barkovlje
Union — Virtus
Olimpija — Esperia
Lib. Rocol — Coop. Op.
Počiva: Lib. Prosek

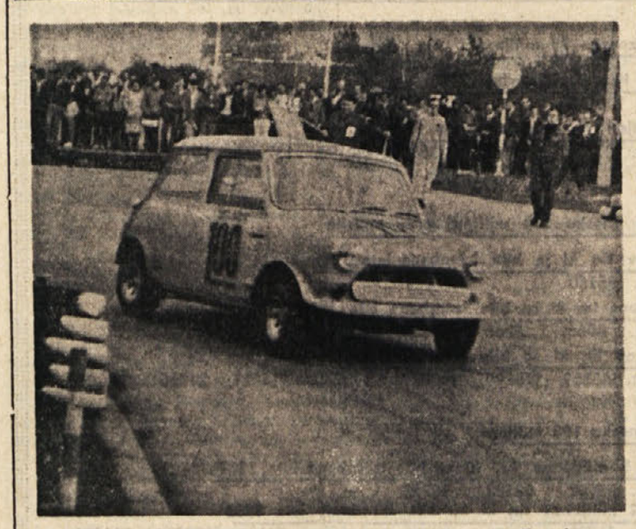

Novogoričan Leon Poberaj med avtomobilsko dirko v Zagrebu

SPLOŠNA PLOVBA piran-jugoslavija
Župančičeva 24
66330 Piran, pp 1
Telefon (066) 73-881 (10 linij)
Telegram: Plovba Piran

Mednarodni pomorski prevozi z modernimi ladjami nosilnosti 8.000 — 19.000 ton
— LINIJA OKOLI SVETA
— LINIJA JADRAN ZAHODNA AFRIKA - JADRAN
— PROSTA PLOVBA
— POTNIŠKA SLUŽBA
— SIMEX Ljubljana — samostojna enota za uvoz-izvoz, grosistično trgovino in zastopanje tujih firm

Za vse informacije se prosimo, obrnite na upravo podjetja v Piranu ali na naša predstavništva v Jugoslaviji in v inozemstvu

Hotel LEV Ljubljana
VOŠNJAKOVA 1
TELEF 310-655
Telegram LEVHOTEL
Telex 31350
KATEGORIJA «A»
Sodobno opremljene sobe Apartmaji Restavracije Restavracijske terase Dancing kavarna Zabavni in artistični program Plesna glasba Aperitiv bar Razgledna terasa Terasa za sončenje Banketne in konferenčne dvorane Čitalnica Frizerski salon Menjalnica Taksi služba Lasten parkirni prostor Pristajališče za helikopter Boksi za pse Hladilnica za divjačino.

GOLF Hotel BLED
JUGOSLAVIJA
«A» KAT.
TEL. 77591 — 77504

OGLEJTE SI POSTOJNSKO JAMO
in VABIMO VAS v naš novi hotel «JAMA»

Oglašujte v Primorskem dnevniku

GOSTIŠČE «ODDIH»
Plošča «oddih» :: Telečje in prašičje krače :: Domači piščanci :: Soške postrvi in vsa jedila po naročilu :: Domača briška vina
NOVA GORICA
TELEFON 21.5.68
Ob torkih zaprto

CASINO' PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ
Odprto vse leto

HOTEL RIVIERA PORTOROŽ
Moderne sobe, moderna kuhinja, «GIRL BAR» z modernim programom odprt vso noč

Hotel SLON
A KAT.
LJUBLJANA, Titova 10
RESTAVRACIJA ◆ KAVARNA NOČNI BAR ◆ IGRALNICA CASINÒ
Tel. 24 601/607 — 24 616/619
Telex: 31254 YU SLON
Telegram: SLON LJUBLJANA

PARK HOTEL
NOVA GORICA — TEL. 21442
MODEREN HOTEL 93 SOB :: 182 LEŽIŠČ :: MODERNA RESTAVRACIJA :: kavarna :: nočni bar :: gostilna pri Hrastu :: gostilna Zvezda :: Vam nudijo kvalitetne gostinske storitve po nizkih cenah

GOSTILNA «PRI TINETU»
Seča (na klancu — Portorož)
št. 81, tel. 73-588
ob glavni cesti proti Pulju
VEDNO SVEŽE MORSKE RIBE IN DRUGE SPECIALITETE — KRAŠKI PRŠUT IN PRISTNA ISTRSKA VINA

RESTAVRACIJA LIPA Šempeter pri Novi Gorici
ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami pristen kraški pršut in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina
SPREJEMAJO SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

ljeni so kot divji petelini in brezskrbni kot čebele v poletu.

Naslednji večer je Mihajlo, preoblečen v nemškega oficirja s pološčenimi škornji, obrit in nadišavljen ter visoko pristrižen, stal pred vrati salona gospe Glorie. Obveščevalna služba ga je seznanila z vsemi podrobnostmi, kako posluje ustanova, in z razmerami v njej. O lastnici je vedel samo to, da neznansko ljubi denar in da je zanj pripravljena zamižati na obe očesi, hrbtenica njenega poslovanja pa da je gestapo. Ta vest mu ni bila preveč všeč, toda zanesel se je na svojo srečo.

Z mešanimi čustvi je pogumno pritisnil na kljuko težkih vrat, ki so se vdala pritisku in odprla. Že v veži mu je udaril v nos duh po parfumu in golem mesu. Na hodniku ga je presenetilo smejanje, podobno rezgetanju. Visok oficir je zavil s črnolasko po stopnicah. Signoro Glorio je našel v sobi iz veže; sedela je pri mizi ob vratih in zapirala izhod iz dveh prostorov, od koder je bilo slišati glasbo in šum glasov kot iz čebelnjaka. Počakal je, da je odpravila nekaj strank, potem pa se je naslonil na mizo, odprl svojo denarnico ter iz šopa mark in lir izbrskal enega stalnih gostov, ki je bil tačas odsoten. Signora ga je prežeče gledala. Oči so ji zdrsnile z neznančevega simpatičnega obraza na denar in obstale na rokah, ki so ga držale. Njen poslovni smehljaj se je topil od prijaznosti, ko ji je omenil, da ga je k njej napotil dober znanec.

«Lahko boste izbirali... Celo nekaj novih, svežih imam, gospod poročnik,» mu je ljubeznivo ponudila svoje usluge temnolasa, okrogla petdesetletnica in ga zvedavo ogledovala.

«Ne bom preveč izbiral gospa. Iz svojevrstnih razlogov mi gre za nekaj posebnega. Moj prijatelj mi je pripovedoval, da imate dekle, ki ji je ime Heli. Ta bi bila zame nekaj posebnega.»

Ženska ga je preiskujoče ošinila.

«Imam jo, gospod... Toda ta ni za vse. To je piščanček. Dragulj. Sveža kot vrtnica. Krhka punčka, posebne vrste blago. Zelo malo je v prometu in zato je tudi zelo draga, gospod.»

«Denar ne igra nobene vloge, gospa. Dokler bom v tem mestu, bi jo vzel nekajkrat čez noč...»

Odprl je debelo denarnico in mimogrede sta se pogodila. Ker je dekle imela po izjavi gospe izjemen obisk, ki bo v kratkem odšel, je moral počakati.

Vstopil je v velik salon, kjer so se ob mrakobni rdeči luči sprehajala med gosti pomanjkljivo oblečena dekleta. Sedel je v najbolj temen kot in spravil potovalko pod mizo. Naročil je dvojno žganje. Obrisal si je potno čelo in se razgledal. Zatohli prostor je pil poln mladih mož vseh zvrsti vojske. Ženske so jim sedale na kolena, nekatere so se naslanjale nanje in skušale na različne načine poudarjati vrline svojih teles. Dolgolasa Italijanka s poltenimi ustnicami in hotnim smehljajem, že precej utrujena in izžeta, je prva zagledala novega gosta. Mihajlu je bilo odveč, ko je prisedla in ga ogovorila. Ker ni pokazal posebnega zanimanja zanjo, je razumela njegovo obnašanje kot strah pred ženskami, kot tremo novinca. Pogladila ga je po laseh z mehkimi rokami.

«Ali vam nisem všeč, gospod poročnik? Prosta sem. Prav gotovo boste bolj zadovoljni z menoj kot s kakšno drugo.»

Sedla mu je na kolena in z roko zdrsnila po njegovem stegnu. Ko ni začutila nič takšnega, kar bi jo zanimalo, je skoraj užaljena vstala.

«Všeč so mi blondinke.»

«Kaj morem za to, če sem se rodila črna, kakor ti, moj dragi. Poslala ti bom blondinko.»

Še nekaj prizadevnih deklet s hlačkami, na katerih je bilo premalo blaga za pošten robec, je poskusilo pri njem srečo, dokler ni ene zadržal in ji naročil kozarček likerja.

Prihajali in odhajali so novi gostje. Zbal se je, da ne bi vzbudil pozornosti, zato se je pričel pogovarjati z dekletom. Ta večer je bila zelo žejna.

«Vi niste prav nič podobni moškemu, ki si želi ženske. Jaz berem vsakemu iz oči, česa si želi,» je dejala svetlolaska in se otožno nasmehnila.

«Pa mi povejte, kaj si želim.»

«Nekaj si želite, česar ni v tej hiši.»

«Morda pa je... Kaj pa si vi želite?»

«Jaz? Tudi tega ni v tej hiši. Nocoj pa si želim samo postelje in miru.»

Mihajla je objel nemir. Skušal se je izmakniti ženski, ki je zaslutila, da se dogaja v njem nekaj drugega kot v klientih, ki so opijanjeni odhajali drug za drugim z dekleti v prvo nadstropje kakor voli na napajališče. Zato ji je dejal:

«Čakam na Heli. Priporočil mi jo je prijatelj.»

«Na Heli?» je vprašala začudeno. «Razočarani boste, če se količkaj spoznate na ženske. Vse, kar je pri njej zanimivega, je njena mladost. Saj je skoraj otrok. In niti obrti ne pozna. Veste kaj vleče goste k njej? Drhti od strahu in sramu... To je nekaterim bolj všeč kot vroča in zrela ženska. Dovolj izkušenj imam, da sem odkrila čar njenega uspeha. Njo si vzame tak, ki nam, ki se spoznamo na ljubezen, ni dorasel. Kaj pa mislite, da je ženska, ki ukroti po deset ali dvajset takihle zverin na en večer in jih zmehča, da gredo spat krotki kot ovce?!»

«Vsaka, ki to zmore, je več kot občudovanja vredna,» je dejal Mihajlo.

«Pameten dečko ste. Jaz bi bila raje vredna spoštovanja. Zelo si želim, da ne bi bila to, kar sem.»

«Potem si izberite drugo življenje.»

«Saj si ga bom. Samo še nekaj dni, in nikoli več se me ne bo dotaknila roka kakšnega umazanca. Otrok si želim. Ali nisem nora? Pravzaprav — čemu vam to pripovedujem? Vam, ki čakate na Heli... Toda poslušati znate, in kdove zakaj čakate prav na Heli. Niste podobni drugim moškim, ki so hodili ponjo...»

«Ne vznemirjajte se zaradi tega. Prijetno mi je v vaši družbi. Raje popijva še kaj. Kava bi nama prijala, ali ne?»

Ko sta posrebala kavo, je segla po njegovi skodelici.

«Ali vam lahko prerokujem?»

«Izvolite.»

«V grozni nevarnosti ste. Smrt preži na vas, vas obkroža... Kazno je, da ji ne boste ušli. Vaši sovražniki stojijo v temi, mnogo jih je. Vi jih ne vidite. Malo imate prijateljev. Premalo se menite za dekle, ki vas zelo ljubi. Mnogo denarja vidim... Ne boste vedeli, kam z njim.»

Dekletu se je spremenil glas, postal je droben in preroški, kot bi prihajal iz daljav, z grobišča za samotno vasjo... Nenadoma je utihnila, dvignila glavo in ga pogledala v oči. Nekaj časa sta se pogleda spojila v nerazumljivem, skoraj tesnobnem občutju. Potem pa je rekla:

«Smrt imate tudi v očeh.»

Mihajlo se je narejeno nasmehnil in jo nežno prijel za roko.

«Dobro ste mi prerokovali. Moram vam čestitati in zahvaljujem se vam. Smrti imam čez glavo. Vse je res, kar ste govorili. Tako sit sem je, draga moja, da se mi komaj ljubi živeti. Ali zdaj razumete, zakaj čakam na Heli in zakaj danes ne morem z vami? Morda vas bom poiskal že jutri...»

«Razumem vas.»

«Vojna je.»

«Vojna...»

Pri vratih se je pokazala gospa Gloria in mu smehljaje se pokimala.

«Všeč mi je bila vaša družba,» je dejal. «Vi ne spadate v ta hlev. Upam, da se bova v kratkem spet srečala in se še kaj pomenila.»

«Tega si tudi jaz želim... Zelo lepo je bilo.»

Odprl je denarnico in vzel iz nje za desetkratno plačilo ljubezni.

«Vzemite! Morda boste lahko koristneje uporabili kot jaz.»

Branila se je.

«Ne morem vzeti. Ničesar nisem storila za vas...»

Odrinil ji je roko, rekoč:

«Saj imam... Utrujeni ste. Pojdite domov. Iz oči vam berem, da imate za danes več ko dovolj.»

Od sreče so ji zažarele oči. Potisnila je denar za hlače, tik ob rožnatem popku. Začudeno je strmela za njim, ko je izginil v oblaku cigaretnega dima in so se za njim zaprla vrata.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS Ljubljana Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».

Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

PO VČERAJŠNJEM UMORU DVEH POLICISTOV

V zadnjih 24 urah v Belfastu še eden mrtev in trije ranjeni

Organizacija IRA si prevzema odgovornost za umor enega agenta

BELFAST, 16. — Število žrtev severnoirskih neredov in spopadov raste iz dneva v dan: danes je v Ulstru umrl še en britanski vojak, ranjene pa so bile kar tri osebe — policijski agent, vojak in otrok. Od avgusta 1969, ko so se začeli spopadi, pa do danes je skupno izgubilo življenje 123 oseb. Največji porastek smrtnih žrtev se je pojavil po letošnjem 9. avgustom, ko so ulstrske oblasti izglasovale zakon o preventivni internaciji za neomejen čas vseh oseb, ki jih sumijo, da kakorkoli sodelujejo z organizacijo IRA. Do sedaj je večina internirancev katoličanov in protestanti so le izjeme, ki jih po kratkem času zopet izpustijo.

Otrok — katerega ime še ni znano — je bil ranjen med spopadom, do katerega je prišlo v četrti Andersonstown. Mestni gverilci so napadli vojašnico, vojaki so odgovorili s streljanjem, počilo je tudi nekaj bomb. Otrok je bil slučajno na bližnjem pločniku. Vojak je bil ranjen zgodaj zjutraj, ko je z goseničarjem hitel na pomoč napadeni vojaški enoti. Samo nekaj ur kasneje so neznanci v Belfastu ranili tudi policijskega inšpektorja, ko je pri semaforju čakal na zeleno luč. V Londonderryju je britanski vojak izgubil življenje, ko je patruljiral neko «vročo četrt». Vojaško poveljstvo ni posredovalo točnejših podatkov o žrtvi ali okoliščinah.

Pred zadnjimi atentati je glasnik organizacije IRA v Belfastu izročil tisku poročilo, v katerem si IRA prevzema odgovornost za včerajšnji umor policijskega agenta. V poročilu se poudarja, da so s tem umorom nameravali maščevati smrt Samuela Devennyja, ki je izgubil življenje v Londonderryju leta 1969. Sicer je glasnik enote «Royal Ulster Constabulary», kateri je pripadal umorjeni agent, takoj zanikal, da bi ta bil kakorkoli povezan s smrtjo Devennyja.

Nacistični paznik obsojen na sedem let zapora

DÜSSELDORF, 16. — Zahodnonemško sodišče je obsodilo na sedem let zaporne kazni bivšega sovjetskega vojaka, ki je nato postal paznik v nacističnem taborišču. Bivši paznik je bil obtožen, da je sodeloval pri pokolu 375 jetnikov.

Obsojenec je Josef Swiders, ki ima sovjetsko državljanstvo, vendar je nemškega porekla. Med drugo svetovno vojno so ga nacisti ujeli na vzhodni fronti, nato pa je prešel na njihovo stran.

ZDA bodo kmalu imele novo lasersko orožje

WASHINGTON, 16. — Po neuradnih vesteh naj bi bili ameriški strokovnjaki že na dobri poti, da pripravijo novo orožje, ki naj bi delovalo na podlagi laserja. Predstavniki ameriške komisije za jedrsko energijo in generalnega štaba ameriške vojske so izjavili, da se znanstveniki že dalj časa ukvarjajo s tem problemom, vendar niso povedali nič točnejšega. Ameriški dnevnik «New York Times», pa je navedel nekaj dogodkov, ki naj bi dokazovali, da so znanstveniki le korak od cilja. Med temi dogodki so tudi govorice, da so znanstveniki z laserjem sestrelili poskusno letalo. Vojno ministrstvo je sicer izjavilo, da so te govorice netočne, vendar jih ni nikoli demantiralo.

Laser je naprava, ki ima lastnost, da oddaja izredno ozek svetlobni zarek s precejšnjo energijo, ki zlomi odpor teles, katere zadene.

Dolgi lasje nevarni za gasilce

LAS VEGAS, 16. — Občinski funkcionarji v Las Vegasu so ugotovili, da predstavljajo dolgi lasje za gasilce posebno nevarnost, kajti ne dovoljujejo, da bi jih čelade pravilno zavarovale in da bi plinske maske ne prepuščale plinov. Zaradi tega so obvestili vse dolgolasce, ki delajo kot gasilci, da v primeru posebnih incidentov ne bodo dobili niti ficka zavarovanja.

Posvetitev frančiškana ki je umrl v Auschwitzu

VATIKAN, 16. — Pavel VI. bo jutri v baziliki sv. Petra proglasil za svetnika frančiškana Maximiliana Kolbeja, ki je izgubil življenje v koncentracijskem taborišču v Auschwitzu.

Frančiškan je v taborišču svoj čas rešil Poljaka, ki mu je bila namenjena smrt v samici brez jedi skupaj z drugimi devetimi jetniki. Poljak je imel dva otroka in frančiškan se je ponudil, da bi umrl namesto njega. Esesovski krvnik je sprejel frančiškanovo ponudbo in tako se je Poljak rešil smrti.

Letalo zadelo ob roj divjih golobov

BEOGRAD, 16. — Danes je neko vzhodnonemško letalo vrste «TU-104» pristalo na dubrovniškem letališču z enim samim motorjem. Letalo, ki je prihajalo iz vzhodnega Berlina, se je zaletelo v roj divjih golobov. Eden izmed turbinskih reaktorjev je vsrkal golobe in se je ustavil. Pilot pa je vseeno pristal brez velikih nezgod na letališču.

BO KONČNO POJASNJENA UGANKA?

NLP je strmoglavil pri bosanskem mestu

Preiskava o naravi in poreklu NLP je strogo tajna - Dvoumne izjave generala Rogliča

BEOGRAD, 16. — Jugoslovanska javnost je bila precej radovedna in zaskrbljena, ker so se na nebu že kaka dva tedna pojavljala nedoločena leteča telesa (znanstveniki so jih označili s siglo NLP), katerih izvora si znanstveniki niso znali pojasniti. Danes so vojaški strokovnjaki končno dobili priložnost, da ugotovijo naravo teh skrivnostnih «letal», ko je eno izmed njih strmoglavilo v bližini mesteca Bijaljina v Bosni.

Izvedenci vojaškega letalstva, ki so takoj prihiteli na kraj, so baje našli kompliciran sistem naprav, katerega izvor skušajo ugotoviti. Dosedaj se še ni izvedelo, kaj so pravzaprav našli vojaki, ker je preiskava strogo tajna. Domneva pa se, da gre za naprave balona, ki so ga uporabljali v meteorološke ali vohunske namene.

General jugoslovanskih letalskih vojnih sil Stevan Roglić je v intervjuju s časnikom «Večerne novosti» izjavil, da bi bilo nevarno pojasniti javnosti izvor NLP. Časnikarji so tudi prosili generala naj pove ali so, po njegovem mnenju, ta «letala» na kakšen način povezana z manevri jugoslovanske amade, a Rogić je odvrnil: «Na tako vprašanje si ne morete pričakovati odgovora».

Državni pravdnik zaslišal ing. Valeria v zvezi z goljufijo na račun države

MILAN, 16. — Danes je namestnik rimskega državnega pravdnika dr. De Nicola zaslišal bivšega predsednika družbe Montedison ing. Valeria v zvezi s preiskavo o goljufiji na račun vojske. Valerio je obtožen sodelovanja pri goljufiji, ker je bil predsednik družbe Edison, v katero je bila vključena tovarna, ki naj bi pripravila goljufijo.

Dogodki, ki so pripeljali Valeria pred sodišče, skupno z nekaterimi drugimi osumljenci, so se začeli leta 1963, ko je podjetje «Scialotti» zmagalo na natečaju za zgraditev 1.200 radijskih sprejemnikov in oddajnikov, ki bi jih morali namestiti na tanke vrste «M 113». S pogodbo se je družba obvezala, da bo kupila v Italiij vsaj 80 odst. potrebnega materiala. Obtožba trdi, da podjetje ni spoštovalo tega določila, ker je kupilo po večini v Angliji in v ZDA odpadni material iz druge svetovne vojne, katerega je popravilo in uporabilo pri gradnji radijskih aparatov. Kaže, da je podjetje tudi podkupilo nekaj ministrskih funkcionarjev, ki so imeli nalogo, da nadzorujejo radijske sprejemnike in oddajnike, da bi mu goljufija uspela.

Bertolt Brecht: «BOBNI V NOČI»

(Nadaljevanje s 5. strani)

gih življenjskih izkušenj, ki ga kot vojnega povratnika nagonsko potiskajo med spartakiste in anarhistični berlinski lumpenproletariat. Psihološko razpet med revolucijo in žensko, se pravi med ideologijo in ljubeznijo, prevlada v njem človeško razumljiv egoizem. Ko bobni kličejo v časopisno četrt, se z Anno zapreta v svoj svet, oni drugi pa gre naprej svojo pot mimo njiju in preko njiju. Tudi Andreas je v enaki meri kot Anna za igralca težka preizkušnja, in prav tako kot Lidija Kozlovičeva jo je tudi Livij Bogatec z uspehom prestal. Mogoče bi si ga želel v maski manj sočutje in grozo vzbujajočega, kajti takšen kot je bil, se ni zdel sposoben nobene odločitve, niti najbolj oportunistične ne. Zato bi lahko rekel, da kot pojava ni povsem prepričal, igralsko pa je vendarle bil zelo učinkovit.

V ostalih vlogah so nastopili še Alojz Milič, Silvij Kobal, Adrijan Rustja, Stane Raztresen, Dušan Jazbec, Bogdana Bratuževa, Mira Sardočeva, Miranda Caharija in Mira Lampetova z vrsto drobnih a zanimivih tipoloških kreacij.

Prevod besedila je oskrbel Borut Trekman, napeve songov pa Aleksander Vodopivec.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

PO IZENAČENJU Z NDR V BEOGRADU

Jugoslavija med osmimi četrtfinalisti Evrope

BEOGRAD, 16. — Jugoslovanska nogometna reprezentanca je danes v kvalifikacijski tekmi za pokal evropskih narodov, ki je razočarala okrog 4.000 gledalcev, v deževnem vremenu igrala neodločeno z Vzhodno Nemčijo (0:0). S to točko si je Jugoslavija v sedmi skupini nabrala 8 točk in se je uvrstila v četrtfinale.

Bodoči nasprotnik Jugoslavije bo znan 5. novembra, ko bo v Zürichu žrebanje.

JUGOSLAVIJA: Dujković, Rajković, Pavlović, Paunović, Holcer, Petković, Oblak, Bukal, Acimovil, Džajić.

V. NEMČIJA: Croy, Kische, Bransch, Sammer, Strempl, Weise, Stein, Streich, Ducke, Kreische, Vogel.

SODNIK: Taylor (Anglija).

Srečanje je bilo nezanimivo, brez razburljivih trenutkov. Obe ekipi sta igrali zelo slabo, zlasti pa Jugoslovani, ki so bili poleg tega — povsem po nepotrebnem — tudi precej grobi. Nemci so še pokazali nekaj hitrih akcij (in če bi bili spretnejši pred nasprotnimi vrati bi morda lahko celo dosegli gol), toda Jugoslovani so povsem razočarali. Igrišče je bilo zaradi dežja res razmočeno, vendar pa to ni zadosten razlog za tako neborbeno igro.

Glede na to, da so «plavi» igrali doma, lahko rečemo, da je bilo to eno najslabših srečanj, kar so jih odigrali pred svojim občinstvom.

LESTVICA

Jugoslavija	5	3	2	0	7	2	8
V. Nemčija	6	3	1	2	11	6	7
Nizozemska	5	2	1	2	10	6	5
Luksemburg	4	0	0	4	1	15	0

V tej skupini morajo odigrati še dve tekmi: 27. oktobra Jugoslavija - Luksemburg in 17. novembra Luksemburg - Nizozemska.

B. B.

Sredozemske igre

V okviru sredozemskih iger v Smirni so dosegli včeraj med drugimi tudi te rezultate:

ATLETIKA

400 m (ženske): 1. Besson (Fr.) 53''; 2. Govoni (It.) 54''4.

200 m (moški): 1. Mennea (It.) 20''7; 2. Karasi (Jug.) 21''2; 3. Križan (Jug.) 21''4.

800 m (moški): 1. Gettaya (Tun.) 1'47''6; 2. Medjimure (Jug.) 1'48''1.

3.000 m zapreke: 1. Villain (Fr.) 8'30''; 3. Risi (It.) 8'40''8.

Kopje: 1. Cramerotti (It.) 78,04 m.

10.000 m: 1. Salgado (Sp.) 28'52''2; 3. Cindolo (It.) 28'59''.

Višina: 1. Schivo (It.) 2.11 m.

4 X 400 m moški: 1. Italija 3'07''5; 2. Jugoslavija 3'08''1.

ODBOJKA

Tunizija - Sirija 3:1
Grčija - ZAR 3:0

KOLESARSTVO

Zasledovalna ekipna vožnja:
1. Italija

Hitrostna vožnja — posamezniki:
1. Carbi; 2. Marino (oba It.)

HOKEJ NA TRAVI

Na svetovnem prvenstvu v hokeju na travi so dosegli v Barceloni sledeče izide:

Indija - Argentina	1:0
Francija - Kenija	1:0
Španija - Nizozemska	0:0
Pakistan - Japonska	1:0

V OKVIRU 12. SŠI

Danes v Trstu orientacijski tek

Danes zjutraj bo v Trstu orientacijski tek, katerega organizirajo v okviru letošnjih 12. SŠI. Kot smo že poročali, se bo to tekmovanje odvijalo nekoliko drugače kot prejšnja leta. Start bo pri Sv. Jakobu, kod bo proga potekala pa seveda ne smemo razkriti, ker je to še tajna.

Kot je iz pravilnika teka razvidno, pa se proga vendarle letos ne bo vila — tako kot v prejšnjih letih — izven mesta, po gozdovih in gmajnah, ampak po mestnih ulicah. Prireditev bo zato morda manj naporna, vendar pa bodo vsi tisti, ki bodo hoteli priti do cilja, morali zelo zbrano reševati vse naloge, ki bodo skrivale v sebi marsikatero zanko.

Tekmovanje po mestnih ulicah je prijetna novost v tem tradicionalnem tekmovanju SŠI, osvežitev, katero bodo tekmovalci prav gotovo pozdravili z zadovoljstvom.

Pravilnik orientacijskega teka

1. **Orientacijski tek priredijo taborniki Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice.**
2. **Tekmovanje se bo odvijalo po ulicah Trsta, danes, 17. oktobra, od 8.30 dalje.**
3. **Start in cilj bosta v Ulici Montecchi 6.**
4. **Ekipe sestavljajo 3 do 5 članov.**
5. **Tekmovalci se morajo javiti na startu vsaj 15 minut pred začetkom tekmovanja.**
6. **Vsaka ekipa mora biti opremljena z zemljevidom mesta Trsta in s kompasom.**
7. **Prireditelj ne odgovarja za morebitne poškodbe.**
8. **Prireditelj si pridržuje pravico spremeniti gornji pravilnik.**
9. **Za vse ostalo velja splošni pravilnik SŠI.**

KOŠARKA
NA TURNIRJU SERVOLANE

Bor za 3. mesto

Včeraj je bil v Škednju prvi dan turnirja, ki ga je priredila Servolana ob 25-letnici ustanovitve društva. Na sporedu sta bili dve tekmi, ki sta se zaključili z zmagama favoritov. SABA je namreč z visoko razliko odpravila Italsider, medtem ko je Servolana premagala Bor.

IZIDA:

SABA - Italsider 85:9 (34:37)

SABA je že v začetku prevzela pobudo v svoje roke in je z Barisijem in Potoccom v odlični formi dosegla celo vrsto košev iz vseh položajev. Igralci Italsidra so bili sicer višji od nasprotnikov, ti pa so bili dosti spretnejši in so tako s hitro in učinkovito igro enostavno zmedli predstavnike Italsidra.

Servolana - Bor 51:36 (22:15)

Borova postava: Ervin Žerjal (k) 8, Ražem 15, Peter Žerjal 14, Parovel, Siega, Perko, Macuka 2, Volk 2, Kuret, Furlan, Čok, Race.

Košarkarji Servolane so zasluženo premagali borovce, ki niso odvijali skupne igre, kar je pri košarki neobhodno potrebno. Šele v začetku drugega polčasa so bolje zaigrali. Žal pa sta morala prav tedaj zaradi petih osebnih napak z igrišča dva najboljša borovca, in sicer Macuka ter Ražem. Zlasti Ražmova odsotnost je bila usodna, kajti ekipa je tako zgubila svoj center, ki je lahko tekmoval z nasprotnimi «velikani». Zaradi požrtvovalnosti so na splošno zadovoljili vsi borovci, katerim pa je, seveda, manjkala skupna igra.

DANAŠNJI SPORED:
ob 10. uri finale za 3. in 4. mesto
Bor - Italsider
ob 11.30 finale za 1. in 2. mesto
SABA - Servolana

b. l.

NOGOMET

V nadaljevanju začetniškega nogometnega prvenstva je včeraj Breg igral proti Giarizzoleju neodločeno 3:3, potem ko je v prvem polčasu že vodil z 2:0.

Včeraj sta se poročila v Sežani

MAJDA RENER
in
SERGIJ GERLI

ŠD Breg želi svojemu bivšemu tekmovalcu in njegovi družici obilo sreče na njuni novi življenjski poti

V 3. AMATERSKI NOGOMETNI LIGI

Sovodenjci začenjajo s težkim nasprotnikom

Na Goriškem bo letos branila slovenske barve v 3. amaterski nogometni ligi le enajsterica Sovodenj. Juventina je namreč napredovala v 2. ligo in Sovodenjci so tako ostali sami.

Fantje so se za letošnje prvenstvo pripravljali zelo vestno. V ekipi ni prišlo do večjih sprememb v postavi, priključilo se je le nekaj mladih nogometašev. Ekipa si je lani pridobila precejšnje izkušnje in ker je tudi dobro uigrana, bi morala letos vsekakor igrati bolj zanesljivo in tehnično veljavnejše.

Moštvo je letos odigralo vrsto predprvenstvenih tekem in se je v glavnem dobro izkazalo. V obeh prvih tekmah je zabeležilo minimalna poraza, v zadnjih dveh pa je premagalo Azzurro in Poggio, ki bosta tudi nastopala v isti skupini. Ostali letošnji nasprotniki Sovodenjcev pa bodo še: Sudest, Montesanto, San Lorenzo, Vermigliano, Sagrado, Ronchi B, Falco Tržič, Pro Monfalcone B ter Isonzo iz Sv. Petra.

Prvo srečanje bodo «belo-modri» odigrali danes na tujem igrišču proti San Lorenzu. Ta ekipa je med glavnimi kandidati za končno zmago. Zato bi vsak rezultat, razen poraza, Sovodenjce razveselil.

Tekma bo ob 14.30, igralci pa naj se zberejo, kot običajno, uro prej pri Francetovi gostilni.

—jo—

DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 17. OKTOBRA 1971

ORIENTACIJSKI POHOD

8.30 v Trstu, Ul. Montecchi 6
Tekmovanje v okviru 12. S Š I

* * *

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Bazovici
Zarja — Libertas

* * *

10.30 v Trstu, Ul. Flavia
S. Anna — Breg

* * *

14.30 v Križu
Vesna — Inter SS

* * *

14.30 v Trstu, Drev. Sanzio
CRDA — Juventina

* * *

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Sv. Lovrencu
San Lorenzo — Sovodnje

* * *

8.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Portuale — Primorec

* * *

10.00 na Proseku
Olimpija — Libertas Prosek

* * *

14.30 na Proseku
Primorje — Libertas Rocol

* * *

MLADINCI

10.00 v Štandrežu
Juventina — Azzurra

* * *

12.30 na Proseku
Primorje — Zaule

* * *

12.45 v Trstu, stadion «1. maj»
CRDA — Gaja

* * *

12.15 v Trstu, Sv. Sergij
Roianese — Breg

* * *

ZAČETNIKI

9.00 v Trstu, Drev. Sanzio
Esperia Pio XII — Zarja

* * *

NAMIZNI TENIS

IZBIRNI TURNIR ZA REPREZENTANCO

8.30 v Milanu
Nastopa tudi B. Košuta

* * *

KOŠARKA

TURNIR SERVOLANE (dečki)

10.00 v Škednju
Bor Italsider (za 3. mesto)

* * *

«Nevarna» dekleta (in žene) po «razorožitvi» (od leve): Mariza Pilat, Lidija Šušteršič in Sonja Barej

«Najmirnejše roke» letošnjega strelskega tekmovanja 12. SŠI (od leve): Marino Dovgan, Lucijan Kovačič in Franko Vitez

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA

ENEL

Roma - Via G. B. Martini, 3

IZŽREBANJE OBVEZNIC
S PRAVICO DO DENARNIH NAGRAD

Ob upoštevanju zakonskih predpisov ter določil, ki jih predvidevajo pravila posameznih posojil, so bile 11. oktobra 1971 izžrebane spodaj navedene obveznice, ki so deležne odgovarjajočih nagrad za leto 1971:

6% posojilo 1969 - 1989 v znesku 150 milijard lir prve emisije

— za 450 nagrad po 1 milijon, obveznice št. 19610 — št. 427291 — št. 715718, ki so vključene v vsako od 150 serij posojila.

Nagrade se bodo lahko dvignile začenši od 1. januarja 1972 do 31. decembra 1981, ko zapade rok za zadevno upravičenost. Prizadeti naj pošljejo vrednostni papir s številko izžrebane obveznice na naslov ENEL — Ufficio Titoli, Via G. B. Martini 3, 00198 Roma, direktno ali po banki.

7% posojilo 1970 - 1985 v znesku 125 milijard

— za 250 nagrad po 2.500.000, obveznici št. 174476 — št. 513275, ki ju vsebuje vsaka od 125 serij posojila.

Nagrade se lahko dvignejo začenši od 1. januarja 1972 do 31. decembra 1981, ko zapade rok za zadevno upravičenost, proti izročitvi ustanovi ENEL, Ufficio Titoli, Via G. B. Marini 3, 00198 Roma, direktno ali po banki, odrezka «B», ki ga je treba odtrgati od vrednostnega papirja, ki vsebuje številko izžrebane obveznice.

VREDNOSTNI PAPIRJI Z OBVEZNICAMI, KI OPRAVIČUJEJO NAGRADE, KI NISO BILE ŠE IZPLAČANE, A SO BILE IZŽREBANE OKTOBRA V LETIH 1966, 1967, 1968, 1969 in 1970

6% posojilo 1965 - 1985 v znesku 75 milijard

— **nagrada 2 milijona lir, izžrebana leta 1966**
vrednostni papir št. 100120

— **nagrade po 1 milijon lir, izžrebane leta 1967**
vrednostni papirji št. 107188, 122188, 125688, 132188, 137957, 141929, 171139, 174787, 175584

6% posojilo 1966 - 1986 v znesku 100 milijard prve emisije

— **nagrada 5 milijonov lir, ki je bila izžrebana leta 1966**
vrednostni papir št. 195730

— **nagrade po 2 milijona lir, ki so bile izžrebane leta 1967**
vrednostni papirji št. 4066, 5266, 23566, 27466

— **nagrade po 1 milijon lir, ki so bile izžrebane leta 1968**
vrednostni papirji št. 165369 175290, 190529, 199770, 214221, 219661, 220449

6% posojilo 1967 - 1987 v znesku 100 milijard

— **nagrade v znesku 5 milijonov lir, ki so bile izžrebane leta 1967**
vrednostni papirji št. 55992, 62322, 96722

— **nagrade v znesku 2 milijonov lir, ki so bile izžrebane leta 1968**
vrednostni papirji št. 31730, 69330, 84530, 93330, 94130, 102930, 204201, 219161

— **nagrade v znesku 1 milijon lir, ki so bile izžrebane leta 1969**
vrednostni papirji št. 111420, 121320, 123120, 123570, 125820, 131220, 142920, 204806, 209997

6% posojilo 1968 - 1988 prva emisija v znesku 130 milijard lir

— **nagrade po 5 milijonov lir, izžrebane leta 1968**
vrednostni papirji št. 236581, 237781, 267181

— **nagrade po 2 milijona lir, izžrebane leta 1969**
vrednostni papirji št. 105858, 106208, 106558, 110058, 110408, 119508 127558, 138408, 138758, 146108, 218820, 227820, 235020, 236220, 238020, 251220, 251820, 259020, 274020

— **nagrade po 1 milijon lir, izžrebane leta 1970**
vrednostni papirji št. 157673, 168173, 170173, 172673, 175173, 177173, 181673, 185173, 188173, 189673, 202673, 208673, 209673, 216255, 216855, 217455, 219255, 222255, 223848, 227448, 227655, 231048, 231648, 235455, 236055, 243255, 243855, 252255, 256248, 257655, 258648, 260488, 261855, 263055, 266055, 269448, 270255, 270648, 272655, 273855, 274455, 277848, 285648, 287055

6% posojilo 1969 - 1989 v znesku 150 milijard lir prve emisije

— **nagrade 5 milijonov lir, izžrebane leta 1969**
vrednostni papirji št. 276163, 291163, 301363, 313963, 315763, 325363, 336763,

— **nagrade po 2 milijona lir, izžrebane leta 1970**
vrednostni papirji št. 249044, 249353, 252353, 253553, 260753, 262844, 264044, 271244, 271844, 274844, 279353, 279953, 280553, 283844, 284753, 285353, 285644, 288644, 291644, 295844, 298553, 299444, 300644, 301553, 301844, 308444, 309644, 310844, 314153, 314753, 315353, 315953, 317753

7% posojilo 1970 - 1985 v znesku 125 milijard lir

— **nagrade po 2.500.000 lir, ki so bile izžrebane leta 1970**
vrednostni papirji št. 170812, 176412, 184936, 189136, 191812, 195436, 202312, 206636, 207212, 207336, 209312, 214212, 216436, 219112, 221912, 225536, 237312, 237436, 238136, 239412, 240936